Altıncı Duyu

Duyuötesi Algı

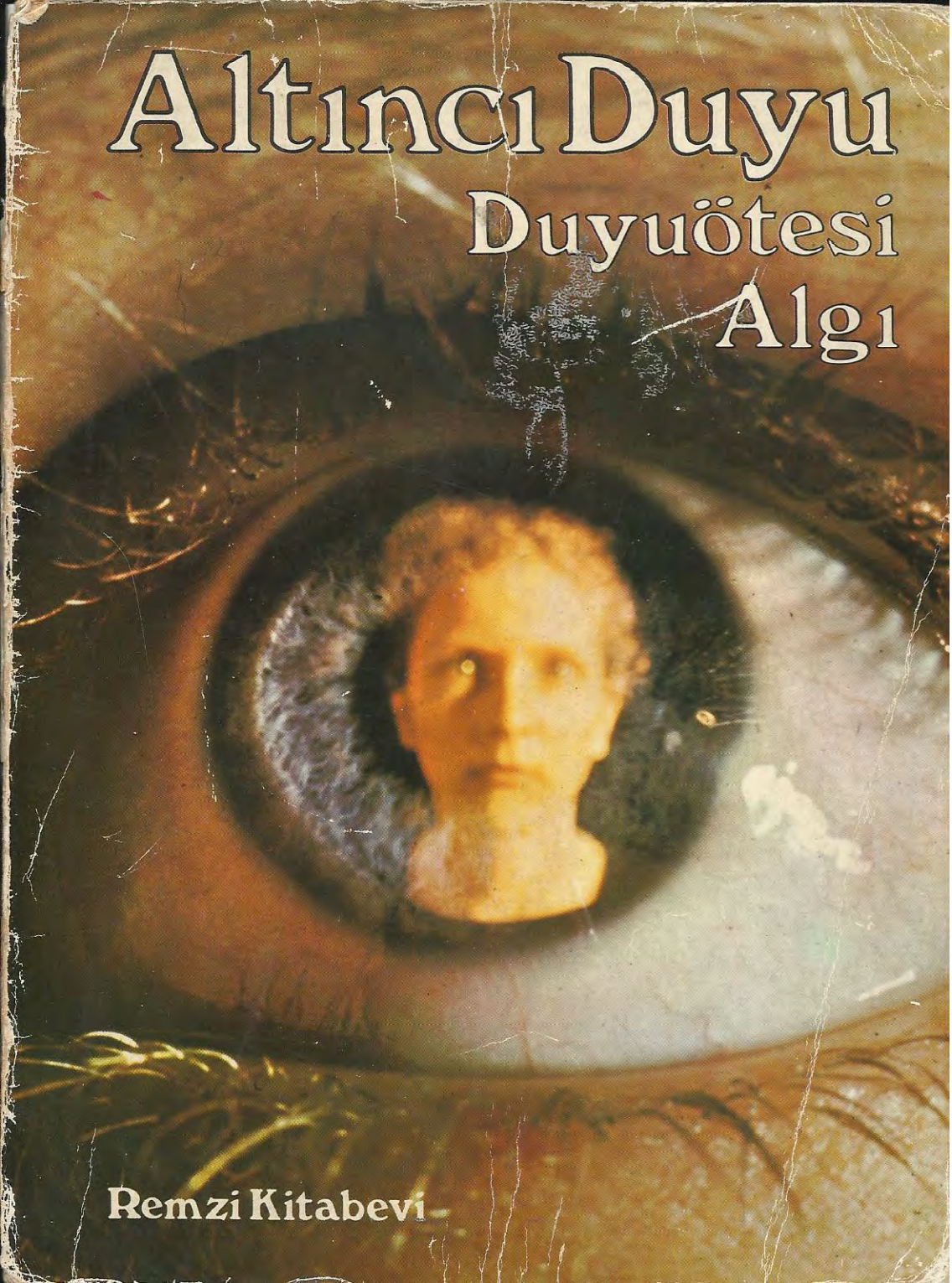

Remzi Kitabevi

Altıncı Duyu

Duyuötesi Algı

Brian Ward

ASTRONOT İMDAT

Remzi Kitabevi Yayınları
© Remzi Kitabevi Ankara C. 93
Birinci Basım 1979

Çeviren: İpek Babacan

© Macdonald Educational Ltd.
Kesim Telif Hakları Ajansı

Dizgi, Baskı ve Cilt:
Evrim Matbaacılık Ltd.
Cağaloğlu, Selvilimescit S.3
İstanbul

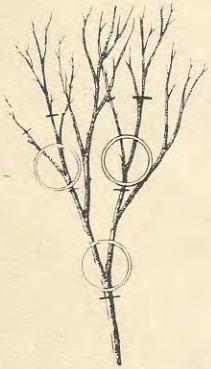

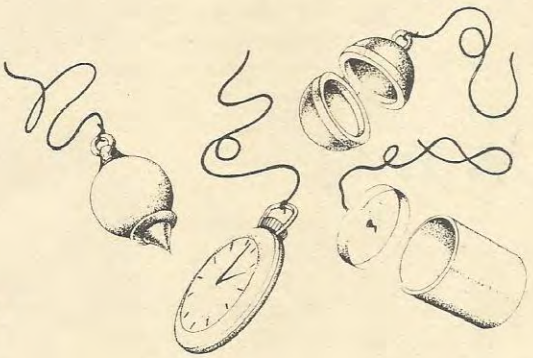

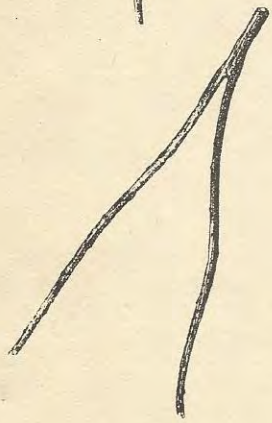

İçindekiler

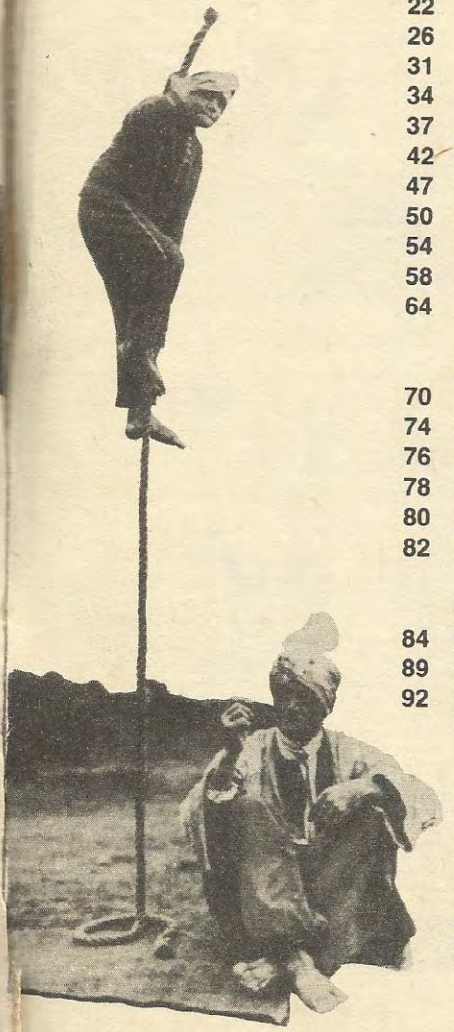

Bilgi

4 Giriş
9 Okültizm (Gizlicilik)
12 Uzaduyum ve ruhsalgörü
18 Zihnin maddeye egemenliği
22 Zihnin vücuda egemenliği
26 Gaipten gelen haberler
31 Yeniden dünyaya gelme
34 Zihin ve vücuttan ayrılma
37 Zaman dışına yolculuk
42 Olağanüstü medyumlar
47 Düzmeci medyumlar
50 Düşlerin ruhsal önemi
54 Hayvanlarda duyu ötesi algı
58 Bilim ötesi
64 Tıp ötesi

Beceri

70 Değnekle su arama
74 Uzaduyum ve ruhsalgörü
76 Psikokinezi
78 Ruhlardan haber alma
80 Kim kimi kandırıyor?
82 Koruyucu piramit

Başvuru

84 Biyografiler
89 Sözlük
92 Dizin

Bu kitabın aynen yada özet olarak hiçbir bölümü ve bu kitapta bulunan hiçbir resim, Remzi Kitabevinin yazılı izni alınmadan bir başka yayında kullanılamaz.

Giriş

Kendinizi olağanüstü şanslı mı görüyorsunuz? Yaşamınızda sizi şaşırtan o *raslantılar* çok sık mı tekrarlanıyor? Yoksa birtakım önsezileriniz mi var? Ya da, evdekilerin bulmak için evin altını üstüne getirdikleri bir şeyi hep siz mi buluyorsunuz?

Bunların tümü ruhsal yetenek ya da genel terminolojide kısaltılmış olarak ESP diye bilinen Duyu Ötesi Algı olayının oldukça sık rastlanan biçimlerinden yalnızca birkaçıdır. *Duyu ötesi* sözcüğüyle normal duyularımızı kullanmaksızın olayları algılamamızı sağlayan bir tür yetenek ya da yetenekler dizisi kastedilmektedir.

Bir elmaya baktığımızda onu görürüz. Ama, eğer bu elma görme alanımız dışında, örneğin, başka bir odada, hatta kilometrelerce uzaktaki bir odadaysa ve biz onu yine de zihnimizde görebiliyorsak, bu imgesel bir elma olmadığı sürece, görüntüyü gözlerimizi ya da başka bir normal duyumuzu kullanmaksızın doğrudan doğruya zihnimizde algıladığımızı söyleyebiliriz — işte bu Duyu Ötesi Algı'dır.

Gözleri kullanmaksızın gerçekleştirilen bu görme olayına *ruhsalgörü* (*klervoyans*) ya da *durugörü* adı verilir; ancak daha birçok Duyu ötesi algı biçimi bulunduğu bilinmektedir. Örneğin, görme alanı dışında kalan bu elmaya başka birisi bakmaktaysa, doğrudan doğruya o kişinin zihninden gelen bir sinyali alabiliriz — bunun da adı *uzaduyum* (*telepati*) dur.

Bunlar Duyu ötesi algı (ESP) adıyla bilinen olay (*fenomen*)lardan yalnızca ikisidir. Belki de bu aslında yanlış bir ayrımdır; çünkü normal duyular kullanılmaksızın olaylara ilişkin *bilgi* edinmek ve fizik yollara başvurulmaksızın olayları bir dereceye kadar *denetlemek* arasında bir ayrım yapmak güçtür.

Psikokinezi

Psikokinezi (*Ruhsal devim*), bazı kişilerin zihin gücü yoluyla fiziksel olayları etkileme yeteneği karşılığı olarak bulunmuş bir terimdir: Örneğin, zarların sürekli olarak altı düşürülmesi gibi. Ancak, eğer zihin zarları bu biçimde düşürebiliyorsa, zar döndüğü sürece altıyı gösteren yüzünün ne yanda olduğunu anlamak için yine Duyu ötesi algı'ya başvu-

rulması gerekir. Yoksa, ruhsal *mesajın* ne zaman gönderileceği nasıl bilinir? Bu tür bir sorun, tıpkı güdümlü mermideki güdüm mekanizması gibi bir mekanizma gerektirmektedir; yine de, bilindiği kadarıyla, yalnızca birkaç yetenekli kişi bu gibi güç gösterilerinde bulunabilmektedir.

Bugün bütün bu Duyu ötesi algı olaylarını ve açıklanamayan öteki bazı zihinsel güçleri tanımlamak için genel terim olarak *paranormal* (*normalüstü*) ya da çoğu kez Yunan alfabesinin bir harfi olan "*psi*" terimi kullanılmaktadır.

Bu olaylar bilimsel midir?

Bu olağanüstü güçleri bilim ve kamu niçin tamamıyla kabul etmemektedir? Büyük bir olasılıkla toplumun dörtte üçü bir Duyu ötesi algı gücünün ya da birtakım paranormal güçlerin varlığına inanmakla birlikte, geri kalan bazıları oldukça olağan saydıkları *değnekle su bulma* gibi birtakım yeteneklerin paranormal kökenli olabileceğini yine de kavrayamamaktadır.

Bir olayın bilimsel sayılabilmesi için, başka bir bilim adamının incelemeleri sırasında da tekrarlanabilir nitelikte olması gerektir. Bir deneyin "*bilimsel*" bir olguya dönüşmesinden önce, tümüyle tanımlanabilmesi, sonra başka araştırmacılarca tekrarlanarak aynı sonuçların elde edilebilmesi gerekir. Şimdiye kadar, genel bilimsel ölçütlere uygun olarak kanıtlanmış hiçbir paranormal olay bulunmadığı bir gerçektir. Paranormal, yalnızca yeterince açıklanamamış birkaç koşul altında kendini belli etmesi yönünden *yaban bir yetenek*'tir ve varlığını kanıtlamak için düzenlenen deneylerin sonuçları ender olarak tutarlılık göstermiştir. Gerçekten de, bu konudaki birçok bilimsel incelemelerden sağlanan sonuçlar, salt raslantıdan beklenebilecek sonuçlardan o kadar az farklıdır ki, paranormal yeteneğin varlığına yalnızca değinebilmek için bile ilgili istatistik analizler uygulanması gerekmektedir.

J.B. Rhine eskiden birçok bilim adamının üzerinde bile durmamayı yeğledikleri birtakım olayları incelemek için klasik bilimsel yöntemler kullanarak, ruhsal olayların incelemesinde bir devrim yaratmıştır. Elde ettiği sonuçlar, birçok bilim adamında, paranormalin başka bir "okültizm" dalı olmayıp incelemeye değer bir konu olduğu kanısını uyandırmıştır.

Öte yandan, modern parçacık fiziği ya da örneğin Jung ve Freud'un kurdukları psikiyatri (*ruh hekimliği*) ve psikoloji (*ruhbilim*) ekolleri gibi bazı "*saygıdeğer*" bilimsel disiplinlerin dayandığı kanıtlar da aynı derecede zayıftır. Paranormalde olduğu gibi, bu bilimlerde de en geçerli kanıtlar aslında bilimsel değil, "*söylentisel*"dir. ya da tekil ve raslantı niteliğindeki olayların gözlemlerine dayanmaktadır.

Birçok kişinin Duyu ötesi algı ve paranormale duydukları inancın da temelinde tekil ve tekrarlanamayan bu olaylar vardır. Bir an düşününce yalnızca bir raslantı olasılığını hemen hemen aklımızdan sildirecek kadar tuhaf bazı olayları hepimiz yaşamışızdır. Birçoğumuz içinse, olanaksız görünen bu olaylar

Paranormal (normalüstü) deyimi, sınırları alabildiğine geniş bir açıklanamayan olaylar dizisini kapsar. Zihinler arası bağlantı, zihin yoluyla cisimleri harekete geçirmek ve geleceği bilmek, usta bir medyumun kullanabildiği yeteneklerdir. Ölümden sonra yaşam gibi bazı paranormal olaylarsa dinsel açıdan büyük bir önem taşımaktadır.

▲ *İngiltere'de yayınlanan "New Scientist" dergisi kısa bir süre önce, okuyucularının paranormale karşı olan tutumlarını belirlemek amacıyla bir anket düzenlemiştir.*

ıdar sık ortaya çıkar ki, bunları artık ola- 'ii sayamayız. Birisini düşündükten ya ı söz ettikten birkaç dakika sonra, telefon etmesi gibi durumlarla kim- ırkaç kez karşılaşmışsınızdır. Bu gibi durumlar belki hiçbir şeyi kanıtlamaz, ama paranormalin günlük normal yaşamımızda da yer alabildiğini gösterir.

Acaba Duyu ötesi algı yavaş yavaş geliştirdiğimiz bir yetenek, ya da insanın evriminde ve salt zihinsel düzeyde yer alacak bir sonraki aşama mıdır? Yoksa bugün artık yitirmiş olduğumuz eski bir yetenek midir? Eğer böyleyse, o zaman hayvanlardaki *altıncı duyu*'yu incelememiz gerekmez mi?

Geleceğin bilimi mi?

Son araştırmalar, bugün bilim adamlarının paranormali incelemeye değer bir konu saydıklarını göstermektedir; yine de, bazı tutucu çevreler bu yolda *herhangi* bir çalışma yapılmasına karşı şiddetle direnmektedirler. Aslında, gösterdikleri bu tutumu anlayışla karşılamak gerekir, çünkü paranormal kesinlikle kanıtlandığı takdirde, bugün bilimsel sayılan birçok deneyin sonuçları bir gece içinde geçersiz kalacaktır. Örneğin, eğer psikokinezinin işlerliği varsa, bir deneycinin yaptığı deneyin sonuçlarını kendi kuramlarına uygun düşürmek için bilinçdışı bir güç harcadığı düşünülebilecektir.

Ne yazık ki, paranormale ilişkin olarak geçmişte yapılan incelemeler de, hileli ve belirsiz deneyler dolayısıyla, şüphecilerin korkularını giderme konusunda işe yaramamaktadır. Ancak, bugün yeni bir parapsikoloji bilimi doğmuştur ve belki de paranormal önümüzdeki birkaç yıl içinde bilimsellik kazanacaktır.

Okültizm (Gizlicilik)

İki yüz yıl kadar önce, bugün *paranormal* olarak sınıflandırdığımız olaylar şimdikinden çok daha kolayca kabul ediliyordu. Ancak, bu olayların Şeytanla ilişki kurmanın sonucunda ortaya çıktığına inanılıyor, insan zihninden kaynaklandıkları düşünülmüyordu. Başkalarının zihinlerini okumak, geleceği bilmek, cisimleri dokunmaksızın hareket ettirmek ve özellikle, ölülerle konuşmak hep büyücülere özgü yetenekler sayılıp, çoğu kez ölümle cezalandırılıyordu. Bugün bile birçok kişinin paranormale karşı duyduğu tedirginliğin ve yine birçoğunun paranormal güçlere sahip kimselere karşı gösterdikleri saygıyla karışık korkunun nedeni olan geçmişteki bu tutumdan henüz kurtulabilmiş değiliz.

Oysa, paranormal olayların uzun ve saygın bir geçmişi vardır. Tarih kayıtlarının incelememize olanak verdiği en eski zamanlardan beri rahiplerle büyücüler çeşitli kehanet yollarıyla geleceği öğrenmeye çalışmışlardır. Gelişigüzel atılan renkli taşların oluşturduğu biçimleri yorumlamak bu yollardan biriydi. Eski Mezopotamya'da tanrılara kurban edilen hayvanların karaciğerleri incelenerek bulunan biçim ve topakların yorumlanması, tıpkı 19. Yüzyıl frenologlarının insanın kafasındaki şişkinleri ölçerek karakterini yorumlamalarına benzemektedir. Daha başka kültürlerde de, kurban edilen bir düşmanın bağırsakları incelenerek gelecekle ilgili bilgiler edinilirdi.

John Dee

16. Yüzyılın sonlarında, I. Elizabet döneminde, Dr. John Dee okültizmle ilgili bir dizi ciddi inceleme yaptı. Elde ettiği sonuçlar, 20. Yüzyılın başlarında ruhsal araştırmacıların buldukları sonuçlara çok benziyordu. Dee, bir bilgindi ve 4,000 kitaptan oluşan kitaplığı o çağda İngiltere'deki en büyük kitaplıktı. Euclid'in matematik üzerine yazdığı kitapları İngilizceye ilk çeviren kişi olan John Dee'nin bilimsel ve felsefi çalışmaları etkili oldu ve saygınlık kazandı. Öte yandan, okültizm incelemeleri bu ölçüde saygınlık kazanamadı, hatta yetkililerce baskı görmesine ve sonunda parasal açıdan yıkıma uğramasına neden oldu.

Dee, ruhlarla konuşmak için bir sistem buldu. Edward Kelly adındaki medyumun yardımıyla Dee'nin bağlantı kurduğu *melek-*

◀ *Üstlerindeki son derece simgesel resimler dolayısıyla kehanette bulunmada yararlanılan Tarot kartları bildiğimiz oyun kağıtlarını andırır. Yanda, okültist Aleister Crowley'in çizdiği kartlardan birindeki tanrı Merkür görülmektedir.*

▶ *Şamanlar, birçok ilkel kuzey kabilesindeki büyücü rahiplerdir. Resimde görülen Lapp şamanı, sırtındaki sihirli davulun yardımıyla kehanette bulunmaktadır.*

▲ *Dr. John Dee, Elizabeth çağında yaşamış bir büyücü, astrolog ve matematikçidir. Cesetleri kehanette bulunmaya zorlamak için ölüleri ayağa kaldırma girişiminde bulunmakla suçlandıktan sonra kötü bir ün kazanmıştır.*

ler, Kelly ile kristal bir küre ya da siyah camdan içbükey bir ayna aracılığıyla konuşuyorlardı. Bugünkü ruhsalgörülü kişiler bu tekniği hâlâ kullanmaktadırlar. Dee'nin melekleri kendisine yararlı bir bilgi vermemekle birlikte, Enok adı verilen bilinmeyen bir dille ve Kelly aracılığıyla ona birtakım emirler göndermişlerdir. Bu dil kullanılarak çağrılan ruhlar, büyücünün isteklerini yerine getiriyorlardı. Bugün bu dili bazı modern büyücüler hâlâ kullanmaktaysalar da, Dee'ninkilerden daha güvenilir sonuçlar elde edememişlerdir.

Mesmer

Paranormal sanatının başka bir yorumcusu olan Franz Anton Mesmer (*1734-1815*), *hayvansal manyetizma*'yı bulan kişidir. Manyetizmanın bulunması, modern ipnotizma incelemelerinin yolunu açmıştır. Mesmer, gezegenlerin manyetizmaya benzer bir süreç yoluyla insanların sağlıklarını etkilediğine inandığı için, hastalarını da vücutlarının üzerinde mıknatıslar gezdirerek tedavi etmeye başlamıştı. Çok geçmeden de, bu iyileştirici gücün mıknatıslardan değil, kendinden geldiğine karar vererek, hastanın vücudu üzerinde ellerini ya da elinde tutarak *enerji yüklediği* cisimleri gezdirme yoluyla tedavisini uygulamaya başladı.

Gittikçe artan bir üne kavuşması, bir çeşit *seri üretime* geçmesine yol açtı. Mesmer, içi su ve demir yongaları dolu büyük bir tekne yaptırmıştı. Bu tekneden dışarıya doğru birtakım demir çubuklar uzanıyordu. Mesmer'in hastaları teknenin çevresine oturarak her biri çubuklardan birinin ucunu vücutlarındaki hastalıklı alana uyguluyordu. Mesmer ise gösterişli giysiler içinde hastaların arasında dolaşıyor ve gönderdiği "*manyetik güçler*" yüzünden birçok hasta yere düşerek nöbetler geçiriyordu. Mesmer öyle büyük bir hayret uyandırdı ki, Fransız hükümeti aralarında Benjamin Franklin'in de bulunduğu bir araştırma kurulu kurdurdu. Bu kurul, Mesmer'in hastalarından bazılarının iyileştiği, ancak bu *manyetik güç gönderme* eyleminin ahlaka aykırı olduğu sonucuna vardı.

Mesmer'in çalışmaları çok geçmeden ününü yitirmekle birlikte, ipnotizmanın psikiyatrideki modern kullanımına temel hazırladı. Ayrıca, ipnozu paranormal güçleri artırmada kullanmayı amaçlayan modern parapsikologların çalışmalarıyla da Mesmer'in ünü yeniden canlandı. Bu çalışmalar en sonunda telkinin, duyarlı bir zihin üzerinde gösterdiği gücün kabul edilmesine yol açtı. Paranormal görünen birçok olayın, bu deneyleri geçirenlerce tümüyle gerçek sayılsa bile aslında yanılgı oldukları ortaya çıktı (*Hint fakirlerinin ipe tırmanma gösterileri buna bir örnektir*).

Fox kız kardeşler

Paranormal konusundaki araştırmalar, Mesmer'in sahte-bilimsel incelemelerinden sonra, 1848'deki ilk Tinselcilik (*ruhçuluk*) kımıldanışlarıyla birlikte yön değiştirdi. Ufak bir New York kasabası olan Hydesville'de yaşayan Fox ailesi bir süredir geceleri birtakım garip ve nedeni anlaşılamayan tıkırtılar duyarak endişeleniyorlardı. Bir gece, Fox ailesinin kızlarından biri olan Kate parmaklarıyla çıkardığı seslere bu tıkırtılarla yanıt alınca çok şaşırdı. Bunun üzerine, Kate ile kardeşi Margaret, basit bir şifre kullanarak sordukları sorulara bu biçimde yanıt almaya başladılar. Bu yanıtları verenin, öldürüldükten sonra o evin altına gömülen bir sokak satıcısının ruhu olduğu ileri sürülüyordu. İşin garibi, 56 yıl sonra, kilerin duvarından bir iskelet çıktı.

Fox kardeşler çevrelerinde ün salarak, ruhlarla haberleşme gösterileri düzenlemeye başladılar. Bu moda batı dünyasını bir alev gibi sardı ve daha ilginç olaylar başaran bir sürü medyum ortaya çıktı. 1888 yılında Margaret Fox bu tıkırtıları ayak parmaklarının eklemlerini bükerek kendisinin çıkardığını söyleyip büyük bir şaşkınlık uyandırdıysa da, gittikçe büyüyen tinselcilik hareketi artık durdurulamayacak bir hız kazanmıştı.

İlgi, medyumlarla haberleşen ruhların niteliği üzerinde yoğunlaştırılmıştı. Eğer bunlar gerçekten de bağımsız ve bedensiz varlıklar olmayıp ölen kimselerin ruhlarıysa, eski bir inanç olan ölümden sonra yaşam en sonunda kesinlikle kanıtlanacak demekti. Bu olaylar din, bilim, ve felsefe açılarından büyük anlam taşıyordu ve yüzyılın sonlarına doğru ciddi incelemeler başlatıldı. Görünüşe bakılırsa, bu yeni fiziksel medyumlar bir demet çiçeği yoktan var ediyorlar, davul ve akordiyonları havada hareket ettirip çaldırıyorlar, bazen de ruhları görünür biçimlere sokabiliyorlardı. Ne var ki, bu gösteriler genellikle hemen hemen tamamen karanlıkta gerçekleştirilebildiklerinden kolaylıkla incelenemiyorlardı.

SPR

Ondokuzuncu yüzyılın sonlarına doğru İngiltere'de, başlangıçta bağımsız çalışan birkaç bilim adamının çabalarıyla ciddi incelemeler başladı. 1882 yılında, bu araştırmacılardan birçoğu açıklanamayan olayların incelenmesi için bir dernek kurmaya karar verdiler: Ruhsal Araştırma Derneği (*Society for Psychic Research - SPR*). Bu derneğin amaçları arasında bir zihnin başka bir zihin üzerindeki etkileri, ipnotizma, ruhsalgörü, Duyu ötesi algı, hayaletler ve ispritizma seansları gibi olaylara ilişkin incelemeler de bulunuyordu. SPR, bu amaçlarla paranormal incelemelerini başlatmıştır.

▶ *16 ve 17'inci Yüzyıllarda büyücüler, daha sonraları ispirtizma seanslarında görülegelen olayları gerçekleştirmişler ve bunları yaparken Şeytandan yardım görmekle suçlanmışlardır. Bunlar seans odasında, vücudun yerden yükselmesi ya da sopaya binerek uçmak gibi yükselim olayının çeşitli biçimleriydi.*

Uzaduyum ve ruhsalgörü

Klasik paranormal olaylar olan uzaduyum (*telepati*) ve ruhsalgörü (*durugörü*) aslında Duyu ötesi algı adıyla bilinen yeteneklerdendir. Bu iki yeteneği birbirinden ayırmak güçtür. Genellikle uzaduyum, zihinler arasındaki paranormal bilgi iletişimi olarak kabul edilir; ruhsalgörüdeyse bilgi, başka bir zihnin yardımı olmaksızın elde edilir. Bazı bakımlardan uzaduyum, ruhsalgörü yoluyla başka bir kimsenin zihnini okumak da sayılabilir. Pratikte, ruhsalgörüyü kapsamayan uzaduyum deneyleri yapmak güç olmakla birlikte, uzaduyum biraz incelik kullanılarak deney kapsamı dışında tutulabilir.

Bunun gibi Duyu ötesi algı olaylarını gerçekleştirme yetenekleri oldukça "*nazik*" nitelikte olduğundan, soğuk ve anlayışsız laboratuvar atmosferinde kolayca yitirilebilmektedir. İkiz kardeşler arasındaki yakın ilişki bugün neredeyse efsaneleşmiştir; birçoğumuz da kilometrelerce uzakta yaşayan ve birbirlerinden hiç haber almadıkları halde aynı zamanda hastalanan ikizlerin varlığını biliriz.

İkiz kardeşinin ölümünü paranormal yollardan, belki görünmeyen bir ruhsal bağın kopması sonucunda ya da uzaduyumsal bir kayıp duygusu yoluyla haber alan kişilerle ilgili birçok belgeler vardır.

İkizler arasındaki bu yakın zihinsel bağlantı, bir dizi deneyle kanıtlanmıştır. Bu deneylerde, ikizlere beyindeki akımları ölçen bir elektroansefalografi aygıtı bağlanmıştır.

► *Uzaduyum deneyleri sırasında karşılaşılan karmaşık bir sorun, iletilen haberin çoğu kez "hedef cismi" yalnızca simgelemesidir. Resimdeki denemede görülen genç kız, bir kilise kulesinin zihinsel görüntüsünü göndermeye çalışmaktadır.*

Deney sırasında ikizlerden birinin gevşemesi ve beyninin gevşeme durumundaki zihne özgü elektrik dalgaları vermeye başlaması üzerine, başka bir odada kardeşine bağlı olan aygıt da hemen aynı gevşeme bulgularını kaydetmiştir. Bu deney, haber iletimini değil, ruhsal durum değişimleri yönünden ikizler arasında var olan uzaduyumsal niteliği gösteriyordu.

Ruhsal bağlar

Oysa çok kere eşler ya da arkadaşlar arasında gerçekleşen benzer olayları açıklamak için hiçbir yakın kan bağı gerekmemektedir. İki kişi aynı anda aynı şeyi söylemeye başladıklarında ya da önemsiz bir olaya bilmeden aynı tepkiyi gösterdiklerinde, bu uzaduyum olabilir. Yine de, yalnızca birbirlerini çok iyi tanıdıkları için herhangi bir olaya aynı tepkiyi gösterdikleri de düşünülebilir.

Anneyle yeni doğan bebeği arasındaki bağ böyle kolayca açıklanamaz. Birçok anne güçlü bir uzaduyumsal bağa sahiptir ve çocuğunun rahatsızlığını içgüdüsel olarak sezer. Bu, biyolojik yönden büyük yarar taşıyan bir yetenek olabilir ve eğer gerçekse, bu yeteneğin evrim sürecinde tüm insan türünün kalıtsal özellikleri arasına girmesini bekleyebiliriz. Bu uzaduyumsal bağ görünüşte gerçektir, ama öteki paranormal olaylar gibi bunun da kanıtlanması güçtür ve ileri yaşlarda kaybolmaktadır. Belki de istediklerimizi başka yollardan dile getirmeyi öğrendikçe güvenilir olmayan bu yeteneğin yerini de konuşma almaktadır.

Sovyetler Birliğinde yapılan deneylerde, bir denizaltıda yavru tavşanlar belli aralarla

► *Alıcı, bir düğün pastası izlenimi kaydetmektedir. Bu tahmin acaba "doğru" mu, yoksa "yanlış" mı kabul edilmelidir? Alıcının kaydettiği görüntü "hedef cisim" ile aynı biçimdedir; ancak boyut ve işlevleri hiç uymamaktadır.*

öldürülmüş ve binlerce kilometre uzaktaki bir kara parçasında anne tavşanın beyin dalgaları her bir yavrunun öldürülmesi sırasında belirgin değişimler göstermiştir.

Kanıtların tartılması

Duyu ötesi algı incelemelerindeki başlıca güçlük, bu olayların geçici ve süreksiz nitelikleridir. Duyu ötesi algının bu düzensiz görünümünün nedenini anlamak zor olmakla birlikte, bu yeteneğin kişinin ruhsal durumuna son derece bağlı olduğu düşünülmektedir. En başarılı Duyu ötesi algı uygulayıcıları ve birçok medyum en verimli deneylerini gevşemiş ve dalgın bir ruhsal durum içinde bulundukları zaman gerçekleştirmektedirler. Başarılı bir deneydeki yoğun heyecan durumu kişinin Duyu ötesi algı güçlerini geçici olarak artırabilmekteyse de, uzun sürede en iyi sonuçlar kişinin tam gevşeme durumunda olduğu zaman alınmaktadır. Kişiyi bu ruhsal duruma özgü olan beyin dalgalarını, yani alfa ritmini yayınlamaya alıştırmada elektroansefalograf ya da kısaca EEG kullanılır. Birçok bilim adamı bu "*değişmiş bilinçlilik durumları*"nın büyük önem taşıdığını düşünerek yogilerin ve deneyüstü (*transandantal*) derin düşünceye dalış, Zen ve diğer *derin düşünce* teknikleriyle eğitilmiş kişilerin ruhsal yeteneklerini incelemişlerdir.

Şu halde, Duyu ötesi algı bir gerçek midir? Yoksa yalnızca boş bir umut mudur? Londra Üniversitesi Psikoloji Profesörü Prof. Hans Eysenck, Duyu ötesi algının gerçekliği konusunda eldeki kanıtları yeterince inandırıcı bulmaktadır:

"Eğer bütün dünyadaki 30 kadar üniversite kürsüsü ve birçoğu önceleri ruhsal araştırmacıların savlarına karşı çıkmış olan çeşitli dallardaki son derece saygın yüzlerce bilim adamı arasında gizli bir işbirliği yoksa, tarafsız bir gözlemcinin varabileceği tek sonuç şudur: Sayıca az bazı kimseler henüz bilimin tanımadığı yollardan ya başkalarının zihinlerindeki ya da dış dünyadaki bilgileri elde etme yeteneğine sahiptirler." Bu yorumun açıklanmasından 20 yıl sonra, yüzlerce laboratuvar ve binlerce araştırmacı hâlâ bu anlaşılması güç Duyu ötesi algı olaylarını kanıtlamaya çalışmaktadırlar.

Zener kartları

Daha 1934 yılında Kuzey Karolina'daki Duke Üniversitesinden J. B. Rhine, yürüttüğü bir dizi deneyin sonuçlarını yayınlamaya başladığında, bilim adamlarının Duyu ötesi algıya ilgileri uyanmıştı. Rhine, önceki çalışmalardan güvenilir sonuçlar elde edilememesi dolayısıyla, bu sonuçların belirsizlikten kurtulması için deneyleri basitleştirmişti. Rhine'nin getirdiği yenilik haç, yıldız, daire,

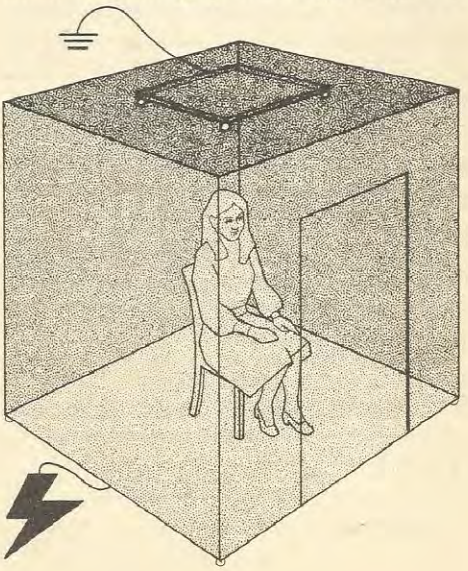

▶ *Faraday kafesi, elektrik yüklü ince bakır tel ağından yapılmış bir küptür. Denek, kafesin içinde, izole edilmiş bir taburede oturur. Kuramsal olarak ışınım kafesin içine geçemez; böylece eğer duyu ötesi algı etkisi gerçekleşiyorsa, bunun hiçbir şekilde açıklanamayan bir enerji biçimi olması gerekir. Yapılan uygulamada, kafesin kullanılması deneğin duyu ötesi algı yeteneğini artırmıştır.*

▲ *Peter Hurkos, ruhsalgörü yetenekleriyle ünlü Hollandalı bir medyumdur. Kaçak suçluların izini aramada polise birçok kez yardım etmiş ve bir katilin tutuklanarak ömür boyu hapis cezasına çarptırılmasını sağlamıştır.*

▼ *1880 yılında Malcolm Guthrie, "Bayan E" ile yürüttüğü bir uzaduyum deneyinde aşağıdaki sonuçları elde etmiştir. Guthrie üst sıradaki resimleri çizmiş ve "Bayan E" alt sırada görülen biraz değişik biçimleri algılamıştır. İki grup resim arasında, herhangi bir raslantı olasılığını ortadan kaldıracak derecede benzerlik vardır.*

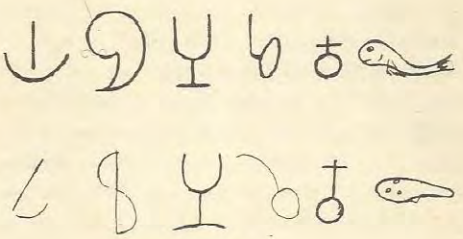

kare ve dalgalı çizgiler biçimindeki simgeleri taşıyan beş değişik karttan oluşan ve içinde her karttan beşer tane bulunan yirmi beşlik Zener kart destesiydi. *Gönderici* kişi bu kartları karıştırdıktan sonra birer birer açıyor ve bu arada *alıcı* da açılan kartların üzerinde hangi simgenin bulunduğunu sezmeye çalışarak tahminini bir kağıda yazıyordu. Ruhsalgörü deneylerindeyse, alıcı, deneyi yapanın önünde kapalı duran kartları tanımaya çalışıyordu.

Oldukça basit olan bu deney çok önemli bazı sonuçların elde edilmesini sağlamıştır. Kartlar karıştırılıp rasgele bir kart seçildiğinde, kartta beş simgeden hangisinin bulunduğunu *raslantıyla* bilme olasılığı beşte birdir. Test, tüm kart dizisi için sürdürülünce de, matematiksel olasılık kurallarına göre, beş kere doğru tahminde bulunulabilmektedir. Üstelik, çoğu kez yine raslantı sonucu doğru bir tahminde bulunma olasılığı da pek olağanüstü sayılamaz. Ancak, eğer salt raslantıya oranla daha yüksek bir puan tutturursanız, paranormal bir gücün işe karışması olasılığı artar. Ne kadar çok tahmin yaparsanız, durum da o kadar çok aydınlanır. Sabır göstererek 10,000 tahminde bulunduğunuzu varsayalım; olasılık hesaplarına göre 2,000 doğru tahminde bulunmanız normaldir; ama siz aslında 2,200 doğru tahminde bulunmuşsanız, istatistiklere göre salt raslantı olasılığı iki milyonda birdir.

Rhine, bu deneyleri inandırıcı sonuçlar elde edinceye kadar sürdürdü. 1939 yılında Duke Üniversitesinde kendi denetimi altında Dr. Pratt'ın, Woodruff adında bir deneğin üzerinde yürüttüğü en kayda değer incelemelerden birinde raslantı olasılığı 1,7 milyonda bir olan sonuçlar elde etti.

Bilimleşme yolunda

Rhine'nin elde ettiği sonuçlara karşı, deneylere uygulanan istatistik analiz yöntemlerinin yanlış olduğu ileri sürüldü; ama çok geçmeden bu görüşün doğru olmadığı kanıtlandı. Bazıları da deney koşullarının hileye yatkın olduğunu ileri sürdüler ve Rhine deneyler

üzerindeki denetimi artırarak bu eleştiriyi de yanıtladı. Ayrıca, kartların yeterince karıştırılmadığını söyleyenler de oldu. Bu sorun da, mekanik karıştırıcılar kullanılarak ya da destedeki kartların yerlerinin rasgele numaralardan oluşan bir tabloyla belirlenmesiyle çözümlendi.

Daha sonraları yapılan deneyler, birçok Duyu ötesi algı deneği için geçerli olduğu anlaşılan başka bir önemli olayı da ortaya çıkarmıştır. En başarılı denekler bile deneye oldukça düşük puanlarla başlamakta ve özgüvenleri arttıkça puanları da yükselmektedir. Ancak, denekler binlerce tahminde bulunduktan sonra yetenekleri azalmakta ve sonunda bunu tamamıyla yitirmektedirler. Deneklerin yeteneklerini yitirmeleri genellikle birkaç yıl almaktadır. Bu da en umut verici deneklerden bile çoğu kez yalnızca sınırlı bir zaman süresi içinde yararlanılabileceği anlamına gelmektedir.

Duyu ötesi algı nasıl gerçekleşir?

Hiçbir araştırmacı Duyu ötesi algının nasıl bir etki olduğunu bulamamıştır. Oldukça yakın bir zamana kadar, Duyu ötesi algının bir çeşit manyetik ya da elektriksel etki olduğu düşünülüyordu. Oysa, birkaç ustalıklı deney, bunun doğru olmadığını kanıtlamıştır. Bir kere, elektriksel bir enerjinin uzaklık arttıkça zayıflaması gerekir, oysa Duyu ötesi algı uzaklığa bağımlı değildir. Binlerce kilometre uzaklıktaki alıcılara, Atlas Okyanusunu aşarak görüntüler ve düşünceler iletebilen *göndericiler* vardır. Bundan başka, astronot Ed Mitchell, *NASA*'nın denetimi altında olmayan özel bir deneyde Ay çevresindeki yörüngeden dünyaya haberler göndermeyi başarmıştır.

Bir Faraday kafesiyle yapılan deneyler daha da kesin sonuçlar sağlamıştır. Elektrik akımı verilen bu tel kafesin, her çeşit elektriksel ya da elektromanyetik yayının içerideki deneğe ulaşmasını engellemesi gerekirdi. Oysa, kafesin dış dünyadaki tüm elektriksel *gürültü*'yü perdelemesine karşın, deneklerin verimliliklerinin belirgin derecede arttığı saptanmıştır.

Çağdaş kuramlarda, birtakım atomdan küçük parçacıkların Duyu ötesi algı olayını gerçekleştirmesi olasılığı üzerinde durulmaktadır. Varlıklarını saptamanın hemen hemen olanaksız olduğu bu enerji parçacıkları, Faraday kafesinden geçebilecek birkaç enerji biçiminden biridir; yine de, bunları beynin nasıl algılayabileceği ya da kullanabileceği henüz bir bilmecedir.

Değişik türde deneyler, Duyu ötesi algının asıl niteliğine ilişkin bazı ipuçları da sağlamıştır. Bu deneylerden bazılarında, denek *gönderici*'nin zihnindeki bir sözcük ya da görüntüyü tahmine çalışmaktadır. Deneklerin yanıtlarının çoğu kez tam ve ayrıntılı bir tanımlamayı değil de, genel bir *yaklaşımı* yansıtması ilginçtir. Örneğin, üçgen biçiminde yelkeni olan bir tekne resmini, denek bir piramit ya da transatlantik olarak yorumlamaktadır. Sanki bilgi beyne şifreli bir haber gibi geçmekte ve beyin de bunu en yakın uygun simgeye dönüştürmektedir. Belki de Duyu ötesi algı, haberi bir telefon gibi iletmemekte ve tam olarak yaklaşımı simgelemese de, beyinde bulunmakta olan uygun bir anıyı harekete geçirmektedir.

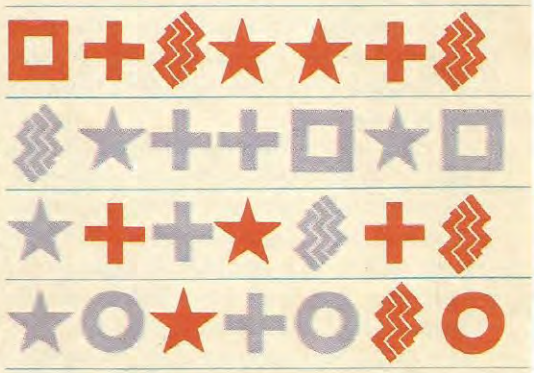

▶ *Herhangi bir duyu ötesi algı deneyinde, deneyci ve denek farkında olmadan kolayca sonuçları saptırabilirler. Bu hatalardan sakınmak ve deneylerde hile bulunduğu gibi suçlamalardan kaçınmak için çağdaş parapsikologlar olanaklar elverdiğince otomatik gereçler kullanmaktadırlar. Resimde görülen bu Alman yapımı duyu ötesi algı deney makinesi "hedef cisimleri" otomatik olarak seçmekte ve deneğin yanıtlarını da bir bilgisayara kaydetmektedir.*

▼ **Zener Kart Deneyleri**

1 *Standart Zener kartlarının kullanıldığı bir duyu ötesi algı deneyinde tipik bir "hedef cisim" seçimi seansı. Beklenen başarılı tahmin olasılığı beşte birdir.* **2** *Denek dört doğru tahminde bulunduğunda, sonuçlar salt raslantıdan beklenen sonuçlara eşittir.* **3** *Denek sekiz doğru tahminde bulunduğunda, duyu ötesi algının etki göstermesi olasılığı vardır.* **4** *Bazen de denek, "hedef"ten bir önceki kartı seçmektedir.*

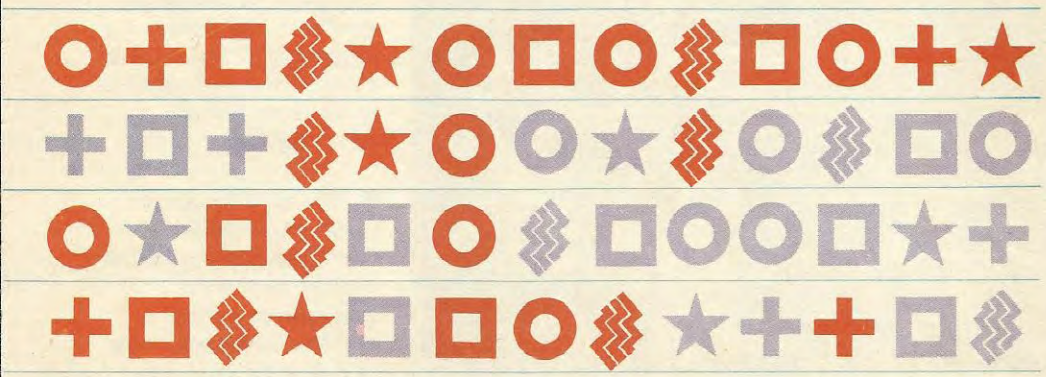

Zihnin maddeye egemenliği

Psikokinezi ya da ruhsal devim, sayıları çok az olan bazı yetenekli kişilerin bazen farkında bile olmaksızın zihin gücüyle cisimleri hareket ettirmeleri anlamında kullanılan teknik bir terimdir.

Hareket ettirilen cisimler, sigara gibi ufak, basit cisimlerden duman gibi daha az somut maddelere kadar değişmektedir. Bazı durumlardaysa, bir cismin içindeki moleküllerin hareket ettirildiği görülmektedir. İsrailli medyum Uri Geller'in ünlü kaşık bükme gösterilerinin bir açıklaması da bu olabilir. Molekül düzeninin değiştirilmesi, madenin bükülerek sonunda kopmasına kadar varabilmektedir.

Psikokinezinin kolayca kabul edilmesini önleyen engeller, uzaduyumda olduğundan daha ciddi niteliktedir. Sinir sistemimiz çok ufak elektrik iletileriyle çalıştığından, başka birinin beynindeki bu ufacık sinyalleri algılamak için niteliği henüz bilinmeyen bir yeteneğe sahip olduğumuzu düşünmek o kadar güç değildir. Böyle bir yetenek yalnızca bugünkü bilgi düzeyimizden ileriye doğru bir adımlık bir aşama anlamına gelmektedir. Oy-

▲ *Elle atılan zarlar her zaman gelişigüzel düşmediğinden, deneklerin belli sayıları düşürmeye çalıştıkları ruhsal devim deneylerinde otomatik bir zar atma makinası kullanılmaktadır.*

◀ *Bu yüzyılın başlarında yaygın olarak yapılan seanslarda, havada dolaşan masa ve sandalyeleri durdurmalarına olanak vermemek için medyumların elleri ve kolları bağlanırdı.*

sa Ruhsal devimi açıklamak için bu çeşit hiçbir uygun kuram yoktur. Hareket ettirilen cisimler çoğu kez manyetik bile olmadığından, bunların nasıl hareket ettirildikleri tam bir bilmecedir.

Ruhsal devimle zar atma

J. B. Rhine, Duyu ötesi algı gibi Ruhsal devime de ayrıntılı bir bilimsel inceleme uygulamıştır. Rhine, Duyu ötesi algı için incelediği olayları basitleştirmek amacıyla nasıl Zener kartlarını kullanmışsa, Ruhsal devim üzerindeki incelemelerini de atılan zarların düşüşünü etkileyebilecek kişiler bulmaya çalışarak başlatmıştır. Ona bu fikri veren, bir kumarbazın, oyunun heyecanına kapıldığı zaman zarları istediği gibi düşürebildiğini belirten gelişigüzel söylenmiş sözleriydi.

Bu deneylerde de, elde edilen sonuçlar yalnızca raslantıdan beklenenden çok daha olumluydu. Rhine, deneklerin hile yapmaları ve zarların düşüşünü *normal* yollarla etkilemeleri olasılığından kaçınmak için mekanik bir zar sallayıcı kullandı.

Yine de, bu çalışmaları iki ciddi eleştiriyle karşılaştı. Bunlardan birincisi, zarların tamamıyla rasgele *düşmedikleriydi*. Zar üstündeki noktaların deliklerden oluşması dolayısıyla, altıyı gösteren en hafif yan öbür yanlara göre daha sık düşürülebiliyor ve böylece sonuçları etkileyebiliyordu. Öteki sorunsa, daha çok pratik değer taşıyordu. Dünyadaki bütün kumarhaneler, masalarda dönen paradan ufak bir yüzde alarak çalışıyorlardı. Eğer herhangi bir kişi atılan zarların düşüşünü etkileyebilseydi, kumarhaneler çok geçmeden iflas ederler ya da böylesine *talihli* bir kumarbazı bir daha kapıdan içeriye sokmazlardı.

Bu gibi eleştirilere karşı çözüm bulmak amacıyla, deneyler daha da basit deneyler üzerinde yoğunlaştırıldı. Duke Üniversitesinde Rhine'nin yerine geçen Helmut Schmidt, bu eleştirileri saf dışı bırakan ve Ruhsal devimin bilimsel incelemeye uygun bir konu olduğunun *öfkeyle* de olsa kabulünü sağlayan bir deney hazırladı:

Schmidt'in çabaları, deneklerin yeryüzündeki en basit cismi, yani elektronu hareket ettirmeye çalışmalarına yönelikti. Daha ayrıntılı olarak 62'inci sayfada anlatılan Schmidt'in kehanet makinesinde, bir elektronun gelişigüzel belirmesi üzerine, bir daire oluşturacak biçimde yerleştirilmiş ampuller de gelişigüzel yanmaktaydı. Deneğin amacıysa, bu ampullerin sırayla yanmalarını sağlamaktı. Birçok denek bunu başardı ve eleştiriciler bugüne kadar akla yatkın hiçbir açıklama bulamadılar.

Akıllara durgunluk veren Mihailova

Öte yandan, bütün laboratuvar deneyleri böylesine karmaşık araçlarla yürütülmemek-

◀ *Medyum Colin Evans, Londra'daki Conway Hall'de yaptığı bir gösteri sırasında tam bir dakika, yerden beş metre yükseklikte havada durmuştur. Bu, ender gerçekleştirilen ve açıklanması olanaksız bir yükselim gösterisiydi.*

▲ *Kötü ruhların dadandığı sanılan bir evde çeşitli eşyaların havada oraya buraya savrulmasından yine bu kötü ruhlar sorumlu tutulur. Oysa, bu olayların düzensiz ve bilinçsizce gerçekleştirilen birtakım ruhsal devim olayları olduğu düşünülmektedir.*

tedir; çünkü bazı çok güçlü medyumlar daha kolayca gösterilebilen olaylar gerçekleştirebilmektedirler. Bu medyumlardan birçoğu Demir Perde gerisindedir. Bunlardan biri olan Nelya Mihailova (*Nelya Kulagina adıyla da tanınır*) sürekli olarak son derece olağanüstü olayları gerçekleştirmeyi başarmıştır.

Leningradlı bir ev kadını olan Nelya Mihailova üzerinde Rus bilim adamları yıllardır yoğun incelemeler yürütmekte, yüzlerce test uygulamaktadırlar. Mihailova pusula ibresini dokunmaksızın döndürebilmekte ve görünüşe bakılırsa yalnızca irade gücüyle bir masa üzerinde duran ufak cisimleri hareket ettirebilmektedir; hatta bir kez, ufak bir ekmek parçasının masanın üzerinden kayarak ağzına doğru sıçramasını sağlamıştır. Bunların yanı sıra kapalı bir kabın içindeki dumanı tabakalara ayırmış ve en şaşırtıcısı, yumurtanın akıyla sarısını önce ayırmış, sonra da yeniden birleştirmiştir.

Anlaşılan Nelya Mihailova ruhsalların genellikle karşılaştıkları sorunu (*ruhsal güçlerin istenildiğinde ortaya çıkarılamaması sorunu*), yenmiştir. Nelya Mihailova'dan önce, Ruhsal devime, hatta tüm vücudun yerden yükselmesine (*levitasyonuna*) ilişkin deneyler, hemen hemen tam bir karanlık içinde, seans odalarında gerçekleştirilen yetersiz gösterilerden öteye gitmemiştir.

"Kötü ruhlar"

Ruhsal devimin kontrolsuz bir biçimde gerçekleşmesinin ilginç ve yaygın bir örneği de, halk arasında *cin* adı verilen güçlerle ilgili olaylardır. *Cin*'lerin dadandıkları bir evde garip tıkırtılar işitilir, eşyalar ortadan kaybolur ya da açıklanamayan bir biçimde hareket eder; en kötüsü de, ortalıkta oraya buraya savrulan cisimler epey zarara yol açar. Odaların ortasında kömür parçaları, şişeler, tabaklar, fincanlar uçar ve bazen ağır dolapların bile hareket ettiği görülür. İşin garibi bu evde yaşayanlar, *cin*'lerin kendilerine saldırdıklarına inansalar bile, vücutsal bir zarar gördükleri oldukça enderdir; genellikle, dehşet içinde o evi bırakıp kaçarlar ve bunun üzerine bu olaylar da sona erer.

Bunun gibi *perili evler'den*, *Şeytanı* uzaklaştırmak için birtakım yöntemler uygulanması yaygın bir gelenek haline gelmişse de, olaylara kötü ruhların neden olduğunu düşünmeye gerek yoktur. Bu olayların hepsinde de, evin içinde yaşayan ya da evdekilerle yakın ilişkisi olan bir gencin ya da çocuğun bulunduğu kaydedilmiştir. Bundan başka, bu olaylar sırasında çocuğun sık sık bir çeşit gerilim altında olduğu da görülmüştür. Dolayısıyla genellikle bu olayların aslında çocuğun bilinçsizce kullandığı ruhsal devim güçlerine birer örnek oldukları düşünülmektedir.

Bu tür ruhsal devim olayların, çocuk olgunlaştıkça azalması ve ileri gençlik döneminde genellikle kaybolması da ayrıca önemli bir anlam taşımaktadır.

Kafatasına bağlanan ufak elektrotlar yardımıyla, bilim adamları ruhsal devim sırasında beynin yayınladığı elektrik sinyallerini ölçmeyi başarmışlardır.

Deney sırasında, deneklerde kalb atış hızı da ölçülmüş ve çok hızlanıp düzensizleştiği kaydedilmiştir.

Öteki vücut işlevleri de sürekli olarak ölçülmüş ve deneğin deney sırasında yüksek düzeyde bir gerilim altında olduğu saptanmıştır.

Rus medyum Nelya Mikhailova bir deney sırasında yumurtanın sarısını beyazından ayırdı ve sonra da bunları tekrar birleştirdi. Mikhailova laboratuvarlarda yapılan uzun araştırmalar sonunda ruhsal devim sürecinde oluşan vücut değişimleri hakkında bilgi sahibi olmamızı sağladı. Bu süreçte Mikhailova'nın beyin çalışmaları çok yüksek bir düzeye ve nabzı dakikada 240 atıma yükseliyordu. Vücudu çevresindeki manyetik alanın yoğunluğu artıyor ve bütün bu etkinlikler doruk noktasına ulaşınca senkronize oluyorlardı. Bu durumda ruhsal devim oluşuyordu ve Mikhailova cisimleri dokunmadan hareket ettirebiliyordu. Bütün bu yoğun etkinliklerden sonra Mikhailova'nın vücut ağırlığı 1 kg. kadar azalıyordu.

Zihnin vücuda egemenliği

Zihinlerimizin bizi ve başka zihinleri yanıltma yetenekleri sonsuzdur. Bu aldatmaca ruhsal durumumuzu, gördüğümüz ve işittiğimiz şeyleri kapsayabilir, hatta vücut işlevlerimizi etkiliyebilir.

Beyinlerimizin yaptığı işlevin nitelik yönünden ruhsal değil, fiziksel olduğunu biliyoruz. Beyin hücrelerimizin içindeki karmaşık kimyasal tepkimelerin ürettiği milyonlarca elektrik kıvılcımı bir araya gelerek düşünce sürecini oluşturur. Beynin işlemesi oldukça iyi bilinmekle birlikte, davranışlarımız üzerindeki etkisi bilinmemektedir. Bu etkilerden bazılarıysa öylesine garip ve açıklanamaz niteliktedir ki, bunları paranormal saymak yerinde olur.

Hint fakirlerinin efsaneleşmiş *İpe Tırmanma Gösterisi*, bu aldatmacaya bir örnektir. Bir keresinde, Kalküta'da böyle bir gösterinin fotoğrafları çekilmiştir. Fotoğrafı çekenler havaya fırlatılan ipi izlemişler ve *Hint fakiri* ile yardımcısının ipe tırmanarak ortadan kaybolduklarına tanık olmuşlardır. *Fakir* çok geçmeden elinde kanlı bir kılıçla ipten aşağıya inmiştir. Oysa, filmin banyo edilmesinden sonra bu şaşırtıcı olayların görüntülenmediği anlaşılmıştır.

1934 yılında Hindistan'da yine buna benzer bir olayın fotoğrafları çekilmiştir. Bu fotoğraflarda da ipin yerde durduğu ve ufak çocuğun gizlenmek için sürünerek çalıların arkasına gittiği görüntülenmiştir. Birçok tanığın ünlü *İpe Tırmanma Gösterisi'ni* gözleriyle gördüklerine inanmalarına rağmen, gerçek buydu. Bunun gibi olaylarda Hint fakiri kitle sanrıları, ipnoz ya da bir çeşit isteri yoluyla, gözlemcileri kendi gerçeklik yorumunu görmeye zorlamakta ve bunu yaparken de onların beyin hücrelerindeki fiziksel olayları etkilemektedir.

▲ *Teresa Neumann, vücudunda birtakım işaretler ya da İsa'nın yaralarını simgeleyen kendiliğinden oluşmuş yaralar taşıyan, mistik (gizemci) bir kişiydi. Bu yaralar hiç iyileşmiyor ve her hafta perşembe günleri düzenli olarak kanıyordu.*

Yaşam-denetim

Biz, yukarıda açıklanan olayı kendi zihnimizde de gerçekleştirebiliriz. Örneğin, hayal kurabiliriz, ya da kendimizi çeşitli heyecanların etkisinde bırakabiliriz. Ayrıca vücudumuzun, genellikle normal denetimimiz dışında sayılan bazı bölgeleri üzerinde eşi görülmemiş etkiler uygulayabiliriz. Birçok doğulu gizemcinin nabızlarını kaydedilemeyecek düzeylere indirme ya da solunum sayısını dakikada bire yahut ikiye düşürme yetenekleri için tıp yönünden kabul edilebilir hiçbir açıklama yoktur.

Olanaksız görünmesine rağmen, özel bir eğitim sonunda herkes kalb atış hızını ya da

kan basıncını değiştirebilmeyi, hatta vücudunun belli alanlarında deri ısısını yükseltip alçaltmayı öğrenebilir. Bunlar yaşam-denetim teknikleriyle başarılır. Eğer organlarımızın işlevlerinin farkında değilsek, onları bilinçli olarak etkileyemeyiz. Ama, bir yaşam-denetim makinesi kullanarak nabzımızı hisseder, kan basıncımızı kaydeder, ya da deri ısımızı ölçersek, bunları irademizle değiştirmeyi de öğrenebiliriz.

Aynı teknikleri kullanarak, Duyu ötesi algının gerçekleştiği zihinsel durumları, örneğin, gevşeme durumunun özelliği olan alfa dalgalarını yaratmayı da öğrenmemize olanak vardır.

İster fiziksel, ister zihinsel olsun, böyle bir *öz-kontrol* tıbbi amaçlarla da kullanılabilir. Bugün birçok hastalığın tedavisinde, gerek bazı gizemci uygulamalar, gerekse yaşam-denetim yoluyla sağlanan gevşeme tekniklerinden yararlanılmaktadır.

Ameliyatlar sırasında uyuşturma sağlayarak acının azaltılması gibi yararlı yeteneklerden, doğu ülkelerindeki bazı dinsel törenlerde kılıçla yaralama ya da vücuda şişler batırma gibi hayret verici gösterilere kadar çeşitli acı kontrolu yöntemleri de bunun gibi tekniklerdendir.

Yaralar-lekeler

Zihin acıyı durdurabilir; ama öte yandan acıyı ve gerçek fiziksel yarayı yaratabilir de! Bazı Hıristiyan gizemcilerinin ve azizlerinin vücutlarında yaralar oluşturdukları yüzyıllardır bilinmektedir. Bunlar, deride beliren ve İsa'nın vücudundaki yaraları andıran yara ya da lekelerdir.

Bu yaralar yalnızca çok dindar kişilerde ve uzun süreli derin düşünceye dalış ve *sonsuz heyecan* içinde edilen dualardan sonra belirmektedir. Bunlar ortaçağlarda büyük bir kutsallık belirtisi sayılmaktaydı; ama daha şüp-

▲ *Zihnin vücut üzerindeki gücü sayesinde, Rodinos Kotsoudis çiviler üzerinde yatmakta, bir yandan da göğsünün üzerine koyduğu granit taş bloku bir balyozla kırdırmaktadır. Bütün bunlara karşın, Rodinos'un vücudu hiçbir yara almamaktadır.*

◀ *İpnoz altında normal bir kimse, eşi görülmemiş bir fizik güce sahip olabilir. Resimde görülen kızın yalnızca topukları ve boynundan destek alarak yetişkin bir erkeğin ağırlığını taşıması normal olarak olanaksızdır.*

heci bir çağ olan 19'uncu yüzyılda genellikle açık bir şarlatanlık olarak görüldü. Oysa, daha yakın zamanlarda yapılan incelemeler bu belirtilerden birçoğunun kişinin bilerek yaptığı yaralar değil de, gerçekten kendiliğinden oluşmuş yaralar olduğunu gösterdi. Bu tür yaraları taşıyan birkaç kişinin bunları bilinçsizce kendilerinin açmış oldukları anlaşıldı; bu durumun da, ruhsal bir hastalık olan isterinin bir türü olduğu düşünüldü. Ancak, 19'uncu yüzyılın sonlarında böyle yara açanların en ünlülerinden olan Louise Lateau incelendiğinde, koluna kapalı cam bir aygıt takıldığı halde, hiçbir *kesik bulunmayan* derisinden kan aktığı görüldü. Bu tür yaralar kişiden kişiye değişmektedir. Bazı vakalarda deride yalnızca yangılar ya da koyu renkli işaretler görülmektedir. Bazılarındaysa, sürekli derin iltihaplar nedeniyle açık kalan gerçek yaralar oluşmaktadır. Louise Lateau gibi en ilginçlerinde de deriden kan fışkırmakta ya da dinsel anlam taşıyan belli günlerde deri yüzeyinde iri sivilceler belirmektedir.

İpnotizma ve yaralar

İstemle oluşturulan bu tür yara ve işaretler ipnotizma ile belirginleştirilebilmektedir. 1932 yılında, kutsal bir gün sayılan Paskalyadan önceki Cuma günü Avusturyalı bir kız çocuk, İsa'nın çektiği acıları gösteren bir filmin derin etkisinde kalmış ve elleriyle ayaklarında şiddetli acılar duymaya başlamıştır. Dr. Lechler adında bir ipnotizmacı da, kıza ipnotik telkinde bulunarak, ertesi sabah bu acıyan yerlerde yaralar oluşacağını söylemiştir. Gerçekten de, ertesi sabah yaralar belirmiş, üstelik yine Dr. Lechler'in etkisi altında, kızın gözlerinden kanlı gözyaşları akmış ve alnında İsa'ya takılan dikenli taçın izleri belirmiştir. Dr. Lechler, yine ipnotizma yoluyla yaraları iyileştirmeden önce onların fotoğraflarını çekmiştir.

İpnotize edilen bazı kişilerde, böyle dinsel anlam taşımasa da, aynı etkilerin gerçekleştiği görülmüştür. Bunlar arasında en iyi bilineni, 1917 yılında incelenen, bombardıman etkisiyle sinirleri zayıflamış bir denizcidir. Bu denizci ipnotize edilmiş ve koluna kızgın bir demirin dokunmak üzere olduğu söylenmiştir. Aslında ipnotizmacı denizcinin koluna yalnızca parmağıyla dokunmuş ve birkaç saat içinde parmağıyla dokunduğu yerde su toplayan büyük bir yara oluşmuştur.

Bir insana başkasının ya da insanın kendine yaptığı ipnotik bir telkin, zihin ve vücut üzerinde nasıl böyle ilginç etkiler gösterebilmektedir? İpnotizmanın vücut üzerinde gösterdiği etkilerin nedeni bilinmemektedir; ipnotizmanın zihin ve paranormal yetenekler üzerindeki etkileriyse, hâlâ yoğun tartışmalara konu olmaktadır.

İpnoz durumunun gerçekten nasıl bir durum olduğu henüz hiçbir kesinlik kazanmamış, ya da en azından bu konuda bir anlaşma düzeyine varılamamıştır. İpnoz altında neredeyse duyusuz bir duruma girmiş kişi, telkine son derece yatkın olduğu halde, beyin dalgaları incelendiğinde tam bir bilinçlilik içinde bulunduğu görülmüştür.

◀ *Singapur'da yapılan bir dinsel törende, trans durumundaki Çinli bir medyumun omuz kaslarına büyük dövizler çivilenmekte, medyum hiçbir kanama olmaksızın, görünüşe bakılırsa acı da duymadan bunları taşımaktadır.*

▼ *Hong Kong'daki bir festivalde ateşe basarak yürüyenler alevlerin arasından hiç yanmadan ilerlemektedirler. Bunun, vücutta hiç yanık belirmeksizin nasıl başarıldığı konusu hâlâ tartışılmaktadır. İşin içinde hiçbir hile bulunmadığı kesindir, çünkü rasgele birçok gözlemci de hiç yanmaksızın bu alevlerin arasında yürümeyi başarmıştır.*

İpnotizmanın paranormal çalışmalarla başlıca ilişkisi incelenecek olayların belirebilmesi için, deneğin kısa bir süre içinde en uygun bilinç durumuna girmesini sağlayabilmesidir. Birçok medyumun seans sırasında kendilerinde ipnotik bir trans (*kendinden geçme*) durumu yarattıkları görülmüştür. İpnoz hem dikkati dış dünyaya yönelten tüm ilgi odaklarını etkisiz kılan derin düşünceye dalışa yardımcı olmakta; hem de gerçekliğin gerçekdışılığa büründüğü ve zihnin uzak köşelerindeki imgelerin yüzeye çıktığı bir gevşeme durumu oluşturmaya yarayan yöntem olarak kullanılmaktadır.

Parapsikologun elinde ipnoz güçlü bir araç haline gelmiştir. İpnoz yardımıyla, umut veren denekler yeteneklerini güçlendirmek üzere eğitilebilmektedirler. Bazı vakalarda, Duyu ötesi algı deneyleri sırasında, bu deneklerin başarı puanlarında umut veren artışlar da kaydedilmiştir.

Gaipten gelen haberler

Paranormal incelemelerinin belli başlı bir bölümünü de ölümden sonra yaşam sorusunu kapsamaktadır. Acaba ölümden sonra belli bir biçimde yaşıyor muyuz? Eğer bu doğruysa, öldükten sonra yaşayanlarla ilişki kurulabilir mi?

Bu güç soru birçok ülkede ruhsal araştırma derneklerinin kurulmasına neden olmuştur. Ölümden sonra yaşama ilişkin kanıtların araştırılması çeşitli biçimlerde yürütülmüştür. Bunlar uzman medyumların bilimsel çalışmalarından, bir tür dine kadar değişmektedir. Birçok Avrupa ülkesinde spiritüalist kiliseler geniş bir izleyici kitlesi bulmuştur; Brezilya'da da Spiritüalistler adıyla tanınan bir grup, ülkenin şimdiye kadar kurulmuş en büyük dinsel topluluğunu oluşturmaktadır.

Bütün bu grupların izleyici bulmaları tek bir nedene dayanmaktadır: Kısa bir süre önce ölmüş olan sevilen bir kimseyle ilişki kurma olanağı. Bunun yanı sıra, ölmüş kişinin ruhunun normal olarak yaşayanların ulaşamayacakları geniş bir bilgiye sahip olduğuna inanılmaktadır. Sonuç olarak da, birçok kimse günlük yaşamlarında yol göstermesi için ruhlara başvurmaktadır. Öte yandan, törenlere ve seanslara katılan birçok kişi de içsel rahatlık aramakta, bu yaşantı onlara bu açıdan bir doyum ve yarar sağlamaktadır. Ruhlar dünyasıyla ilişki kurmaya çalışan grupların hemen hepsi, bu gibi girişimlerinde medyumun, yani ruhlarla ilişkiyi olanaklı kılan trans durumuna kolayca girebilen bir kimsenin yardımından yararlanırlar.

Çeşitli teknikler kullanılmakla birlikte, birçok medyum ruhlardan haber almaya geçmeden önce kolayca hafif bir trans durumuna girer. Profesyonel bir medyum genellikle ölenin yakınına (*ya da müşteriye*) birkaç te-

Rosemary Brown, uzun zaman önce ölmüş bestecilerin kendisine yazdırdıklarına inandığı çok sayıda beste yapmış bir İngiliz medyumudur. Modern uzmanlar bu medyumun yarattığı ve bazıları kendisinin bile çalamayacağı güçlükteki müzik yapıtları konusunda değişik görüşlere sahiptirler. Bazıları, bu yapıtların belli bestecilere, örneğin Beethoven, Liszt ve öteki bestecilere ait olduğundan kuşku duymamaktadır. Bazı eleştiriciler de, bunların yalnızca bu bestecilerin yapıtlarındaki bazı bölümlerin bir derlemesi olduğu kanısındadırlar. Başka bir açıklama yolu da, bu yapıtların Bayan Brown'ın bilinçaltından üretildiğidir; ancak bunları içinden gelen bir esinle yarattığının farkında değildir.

mel bilgi vererek işe başlar; bu bilgi çoğu kez yalnızca ölenin yakınının bilmesi gereken çeşittendir; o da, medyumun söylediklerinin doğruluğunu onaylar ve verilen bilgiyi medyumun biçimlendirmesine yardım eder. Bu bilgi genellikle medyuma bir ruh aracılığıyla verilen ek açıklamalarla genişletilir ve medyum ölenin yakınından bu ruhun kimliğini bulmasını ister.

Bu tür medyumluk bazen seansa katılanları şaşırtan ya da rahatsız eden birtakım gerçekleri ortaya çıkarabilecek derecede önemli sonuçlar doğurur. Ancak, aslında verilen bilginin büyük bir bölümü onların zihinlerinde varolan bilgidir ve dolayısıyla bu olayı açıklamada ruhlarla haberleşme kadar uzaduyumu da (*telepati*) hesaba katmamız gerekir.

Oysa, birtakım başka haberleşme biçimlerini uzaduyumla açıklamak olanaksızdır. Aralarında bir de medyum bulunan birkaç kişi bir seansa katıldıklarında, ruhlarla haberleşmede yardımcı olarak genellikle *Viya* (*ouija*) ya da "*plançete*" adıyla bilinen mekanik bir araç kullanırlar. Bunlar, eski ispirtizma öğrencilerinin uyguladıkları masa tıkırdatma ya da oynatma tekniklerinin günümüzdeki karşılıklarıdır.

Evet-Hayır tahtası ve plançete

Evet-Hayır tahtası (*Viya tahtası*) çoğu kez okültizm öğrencilerinin kendi kendilerine hazırladıkları basit bir araçtır. Kenarına çepçevre alfabenin harfleri ve *evet* ile *hayır* sözcükleri dizilmiş pürüzsüz bir tahta ya da ayna parçasından ibarettir. Seansa katılanların parmaklarını üzerine dokundurdukları bir fincan ya da bardak, tahtanın üstündeki harfleri teker teker dolaşarak sorulan soruların yanıtlarının okunmasını sağlar.

"*Plançete*" ise daha başka bir teknikle işlev görür. Serbestçe hareket eden bir tahta parçasına bağlı bir kalemin yazdığı sözler okunur. Bu, tek bir kişi ya da bir gurubun kullanabileceği, bir çeşit otomatik yazı aracıdır. Medyumluk yetenekleri çok gelişmiş

◀ *Çağdaş bir ispirtizma seansı, tıpkı Tinselciliğin en parlak dönemi olan yaklaşık 100 yıl öncesindeki gibi yürütülmektedir. Seansa katılanlar ve bir medyum, çoğu kez loş bir ışık altında bir masanın çevresinde toplanırlar ve medyum transa girerek ruhlarla bağlantı kurmaya çalışır. Medyum ya kendisine ruhların verdikleri bilgileri iletir, ya da ölen kişinin sesiyle konuşur.*

kişiler yalnızca gevşek duran parmakları arasında bir kalem tutarak da bu otomatik yazı olayını gerçekleştirebilirler. Medyum uygun bir zihinsel gevşeme durumuna girdiğinde, kalem kendiliğinden yazmaya başlar ve çoğu kez medyum kalemin hareketlerinin bilincinde değildir.

Medyumlar bu teknik yoluyla, uzun bir süre önce ölmüş bir kimsenin kişisel anlatısı ve elyazısıyla yazarak, ölümden sonra yaşama ilişkin birtakım şaşırtıcı kanıtlar ortaya çıkarmışlardır. Bazı vakalardaysa medyumlar hiç bilmedikleri dillerde uzun ve yanlışsız yazılar yazmışlardır.

Ancak, böyle akıl almaz gösterilerin bazı *normal* açıklamaları vardır; örneğin, çoğu kez medyumun yaşamının belli bir döneminde bu dili konuşan biriyle bir ilişkisi olduğu ortaya çıkmıştır. Görünüşe bakılırsa, inanılmayacak derecede bir kesinlikle bilinçaltı anımsama yeteneğimiz vardır ve medyumluk sırasındaki trans durumunda bunun gibi kayıp bilgiler otomatik yazı aracılığıyla yüzeye çıkmaktadır. Medyumların gerçekleştirdikleri olaylar arasında otomatik sanatın da bir yeri vardır ve bu alanda Mathew Manning herhalde gelmiş geçmiş en başarılı medyumdur. Manning'in otomatik resimlerinden bazı örnekler sayfa 44'de gösterilmektedir.

Rehber ruhlar

Başka birçok paranormal olaylar gibi, ölümden sonra yaşam da bilimsel araştırmaya yatkın bir konu değildir. Bazı medyumlar elverişli ortamlarda oldukça inandırıcı sonuçlar elde etmişlerdir; ama bazı deneylerde, medyumların zihinlerinde bilinçaltı işlemler

▶ *Sir John Franklin 1847 yılında Kuzey Kutbundaki bir keşif yolculuğu sırasında ortadan kaybolmuş bir kâşiftir. Hollandalı medyum Gerard Croiset'e içi kesinlikle görülmeyen bir zarf içinde Franklin'in mektuplarından biri gösterildiğinde, Croiset bu mektubu 1866 ya da 1868 yılında Atlas Okyanusunda parçalanarak batan bir geminin kaptanı olan bir deniz subayının yazdığını bilmiştir — yazılma tarihi dışında, mektupla ilgili olarak verilen tüm bilgi doğrudur.*
Böyle bir bilginin yalnızca tahmine dayanması olasılık dışıdır. Croiset'in mektubun içeriğini görmesine olanak yoktu. Okuyabilse bile, mektuptan hiçbir anlam çıkarılamazdı. Bu, bütün psikometri gösterileri arasında en inandırıcı olanlarından biridir.

yaptığı belirgin bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Böyle bir durum, medyumun ruhlar dünyasıyla ilk ilişkisini sağlayan ve ruhlarla haberleşme sırasında önemli bir rol oynayan rehber ruhların kimlik ve kişilikleriyle ortaya çıkmaktadır. Bu medyumların rehber ruhları genellikle bazı Çinli filozoflar, ya da en yaygın olarak geçmişte yaşamış ünlü kişilerdir. Medyum ne kadar iyi niyetli olursa olsun, bu rehber ruhlardan birçoğunun uydurma oldukları bellidir ve medyum müşterisine haber iletmeyi sağlayabilmek için, seansa katılanların zihinlerinden ruhsalgörü ya da uzaduyum yoluyla aldığı garip bilgiyi akla yatkın kılmak zorunda olduğundan, bu yola sapabilir.

Yine de bazı vakaları açıklamak çok güç-

▲ *19'uncu Yüzyılın sonlarında, Bayan Alaric Watts karmaşık otomatik resimler yapmıştır. Bu resimleri yaparken eli, tamamıyla bilinçli kontrolunun dışında hareket ediyordu.*

tür. Araştırmacı ve bilgin medyum F.W.H. Myers'in 1901 yılında ölmesinden kısa bir süre sonra başlayan *Çapraz İletişim* vakaları bunun bilinen bir örneğidir. Medyumlar, birçoğu Yunan ve Latin dillerinde olmak üzere, görünüşe bakılırsa Myers'den gelen birtakım haberler almaya başladılar. Otuz yıl süreyle binlerce sayfalık otomatik yazı alındı; bunların birçoğu ancak Myers'in yeteneğinde bir bilginin çözebileceği son derece karmaşık ve derin bilimsel değinileri içeriyordu. Bu otomatik yazılarda, başka medyumların, hatta çoğu kez birbirleriyle (*Ruhsal Araştırma Derneği*) dışında hiçbir ilişkisi olmayan medyumların aldıkları mesajlara da değiniliyordu. Düzinelerce medyum ve bilgini kapsayan ve 30 yıl gibi uzun bir zaman süregelen bu olayın bir şarlatanlık olduğunu düşünmek, doğrusu oldukça güçtür.

Buna karşın, 1962 yılında SPR'nin eski ve ünlü Başkanı Prof. Broad yine de şöyle yazıyordu: "Bugünkü vücudumun ölümünden hemen sonra, kendimi başka herhangi bir biçimde yaşıyor bulmak beni şaşırtacak, ama daha çok öfkelendirecek. İnsanın bekleyip görmekten ya da (*aynı olasılıkla*) bekleyip görememekten başka çaresi yok."

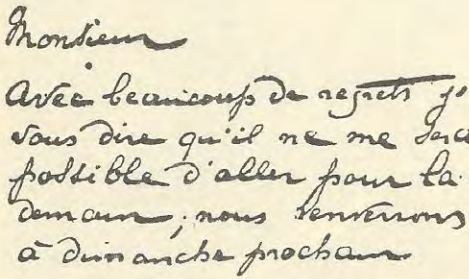

◀ *19'uncu Yüzyılda yaşamış bir medyum olan Bayan Smith, transa girerek kendi elyazısından tümüyle farklı bir elyazısıyla yazılar yazıyordu. Yanda, Bayan Smith'in kendi elyazısından bir örnek görülüyor.*

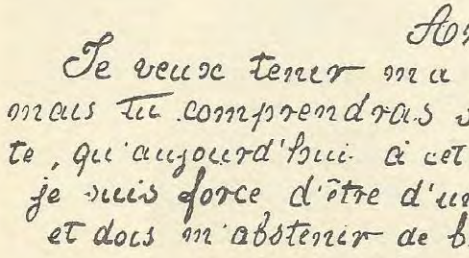

◀ *Bayan Smith, transa girdiği zamanlar, rehber ruh "Leopold"un yönetimi altında bu farklı elyazısıyla yazı yazıyordu.*

Yeniden dünyaya gelme

Dünyadaki en yaygın inançlardan biri de, bazı durumlarda ölen birisinin kişiliğinin bazı koşullarda canlı bir vücuda geçerek yeniden doğmasıdır. Böyle bir ruh yeniden doğduktan sonra daha önceki yaşamını, ya da yaşamlarını pek hatırlamaz, çünkü birkaç kere yeniden doğan ruhlar vardır.

Bu inancın bazı öğelerine Hinduizm, Budizm, Sikhiler, Konfüçyanizm, Müslümanlık, İbrani ve Hıristiyanlık gibi dünyadaki belli başlı dinlerde de rastlanmaktadır. Ayrıca birçok gelenekte, bu inanç önemli bir yer tutmaktadır.

Yeniden Dünyaya Gelme (*reenkarnasyon*) için hiçbir *bilimsel* açıklama yoktur; eğer gerçekse, gizemci (*mistik*) ve ruhsal bir olaydır ve dinsel yönden büyük bir anlam taşımaktadır. Daha önce yaşadığı duygusuna kapılan birçok kişinin ilk izlenimleri arasında bil-

▲ *Virginia Tighe adlı Amerikalı bir ev kadını, ipnoz altında, hiçbir zaman gitmediği bir İrlanda köyünde geçen eski yaşamına ilişkin birtakım ayrıntılar anlatmıştır. Anlattığı ayrıntılar inandırıcıydı, ama verdiği ad ve olaylardan hiçbiri doğrulanamadı ve sonunda Tighe'nin İrlandalı komşularına ilişkin bilinçaltı anılarının canlandığı anlaşıldı. Resimde, Virginia Tighe'nin yaşamını konu alan filmden bir sahne görülmektedir.*

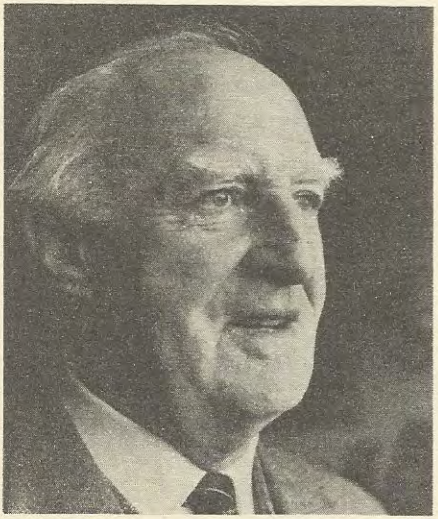

Arthur Guirdham, İngiltere'nin güneybatısında yaşayan bir topluluğun (kendisi de dahil), Katarlar adı verilen dinsel bir ortaçağ tarikatının üyeleri olduğunu öne sürmüş ve önceki yaşamına ilişkin ayrıntılar anımsamıştır. Katarlar işkence görmüş ve sonunda Güney Fransa'daki Engizisyon onları tümüyle yok etmişti. Bu tarikat üyelerinin duruşmalarına ve idamlarına ilişkin ayrıntılı kayıtlar Kiliselerde bugüne kadar saklanmıştır. Guirdham'ın öne sürdüğü adlar ve olaylardan birçoğu, bazıları şimdiye kadar hiç yayınlanmamış olan bu kayıtların incelenmesi sonucunda doğrulanmıştır.

medikleri bir yerde daha önce bulunmuş gibi olma ya da kendilerine tamamıyla yabancı birini eskiden tanımış olduğunu düşünme gibi duygular vardır. Modern araştırmacılar böyle duyguları bulunan kişilerin eski yaşamlarını hatırlamalarına yardımcı olmak üzere ipnoza başvurmaktadırlar.

Amerikalı psikiyatr Ian Stevenson, Yeniden Dünyaya Gelme olasılığı taşıyan 20 vakayı incelemiştir. Bu vakalar arasında, bir Lübnan köyünde yaşayan bir çocukla ilgili vaka, Yeniden Doğuş'a ilişkin son derece akla yatkın kanıtlar sağlamıştır.

Imad Elawar adlı bu çocuk, köyünde hiç kimsenin tanımadığı birkaç kişiyi tanıdığını iddia etti. Bir gün, komşu köyden gelen yabancı birinin yanına giderek onu eskiden tanıdığını ileri sürdü. Bu tür bir vakada alışılmışın dışında olarak, çocuğun eski *yaşam*'ının geçtiği ortama giderek orayı görmesinden *önce*, Stevenson onunla görüştü ve böylece sonunda çocukla birlikte o köye gittiğinde onun anlattıklarını doğrulayabildi.

Başka bir garip vakanın kahramanı, 1931 yılında trans durumuna geçerek yabancı bir dili konuşmaya başlayan bir İngiliz kızıydı. Görünüşe göre, bu kız eski yaşamında Mısırlı bir tapınak dansözüydü ve o yıllarda pek anlaşılamayan Mısır dilindeki konuşmaları öylesine inandırıcıydı ki, sonunda ünlü bir *bilgin* Mısır dili uzmanı (*ejiptolog*) bu dilin doğruluğunu onayladı.

Arnall Bloxham

Başka bir modern araştırmacı olan Arnall Bloxham, bulduğu belgelenmiş Yeniden Dünyaya Gelme örnekleriyle büyük bir heyecan yaratmıştır. Bloxham ipnoz kullanarak deneklerinin eski yaşamlarına ilişkin birtakım ayrıntılı bilgiler anımsamalarına yardımcı olmuştur.

Bu deneklerden biri, önceki yaşamında Napolyon savaşları sırasında Fransız kıyılarını kuşatan bir İngiliz savaş gemisinde görevli bir denizciydi. Bu denizci bir bacağını gülle götürdükten sonra ölmüştü. Bu dene-

▶ *Arnall Bloxham, ipnoz kullanarak deneklerinin "önceki" yaşamlarıyla ilgili anılarını kayda almayı başarmıştır. Deneklerin verdikleri bazı bilgileri tarih uzmanlarınca doğrulanmış, ama hiçbir "normal" açıklama yapılmamıştır.*

▼ *Bir sanatçının gözüyle ölümden sonra yaşam, Stanley Spencer'in güney İngiltere'deki ufak Cookhamin kasabasının kilise avlusunda mezarlarından çıkan ölüleri gösteren "Diriliş" adlı tablosunda görüntülenmiştir. Resimdeki kişilerden birçoğu, o kasabada gerçekten yaşayan kimselerdir ve ressam kendisini de resmin iki yerinde — biri sağdaki mezarda yatan, diğeri de kilise sundurmasının yanındaki mezara yaslanan — çizmiştir.*

ğin savaş sahnesini canlı bir biçimde yeniden yaşarken söyledikleri ve çıkardığı yürek parçalayıcı çığlıklar ses bandına kaydedilmiştir. Denizdeki bir savaş gemisi içinde geçen yaşamın bazı ayrıntılarını deniz tarihçileri önce yadırgamışlarsa da, sonunda bu ayrıntılar da Greenwich Deniz Müzesi tarafından doğrulanmıştır.

Bloxham'ın başka bir deneği ortaçağda eski York kentinde yaşayan Musevilere karşı girişilen bir soykırımı sırasında öldürüldüğüne inanıyordu. Bu kadın denek de, bir kilise bodrumuna saklanan Musevilerin oradan sürüklenerek çıkarılıp vahşice öldürülmeleri sahnesini ayrıntılarıyla anlatmıştır.

Bu deneğin anlattıkları önceleri fazla ilgi uyandırmamıştı, çünkü York'daki kiliselerden hiçbirinin bodrumu olmadığı biliniyordu. Ama çok yakın zamanlarda, bir kilisenin onarımı sırasında, yerde girişi tuğlalarla örtülmüş, varlığı bilinmeyen bir bodrum bulunmuştur.

Zihin ve vücuttan ayrılma

Ölümden sonra yeniden yaşamak, zihnin vücuda bağımlı olmadan var olması anlamına gelir. Bu kavrama göre zihin bazı yönlerden bağımsız bir bütündür. Bu da, zihnin ölümden *önce* vücuttan ayrılabileceği ve vücuda herhangi bir zarar vermeden tekrar dönebileceği gibi bir olasılığın varlığını gösterir.

"*Vücuttan ayrılma*" tecrübesini geçirdiklerini öne sürenler oldukça fazladır. Son yıllarda bu iddialar dikkatle incelenmektedir. Bir araştırmada, Oxford, Üniversitesinde görüşme yapılan öğrencilerden yüzde 34'ünün kimi zaman vücutlarının dışından kendilerini seyretmeleri gibi bir tecrübe geçirdikleri saptanmıştır. Ernest Hemingway, Arthur Koestler, Virginia Woolf, D. H. Lawrence ve diğer daha birçok saygıdeğer yazar da aynı tecrübeyi geçirmiş olduklarını bildirmişlerdir.

Vücuttan ayrılma olgusu, yaşamın tehlikede olduğu ya da tehlikedeymiş gibi göründüğü zaman ortaya çıkan aşırı fiziksel gerilim koşulları altında genellikle kendiliğinden oluşur. Bir vücudu canlandırmak için canla başla çalışan doktorlarla hemşireleri gören kalp krizi ya da ciddi ameliyatlar geçirmiş birçok insan vardır. Bu insanlar çalışmayı tamamen ilgisiz olarak gözlemleyebilmişler ve çoğu kez gözlemledikleri *vücudun* kendilerini olduğunu uzun bir süre sonra kavramışlardır. Bunlar genellikle vücutlarına dönmek için belirgin bir çaba göstermişler ve vücutlarına girdikten sonra da hemen ayılmışlardır.

Vücuttan ayrılma tecrübesi zevkli gibi görünür ve birçok insan geri dönmek için isteksiz bir çaba gösterir. Bazıları da bilinçlerine kavuşarak vücutlarına dönmeden önce dostlarını ya da akrabalarını görmek için vücutlarından uzaklaşabileceklerini anlarlar.

Tipik bir boğulma olayından yaşama dönen bir kazazede vücuttan ayrılma tecrübesini şöyle anlatmıştır. "Babamı teknesinde çalışırken, kardeşlerimi büyük bir korkuyla ayak bileklerime asılırken gördüm ve saçlarım deniz yosunu gibi dağılmış, denizin dibine doğru çekiliyordum. Boğulmak üzereyken babamın da yardıma geldiğini, korkuya kapılmış kardeşlerimin eve doğru koştukla-

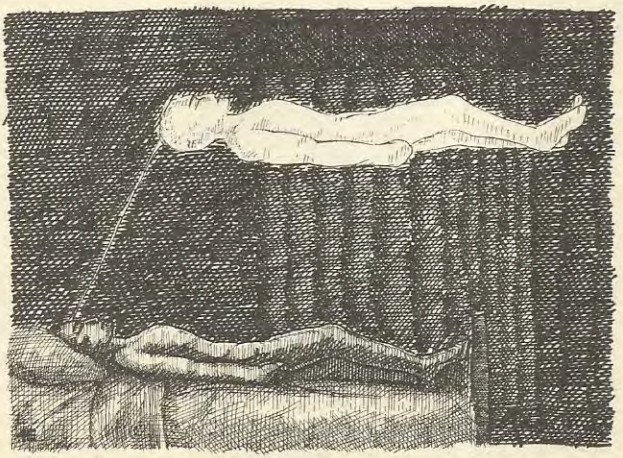

▶ *Vücutdışı yaşantı yaşayan bir kişi, kendisini vücudundan ayrılmış bulacaktır. Bazen denek iradesiyle fiziksel vücudunu geride bırakarak bir süre dolaşabilmektedir. Bu, okültistlerin normal olarak fiziksel vücuda hapsedilen astral beden kavramına çok benzemektedir. Sözü edilen doktrine göre, astral beden uygun bir eğitimle fiziksel bedenden ayrılarak serbestçe dolaşabilmekte ancak fiziksel vücuda görünmez bir bağ ile bağlı kalmaktadır.*

◀ *Şiddetli kalb krizi geçirenler ya da ameliyat masasında ölmelerine ramak kalan kişiler çoğu kez kendilerini dışardan seyretmek gibi korkutucu bir tecrübe geçirmişlerdir. Bu gibi kimseler çalışılan vücudun kendilerinin olduğunu anlayıncaya dek genellikle olağandışı birşeyin farkına varmamaktadırlar. Böyle bir vücutdışı yaşantı sırasında, hiçbir acı ya da panik duygusu duymamakta ve genellikle kendilerini fiziksel vücutlarına geri dönmeye zorlamayı istememektedirler.*

rını gördüm. Babamın bütün çabalarına karşın *vücuduma dönmeye çalıştım.*"

Kişilik yitimi

Bir Vücutdışı yaşantı sırasında, birçok kimse içinde yaşadıkları garip zaman bozukluğundan söz etmiştir. Her şey durgun, düşsel bir yavaşlıkta sürmekte ve tüm olay tıpkı bir düşü andırmaktadır.

Bu yaşantı tümüyle, kişilik yitimi (*depersonalizasyon*) adı verilen psikolojik bir duruma çok benzemektedir: Kişilik yitiminde kişi çevresinde gerçekdışı bir hava sezer ve ayrıca, var olmayan şeyleri de görebilir. Bu durum, şiddetli bir hastalık geçirenlerde ya da uyuşturucu madde kullanmaya alışanlarda sık görülmektedir ve ayrıca, büyük kaza geçirenlerin de bu biçimde etkilendikleri olmuştur. Bir kaza anında birçok kişinin bütün yaşamlarının bir sinema şeridi gibi gözlerinin önünden geçtiği oldukça sık işitilen bir olaydır ve nedeni de yine kişilik yitimidir; ölüm tehlikesinin söz konusu olduğu kazaları geçiren kişilerden %50'si kadar büyük bir bölümünün, belli bir uzaklıktan kendilerini seyrederek bir tür vücutdışı yaşantıya girdikleri saptanmıştır.

Şu halde, acaba vücutdışı yaşantı gerçek bir paranormal olay mıdır, yoksa yalnızca gerilim altındaki zihnin düştüğü bir yanılgı mıdır? Bunun açık kanıtı, normal yollardan kazanılamayan bilginin vücutdışı yaşam sırasında sağlanması olacaktır. Birkaç olayda sunulan değişik türde bir kanıt da şudur: Bir kimse ölmek üzereyken, bazen bir yakınına hayalet biçiminde görünmektedir. Bu gibi hayaletler bazen ölen kimse binlerce kilometre uzaktayken bile görülmekte ve genellikle öylesine gerçeğe benzemektedir ki, hayaleti gören kişi başlangıçta bunun asıl niteliğini fark edememektedir. Daha sonra, hayaleti görülen kimsenin olay sırasında gerçekten öldüğü öğrenilerek, durum doğrulanmaktadır.

Söylentiye dayanan bu gibi olaylar vücutdışı yaşantının varlığını kanıtlamasa bile, hayalet gördüğünü söyleyen kişinin bir uzaduyum ya da ruhsalgörü olayını gerçekleştirdiğini kabul etmek dışında, bu olaylara ilişkin başka bir açıklama biçimi bulmak oldukça güçtür.

Astral (*Ruhsal Düzlemde*) yolculuk

Uzun süreli alıştırmalar sonucunda bazı ki-

▲ *Eski Mısırlılar ruhun ya da ba'nın ölümden sonra vücudun üstüne yükselen —tıpkı vücutdışı yaşantı sırasında olduğu gibi— ve kuşa benzer bir varlık olduğuna inanıyorlardı.*

▲ *Adı "L'Amour des âmes" (Ruhların Aşkı) olan bu resim, birçok kimse için ruhun vücuttan uzaklaşmasını simgelemektedir. Resim, bazı otomatik sanat örneklerini anımsatmaktadır.*

şiler, az çok istemli olarak vücutdışı yaşantı sürdürebilmektedirler; dolayısıyla, bu kişilerin trans durumundayken gerçekten bilgi elde edip edemediklerini belirleyebilmek için birtakım basit deneyler kolayca düzenlenebilmektedir. Bir parapsikolog olan Charles Tart, bazen tavana doğru yükselerek kendi vücuduna tavandan baktığını ileri süren genç bir kadınla deneyler yapmıştır. Bu deneğe, parapsikoloji laboratuvarında, beyin dalgalarını kaydeden bir EEG aygıtı takılarak kendisinden başının 2 metre üzerideki bir rafa yerleştirilen kartta yazılı beş rakamlı bir sayıyı bilmeye çalışması istenmiştir. Deneyin sürdürüldüğü beş geceden dördünde denek vücutdışı yaşantı sürdürdüğünü bildirmiş, ama yalnızca son gece doğru sayı olan 25132' yi bilmiştir.

Denek sürekli olarak gözlem altında tutulmadığından, hile olasılığının bulunmadığı kesinlikle söylenemezse de, EEG aygıtını kafasına bağlayan bir sürü ince teli hiç bozmadan rafa tırmanması ya da ulaşması da pek olası değildir.

Deneyciler, başka tür deneylerde, vücutdışı yaşantı deneklerinin ruhsalgörüden yararlanma olanağını, olasılık dışı bırakmaya çalıştılar. Ustaca düzenlenmiş bir deneyde amaç, bir kutu içindeki ekranda yazılı olan "d" harfinin bilinmesidir. "d" harfi yalnızca kutudaki bir delikten görülebilmektedir. Ancak arkada duran bir ayna "d" harfinin "b" harfi gibi görünmesini sağlamaktadır. Denekten vücutdışı yaşantısı sırasında öteki odaya giderek harfi okuması istenirse; eğer denek gerçekten vücut dışı yaşantı sürdürebiliyorsa delikten harfe bakacak ve "b" harfini görecektir, eğer ruhsalgörüden yararlanıyorsa denek için oda duvarı gibi kutu da bir engel oluşturmayacak ve "d" harfini görecektir.

Vücutdışı yaşantı olaylarının biraz değişik bir türü de, "*kişiyi-aşkın bilinçlilik*" terimiyle tanımlanan ve kişinin başka biriyle hem fiziksel, hem de zihinsel bir bağlantı kurduğu zihinsel durumdur. Diğer türde vücutdışı yaşantı sürdürenlerin bildirdikleri durgun ve kayıtsız duygulara oranla bu yaşantı, ruhsal yanı daha ağır basan bir yaşantıdır.

Zaman dışına yolculuk

Geleceğin sırlarını öğrenmek insanın en eski bir düşüdür. Gelecekten haber verme, ve astroloji sanatları hep geleceği ortaya çıkarmaya çabalamaktadır. Bu sanatlara duyulan büyük ilginin temel nedeni: İnsanın geleceği öğrenerek ilerde çıkacak sorunlardan kaçınmak istemesi ve geleceğini maddesel kazançlardan yararlanmayı sağlıyabilecek bir biçimde düzenleme dileğidir. Öte yandan geleceğin bilinmesi birtakım karmaşık felsefe sorunları da doğurmaktadır. Eğer geleceği gerçekten görebilirsek, o zaman yollarımız belirli olacaktır; yapabileceğimiz hiçbir şey geleceği etkilemeyecektir, çünkü olacakları zaten görmüş olacağız demektir. Ancak, eğer birkaç değişik gelecek varsa ve biz bunların hepsini görebilirsek, o zaman bize en olumlu görüneni seçme olanağımız bulunacaktır.

Birçok modern *kâhin*'in benimsediği yaklaşım da budur: "Belli bir eylemde bulunursanız, sonuç şöyle olacaktır." Bu da, onların kehanetlerinin doğru olup olmadığının belirlenmesini gerçekten çok güçleştirmektedir, çünkü söz konusu kişinin özgür istemi kehanetin kapsamadığı bir eylemi her zaman gerçekleştirebilir.

Önseziler birçok kişinin zaman zaman duyduğu duygulardır ve bazen kaçınılmaz biçimde doğru çıkarlar. Bazense, insan gelecekteki olayları ürkütücü bir açıklıkla gösteren bir düşü uykuda ya da uyanıkken görebilir. Bunlar hepimizin bazen bir an için belli bir durumu daha önce yaşadığımız ya da bir konuşma sırasında söylenecek birkaç sözü bildiğimiz duygusuna kapılmamız olan yanılsama duyusu, "*déja vu*" duygusuna benzemez. Kehanet niteliği taşıyan düş ya da imge, kısa bir süre sonra gerçekleşecek kötü bir olayın habercisidir ve genellikle bunu gö-

Falcılık, uzun bir geçmişi olmakla birlikte, günümüzde hâlâ bir salon oyunu olmaktan pek öteye gidememiştir. Bir falcı'nın, fincanın dibinde kalan telve biçimini yorumladığı "kahve falı" geleneksel bir kehanet yöntemidir; falcı, tıpkı ruh hekimliğinde kullanılan mürekkep lekesi deneyinde olduğu gibi, telveye bakarak birtakım "resimler" görür. Daha usta falcı ya da medyumların kullandıkları kristal küre ya da siyah ayna gibi, kahve telvesi de medyumun dikkatini üzerinde yoğunlaştırarak hayal gücünün serbest kalmasını sağlayan bir odak görevi yapar.

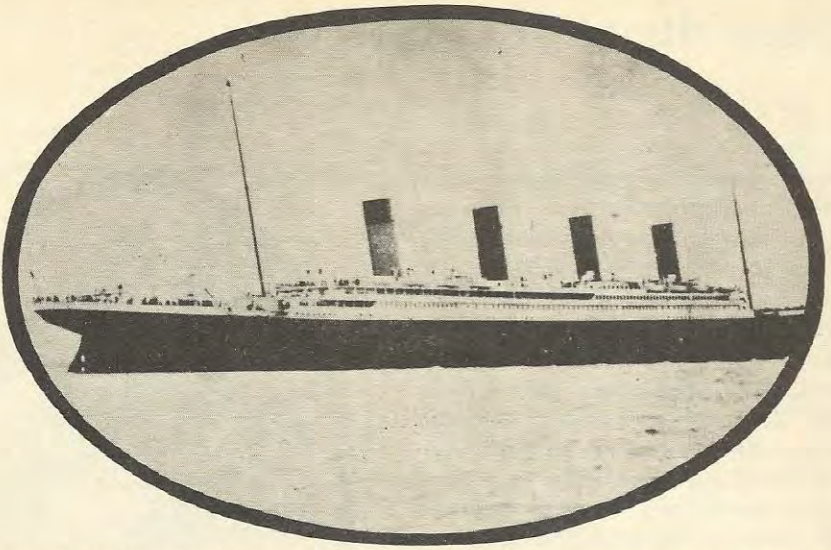

▲ *66,000 tonluk Titanik gemisinin ilk yolculuğu sırasında batmasından sonra, birkaç kişinin bir felaket önsezisiyle yolculuktan vazgeçerek ölümden kurtulduğu öğrenilmiştir.*

ren kişinin çok ciddiye aldığı bir uyarı niteliği taşır.

Genel olarak, felaket ne kadar büyükse, önsezi ve uyarı düşlerinden söz edenlerin sayısı da o kadar kabarıktır. Titanik gemisinin batmasına, R101 hava gemisinin düşmesine ve ünlü politikacıların öldürülmelerine ilişkin birçok önsezi rapor edilmiştir.

Aberfan

1966 yılında, Gal bölgesinde bir madenci köyü olan Aberfan'da, köy okulu ve birkaç ev, yüksek bir cûruf yığınının kayması sonucu oluşan bir kara çamur ve kömür tozu çığının altında kaldı. Bu faciada 116 çocuk ve 28 yetişkin öldü. Kısa bir süre sonra yürütülen bir araştırma, en az 76 kişinin bu felaketi önceden sezdiklerini ortaya çıkardı. Bunlardan 24'ünün önsezilerini felaketten *önce* başkalarına bildirdikleri doğrulandı. İkisi ise, olaydan önce önsezilerini yazmışlardı. Önsezi sahiplerinin yaşları 11 ile 73 arasında değişiyordu ve etki altında kalanların çoğunluğunu kadınlar oluşturuyordu.

Bu kişiler genel olarak tıkanma ve boğul-

◀ *Titanik gibi, R101'in de ilk havalanışı felaketle sonuçlanmıştır. Mürettebattan en az iki kişinin, zeplinin düşmesiyle öleceklerine ilişkin önseziler hissettikleri bilinmektedir. Başka birisiyse, zepline binmek istememiş, zeplin havalandıktan sonra motosikletiyle oradan uzaklaşırken bir trafik kazası sonucu ölmüştür.*

ma duyguları bildirmişler, bazıları da normal işlerini sürdüremeyecek derecede şiddetli bir korku yaşamışlardır. Bunlar arasında en feci olanı, kara çamur dağı altında gerçekleşecek kendi ölümüyle ilgili oldukça açık önsezileri olan küçük bir kız çocuğuydu.

Bu tür önseziler her zaman olaydan sonra bildirildiğinden, değerlendirilmeleri güçtür. Ancak, son zamanlarda bir felaket durumunda aralarındaki bağlantıyı belirlemek için, böyle önsezileri önceden derleme çabaları gösterilmeye başlanmıştır.

Titanik

Bazı vakalarda, duyarlı kişinin son derece ayrıntılı önsezileri vardır, ama bunların önsezi olduğunu fark edememektedir. 1899 yılında kehanet niteliği taşıyan *Titan Gemisinin Batışı* adlı bir roman yazan, aslında fazla tanınmamış bir yazar olan Morgan Robertson için de durum böyledir. Bu romanda dünyanın en büyük transatlantiği *Titan* yaptığı ilk yolculuk sırasında bir buzdağına çarparak içindeki 2,500 kadar yolcuyla birlikte batıyordu. Ölü sayısının bu kadar kabarık olmasının nedeni de, romandaki geminin cankurtaran sandallarının yolcu sayısının an-

▲ *Başkan Kennedy'nin Dallas'da öldürülmesiyle, Amerikalı medyum Jeanne Dixon'un yayınlanmış önsezilerinin doğruluğu kanıtlanmıştır. Jeanne Dixon'un bu olaydan bir süre sonra öleceğini haber verdiği Robert Kennedy de öldürülmüştür.*

▼ *Bir kömür artığı dağının yıkılmasıyla, ufak Gal köyündeki okul yıkılmıştır. Bu faciada ölen çocuklardan biri kendi ölümünü önceden haber vermişti.*

1555 yılında, kâhin Nostradamus, bugün bile bütün dünyada hayret uyandıran kafiyeli kehanetler yazmıştır. Yazdığı bu esrarlı dizelerin yorumu Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarını, Hitler'in yükseliş ve düşüşünü, Fransız Devrimini ve yaklaşık olarak İS 2000 yılında tüm dünyada kıyamet kopacağı gibi kehanetleri içermektedir.

cak yarısından azını alabilmesiydi. On dört yıl sonra, *Titanik* ilk seferi sırasında bir buzdağına çarparak batmış ve cankurtaran sandallarının yetersizliği dolayısıyla yolcuların çoğunluğunu da birlikte denizin dibine götürmüştü. Felaket önsezileri dolayısıyla, yolculuktan önce birçok kişi biletlerini geri vermişlerdi. Ölenlerden bazılarının da dost ve yakınlarına kötü birşey olacağına inandıklarını söyledikleri sonradan öğrenilmiştir.

Bu tür toplu önsezilere sık rastlanmaktadır. Bir araştırmacı demiryolu kazalarına uğrayan 28 trendeki yolcu sayıları üzerinde bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın sonunda, bu trenlerdeki yolcu sayısının, sanki yolcular toplu bir önseziyle yolculuk etmekten kaçınmışlar gibi,önemli oranda azaldığı anlaşılmıştır. Bundan başka, kazalarda parçalanan vagonlardaki yolcu sayısının da olağandan düşük olduğu saptanmıştır.

Önceden haber verilen suikastler

Başkan John F. Kennedy ve Robert Kennedy'nin öldürülmeleriyle ilgili olarak da birtakım önemli önseziler bildirilmiştir. Tanınmış bir Amerikalı medyum olan Jeanne Dixon daha 1952 yılında, John Kennedy'nin sonra da bir akrabasının başkan olacağı ve görevdeyken öldürüleceğine ilişkin kesin önsezileri vardı. Nitekim on bir yıl sonra, medyumun bu kehaneti tüm ayrıntılarıyla Dallas'ta gerçekleşti.

Birkaç yıl sonra, 1968'de Jeanne Dixon bir tanıdığına çok geçmeden Amerikalı zenci lider Martin Luther King'in vurulacağından ve sırada Robert Kennedy'nin de bulunduğundan söz etti. Birkaç gün sonra King öldürüldü. Aynı yıl içinde Los Angeles'deki Ambassador Otelindeki bir toplantıda, Jeanne Dixon, Robert Kennedy'nin bu otelde uğrayacağı kötü bir olay yüzünden hiçbir zaman Başkan olamayacağını haber verdi. Bir hafta sonra, Kennedy Ambassador Otelinde bir suikastçının kurşunuyla öldü.

Bu önseziler her ne kadar ilginç görünmekteyse de, bunlara biraz raslantı payı bırakmak yerinde olur. Örneğin, Amerika'nın karışık siyasal ortamında, dikkat çekici bir siyaset adamının öldürülmesi fazla olağandışı bir olay sayılamaz. Üstelik, gerçekleşmeyen kehanetler de kimsenin aklında kalmamaktadır.

Bütün öteki paranormal olaylar gibi, böyle toplu kehanetler kapsam dışı bırakılarak ancak ufak ve belirli olaylara laboratuvar incelemeleri uygulanırsa, önseziler de etkin bir biçimde araştırılmış olur. Çağdaş parapsikoloji laboratuvarlarında, önceden-bilme olayının incelenmesi için deneklere bir sıra renkli ışıktan hangisinin yanacağını tahmin etmeleri türünden deneyler uygulanır. Böylece elde edilen sonuçlar üzerindeki tüm kuşkular ortadan kaldırılmış olur.

▼ *Felaket önsezileri çoğu kez simgesel yoldan, "zihnin gözüyle" görülür. Bunlar genellikle "kötü bir şey olacağına" ilişkin kesin olmayan, belirsiz duygulardır.*

Olağanüstü medyumlar

Halkın dikkatini çeken birçok kâhin ve medyum arasında en çok saygıyı herhalde "*hiçbir zaman düzenbaz olarak nitelendirilemeyen medyum*" niteliğiyle ün yapmış Daniel Douglas Home kazanmıştır. Home, 1833'te İskoçya'da doğmuş ve küçük yaşta Birleşik Devletlere yerleşmiştir. Fox kız kardeşlerin "*ruhlarla haberleşme*" gösterilerinde bulundukları tarihten kısa bir süre sonraları Home'nin yaptığı seanslar öylesine başarılı olmuştur ki, gösteri yapmak üzere birçok zengin ve ünlü kişinin evine çağrılmıştır.

Çok erken bir dönemde ortaya çıkması ve gösterilerini zenginlerle ünlü kişilerin oluşturduğu bir çevrede yapması dolayısıyla, Home'nin gösterilerine çağdaş standartlara uygun bir inceleme uygulanmamıştır; yine de, kendisi hileyle açıklanması çok güç birtakım olayları tekrar tekrar gerçekleştirmiştir.

Gösterileri arasında en şaşırtıcı olanı yerden yükselişiydi. Bazen karanlık seans odasında havada dolaşırdı; bir keresinde kafası tavana değecek kadar yerden yükseldiği söylenmiştir.

Home'nin repertuvarı

Home, günümüzdeki çağdaş medyumların repertuvarlarından hemen hemen tümüyle silinen birtakım fiziksel olayları gerçekleştirmede büyük bir başarı kazanmıştı. Seanslarında, havada beliren ve uçan hayalet

◀ *Victoria döneminde yaşamış bir medyum olan D. D. Home'nin yükselim gösterileri sırasında yerden bir hayli yüksekte havada durduğu, hatta bir keresinde yukarıdaki bir pencereden uçarak çıkıp diğer pencereden girdiği bilinmektedir.*

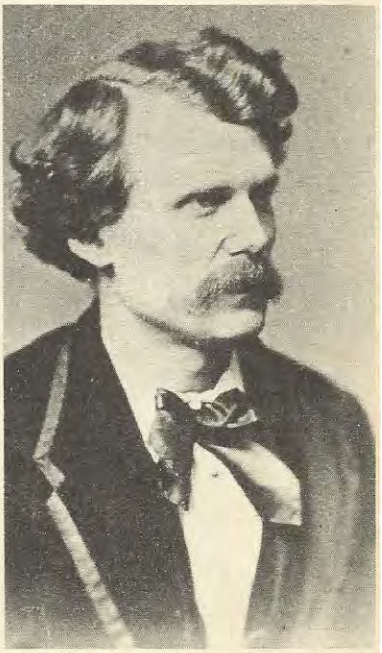

▶ *Home, bir şarlatan olduğu hiçbir zaman kanıtlanamayan birkaç medyumdan biri olarak ün kazanmıştır. Sadece karanlık bir odada ya da bir kabinin içinde çalışabilen ve havada gezinen eller yaratmak gibi gösterilerde bulunabilen çağdaşı medyumları son derece küçümserdi. Home'nin birçok başarısı bugün bile hâlâ açıklanamamıştır.*

eller bazen izleyicilerin giysilerini bile çekiştirirlerdi. Akordiyon gibi birtakım müzik araçları da seans odasında havada gezinip bir yandan da kendi kendilerine çalardı. Masalar devrilir, bütün odada garip sesler işitilirdi.

Ancak, Home'nin bu başarıları çağdaşı olan birçok medyumun başvurduğu hilelerden farklıydı. Home'nin yoktan var ettiği bu eller dokunulduğunda somuttu. Bu eller, izleyicilerce tutulabilir ve balmumu ya da tahtadan yapılmış cisimler olmadıkları saptanabilirdi. İşin garibi, izleyiciler bu elleri tuttuklarında, ellerin avuçlarının içinde yok olup gittiğini farkederlerdi.

Bu tipik seans-odası olaylarının yanı sıra, Home, başka bir dalda da uzmandı. Parlak gün ışığında hiçbir hile olasılığı bulunmaksızın, boyunu yaklaşık 30 santimetre kadar uzatabilirdi. Bu salt fiziksel bir yetenek olabilirdi; ama nasıl gerçekleştirilebildiğini kestirmek çok güçtü.

Mathew Manning

Genç bir İngiliz medyumu olan Mathew Manning'in, D.D. Home'dan da büyük bir üne kavuşması beklenmektedir. Kendisinden önce gelmiş geçmiş medyumların tersine, Manning güçlerinin uzman araştırmacılarca araştırılmasından yanadır ve psikologların yürüttükleri birkaç incelemede de onlara yardımcı olmuştur. Yetenekleri, evine dadanan birtakım garip olaylar üzerine ortaya çıkmıştır. O sıralarda kendisi 11 yaşındaydı ve kapalı odalarda, eşyaların oraya buraya savrulmasını araştırmak üzere gelen psişik araştırmacılar önceleri Mathew'den kuşkulandılar. Bu olaylar başlangıçta Mathew'in yalnızca evinde görülüp, kaldığı yatılı okulu etkilemezken, çok geçmeden okuldaki yatakhanelerde de aynı olaylar ortaya çıktı. Ranzalar havada oradan oraya savruluyor, bazı ufak cisimler açıklanamayan bir biçimde yoktan var oluyor ve en garibi hiçbir neden yokken odada soğuk alanlar oluşuyor-

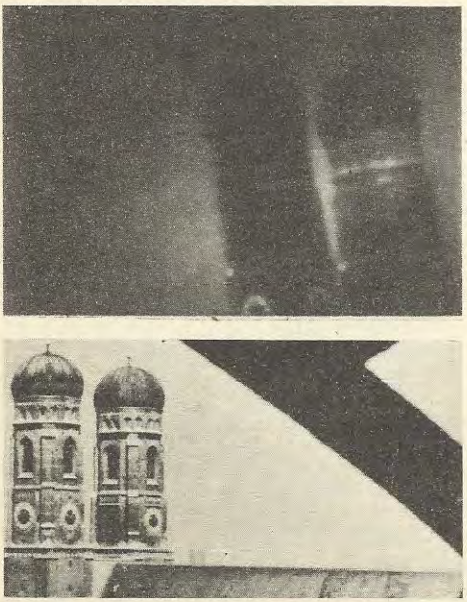

Ted Serios, bir fotoğraf alıcısının objektifine bakarak, "düşünce fotoğrafı" adını verdiği görüntüleri oluşturabilmektedir. Üst resimde, bu yoldan oluşturduğu bir "düşünce fotoğrafı" görülmektedir. Alttaki resimse, hedef cisim olan, Münih'deki Franchen Kirche kulelerini göstermektedir. Serios'un kaydettiği görüntü, normal yoldan elde edilemeyecek bir bakış açısını yansıtmaktadır. Serios bu görüntüleri bir süre derin bir konsantrasyona girdikten sonra yaratabilmektedir; bu sürenin sonunda, adetâ bir enerji patlamasını andırırcasına, asistanına "şimdi" diye bağırmakta ve asistanı da tam o anda deklanşöre basmaktadır. Ayrıca, Serios filmin başarılı olup olmadığını da önceden bilmektedir.

▲ *Genç İngiliz medyum Mathew Manning pek çok otomatik yazı ve resim üretmiştir. Yukarıda görülen ve görünüşte Dürer'in çalışması olan bu el resimlerini Manning, 1971'de bir saat içinde çizmiştir.*

du; bir tanığın gözleri önünde, duvarın bir bölümü kor haline geliyordu.

Bu olaylardan kısa bir süre sonra Mathew'e, hem zihninde işittiği sesler, hem de otomatik yazı aracılığıyla "*ruhlardan haberler*" gelmeye başladı. Yazılı haberler daha sık geliyordu ve gelen haberlerden birçoğu vahşice öldürülen ya da hoş olmayan bir biçimde ölen kimselerle ilgiliydi. Bunlardan bazıları yakın zamanlarda ölmüş, bazılarıysa eski bir zamanda yaşamış kişilerdi.

Uzun yıllar boyunca Mathew Manning'e otomatik yazı yoluyla yüklü ölçüde haberler geldi. Bu haberlerden birçoğu Mathew'in ilişki kurduğu ruhtan geliyordu. Ancak, gelen haberler hem el yazısı, hem de içerik

bakımından çoğu kez geçmişte yaşamış ünlü kişilere özgü özellikler taşıyordu. Bertrand Russel'den, hatta ünlü bir yemek kitabı yazarından bile haberler geldi. Haberlerin birçoğu Rusça, Yunanca, hatta Saksonca ve Eski İngilizce dahil olmak üzere, hep yabancı dillerdeydi. Bazı Arapça yazılar, Beyrut'taki Amerikan Üniversitesi profesörlerinden birini çok şaşırtmıştı, çünkü Arapça metin hemen hemen cahil bir kişinin el yazısından bir yazı uzmanının el yazısına kadar değişkendi.

Mathew Manning üzerinde yürütülen araştırmalar, bir medyumun zihninin nasıl işlediğine ilişkin birtakım değerli ipuçlarının elde edilmesini sağlamıştır. Mathew'e beyin dalgalarını ölçen bir EEG aygıtı bağlanarak, "*zihinsel gücünü çalıştırması*" söylendiğinde, ilginç bir kayıt elde edildi. Bu kayda göre Mathew, teta alanında (*yani derin uykudaki bir kişinin yayınladığı türden beyin dalgaları*) yoğun ruhsal enerji patlamaları yayınlıyordu. Oysa, bu sırada Mathew'in uyanık olduğu belliydi. Kayıtlar o güne kadar elde edilen en yüksek güçteydi.

Uri Geller

Günümüzde yaşayan belli başlı bir başka medyum da, yoğun tartışmalara konu olan, birçok kere televizyona çıkarak görünüşte zihinsel gücüyle kaşıkları ve başka maden cisimleri bükme yeteneğini gösteren Uri Geller'dir. Geller'in madeni eliyle hafifçe vurarak bükme yeteneği bugün çok iyi bilinmektedir. Ancak ne yazık ki, böyle bir yeteneğe, hele medyum kişi bükmeye çalıştığı cismi elinde tutuyorsa, deney uygulamak çok güçtür; çünkü önceden bükülmüş bir maden parçasını hileyle eline alması ya da madeni eliyle bükmesi tam anlamıyla olasılık dışı sayılamaz.

Yine de, metallürjistler Geller'in büktüğü ya da kırdığı maden cisimleri incelemişler ve bazı örneklerin mikroskopik yapılarındaki değişimleri açıklıyamamışlardır.

Geller'in uzman olduğu başka bir yetenek de, başka birinin daha önceden çizmiş olduğu ve daha sonra bir zarfa koyularak sıkı sıkı kapatılan bir resmin aynısını çizmekti. Geller, genellikle zarfı bir süre elinde tutar ve sonra bir eliyle tuttuğu zarfı bırakmaksızın, öbür eliyle bir kağıda resmi çizerdi. Çizdiği resim bazen zarftaki resmin tam bir kopyası olur, çoğu zaman da tıpatıp eşi olmasa bile

▲ *Maden bükme gösterileriyle bugün bütün dünyada ün salan medyum Uri Geller.*

◀ **En solda** *Yeni bir teknik olan Kirlian fotoğrafçılığıyla, medyumlarda özellikle belirgin olan avra'nın filme çekilebildiği söylenmektedir. Bu resmin üst bölümünde, Mathew Manning'in Kirlian tekniğiyle alınmış "normal" parmak resmi görülmektedir. Alttakilerse Manning'e "gücünü çalıştırması" söylendikten sonra çekilmiştir.*

◀ **Solda** *Mathew Manning'in, Isaac Oliver adlı bir ruhun aracılığıyla çizdiğini ileri sürdüğü, Kraliçe I. Elizabet'in resmi.*

▼ *Stanford Araştırma Enstitüsünde, Geller ile yapılan bir duyu ötesi algı denemesinde, hedef resim (1) ve yanıt (2). İki resim neredeyse tıpatıp benzeşmektedir.*

çok yakın bir benzerlik gösterirdi. Bu benzerlik nedeniyle Geller'in ruhsal güçlerinin işleyip işlemediğine karar vermek oldukça güçtür. Öte yandan, bu yakın benzerlikler de başlı başına ilginçtir. Bir çizime karşılık, Geller bu çizimi tanımlayan bir sözcükle ya da bu çizime benzer biçimdeki başka bir cismin çizimiyle yanıt verebilirdi.

Bir keresinde, amaç bir köprü çizimiydi. Geller de bir köprü çizdi; ama amaç çizim asma köprüyken, Geller'inki yarım daire biçiminde bir köprüydü.

Geller ile yapılan deneylerden hiçbirinde hileye başvurulmasının kesinlikle olasılık dışı bırakılamayacağını belirtmek yerinde olur. Geller'i eleştiren birçok kişi, onun yalnızca çok usta bir sihirbaz olduğunu ileri sürmektedir; gerçekten de, gösterilerinden birçoğunu sihirbazlar tekrarlayabilmişler ve bazen ruhsal araştırmacıların ne kadar kolay yanılabileceklerini kanıtlamak için onların gözlerini boyayabilmişlerdir.

Ancak, bütün bunlar Geller'in bir düzenbaz olduğu anlamına gelmeyip, yalnızca şimdiye kadar hiç kimsenin her türlü hile olasılığını ortadan kaldırabilecek çeşitten deneyler düzenleyemediğini gösterir. Örneğin, Uri Geller en ilginç gösterilerinden birinde, laboratuvardaki bir Geiger sayacının çizdiği grafikte garip iniş çıkışlar görülmüştür. Oysa, bir sihirbaz olan Randi, radyasyon patlamaları salgılamadan kayıt aygıtının yakınında yeri sarsıp kayıt kaleminin titremesine yol açarak, grafikte aynı etkiyi yaratabileceğini ileri sürmüştür.

▲ *Başka bir çok çocuk gösterisinin yanı sıra, yedi yaşındaki Mark Shelley de başarılı bir kaşık bükücüsüdür.*

▼ *Geller'in televizyonda yayınlanan gösterilerinden sonra, aynı güce sahip olduklarını ileri süren birçok kişi ortaya çıktı. Bunlardan bazıları şimdi Londra Üniversitesinde incelenmektedir.*

Düzmeci medyumlar

Paranormale yönelik birçok ciddi deney genellikle düzmecilik ve şarlatanlık suçlamalarıyla engellenmektedir. Bağnaz bir kuşkucu için, paranormal kesinlikle olanaksızdır ve her zaman böyle kalacaktır; yani elde edilen herhangi bir olumlu sonuç mutlaka ya dikatsizce yürütülen deneylerin, ya düzmeci medyum deneklerin, ya da deneycinin yanılgısının sonucudur. Ne yazık ki, uzun bir geçmiş de kuşkucuların bu savlarını desteklemektedir. Yine de, çağdaş araştırmacılar eski çalışmaların eksik noktalarını tamamlamak için çok çaba göstermişlerdir.

Tarihin en eski çağlarında, insanın ruhlarla haberleşme girişimlerinde bulunmaya ilk başladığı zamanlardan beri düzmeci medyumlar da türemeye başlamıştır. Bu medyumların geniş halk yığınlarının dikkatini çekmeleri, ilk olarak 19'uncu Yüzyılın ikinci yarısında çağdaş ruh medyumlarının ortaya çıkmasıyla baş gösterdi. Ölümden sonra yaşama inanmak isteyen insanları aldatmak çok kolaydı.

Bu sıralarda, karartılmış odalarda çalışan bir sürü medyum vardı. Bazı medyumlar, seansa katılanları bir masanın çevresine oturtuyorlardı. Medyumla seansa katılanlar genellikle ellerini masanın üstüne koyuyorlar ve medyum transa girerek ruhların sesiyle konuşmaya başlıyordu.

Ektoplazma — hayalet mi, yoksa paçavra mı?

Düzmecilik çoğunlukla, *ektoplazma* adı verilen paranormal bir yaşam biçiminin görünmesiyle ilgiliydi. Seans sırasında, medyum derin bir trans durumundayken, dumanımsı bu beyaz maddenin medyumun ağzından, burnundan yahut vücudunun başka bir açık yerinden çıktığı görülürdü. Ektoplazma bir süre seans odasını çevreleyen perdelerin arasında gezindikten sonra giderek bir insan biçimine girerdi; ektoplazmanın biçimine girdiği kişi de ya medyumun rehber ruhu, ya da seansı izleyenlerin ölmüş bir akrabaları olurdu.

▲ *Ektoplazma, derin transa giren medyumların oluşturdukları ve belli biçimlere, hatta "ruhlara" dönüşerek somutlaşan duman gibi bir maddedir. Bu görünümü veren maddenin, bazen medyumun ağzında gizlediği bir gazlı bez ya da tülbent tomarı olduğu ortaya çıkmıştır.*

Ciddi ruhsal araştırmaların başlaması ve

özellikle flaşlı fotoğraf makinelerinin geliştirilmesiyle, bu tür gösteriler son buldu. Ektoplazma gösterileri yapan medyumlarla ilgili, gerçekliği kanıtlanmış birkaç vaka bulunduğunu belirtmek her ne kadar yerinde olursa da, seans sonunda ektoplazmanın müslin, tülbent, hatta kağıt olduğunun anlaşıldığı vakaların sayıca çok daha fazla olduğunu da söylemek gerekir. Medyum bunu ustalıklı bir biçimde gizliyor ve sonra yavaş yavaş açtığında, üzerine çizili yüz resmi beliriyordu.

Eusapia Palladino

Seans masası çevresinde, meraklı bir izleyici gurubuyla birlikte oturarak gösteriler yapan medyumsa, bu alanda daha usta bir gözbağcıdır. Bu tür medyumlardan biri olan İtalyan Eusapia Palladino bir bakıma eşsizdi. Bayan Eusapia masaları yerden yükselebiliyor, ruhlara tıkırtılar yaptırabiliyor, havada hayalet eller dolaştırabiliyor ve zamanında yaygın olan daha birçok gösteriyi gerçekleştirebiliyordu.

Eusapia Palladino, çağdaşı olan birçok medyumun tersine, kendisine yoğun bilimsel deneyler uygulanmasına razı olmuştur.

Bir süre, İngiliz Ruhsal Araştırma Derneğinin önemli üyelerinin, ellerine eşsiz bir vaka geçtiğine inanmalarını da sağladı. Bu dernekte geliştirilen birtakım yöntemlerle karanlık bir odada çalışan medyumun hareketleri denetleniyordu. Medyumun bir yanında oturan bir kişi eliyle onun bileğini tutuyor ve bir ayağını da onun ayakkabısı üzerine koyarak medyumun bacaklarının oynamasını engelliyordu. Eusapia'nın öbür yanında da, yine eliyle bacaklarını hareketlerini aynı biçimde engelleyen başka biri oturuyordu.

▼ *Düzmeci bir medyum, karanlık seans odasında müzik araçlarının havada gezinmesi ve ruh ellerinin odadakilerin giysilerini çekiştirmesi gibi gösterileri kolayca düzenleyebiliyordu.*

▼ *Medyumun ayakları tutulsa bile, çoğunlukla ayaklarını pabuçlarından çıkarabiliyor ve serbest kalan ayağıyla masayı havaya kaldırmayı ya da birtakım tıkırtılar çıkartmayı başarabiliyordu.*

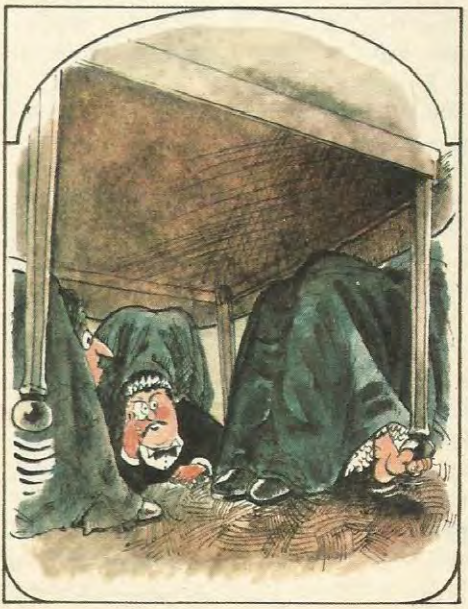

Bütün bu önlemler, masanın yerden havalanmasına ve odada birtakım tıkırtılarla garip seslerin işitilmesine engel olamadı. Eusapia'nın karanlıkta çalışarak bu etkileri nasıl gerçekleştirdiğinin anlaşılması oldukça uzun sürdü. Eusapia ellerini yavaş yavaş birbirine yaklaştırarak, araştırmacılardan birinin bileğinden tutmakta olduğu elini diğer yanında oturan araştırmacının elinin üstüne koymayı başarıyordu. Böylece bir eli, sözde-mucizeleri yaratmak üzere serbest kalıyordu. Ayakları da serbest kalıyordu; çünkü sert deriden yapılmış çizmelerinin içinden ayaklarını büzerek kolayca çıkarabildiğini anladılar. Böylece, araştırmacıların ayakları, içleri boş olan çizmelerin üzerine basmış oluyordu. Eusapia bacaklarını iyice gererek masayı havaya kaldırıyordu. Eline fırsat geçtiği zaman hileye başvurduğu kanıtlandığı halde, gösterilerinin *hepsinin* düzmece olduğu hiçbir zaman kanıtlanmadı.

Daha ileri tarihlerde ortaya çıkan düzmeciler, ya da düzmeci oldukları kuşkusunu uyandıran medyumların, yarattıkları paranormal olayların gerçekliğini *kanıtlamaktan* başka hiçbir istekleri yoktu. Çağdaş araştırmacılar da Duyu ötesi algı deneyleri sırasında puan kartlarında değişiklikler yapmak, iyi karıştırılmamış Zener kartları kullanmak, hatta çevrilen Zener kartlarına tavandaki pencerelerden bakmakla suçlanmışlardır. Aslında bu deneylerden birçoğunda, sonuçlara uygulanacak ufak bir *düzenleme* ile bu sonuçların istatistik anlamlılık taşıması sağlanabilir, ama böyle bir düzmeciliğin uluslararası düzeyde gerçekleştirilebileceğine inanmak çok güçtür. Gerçekten de, bu olayların paranormalin varlığıyla açıklanması, böyle *normal sayılan* yollardan açıklanmasından daha akla yatkındır.

▼ *Medyumların hareketlerini engellemek için araştırmacılar çok uğraştılar. Medyumlar da bu gibi denetimlerden kaçınmanın bir yolunu bulmak için eşit ölçüde uğraştılar ve şaşırtıcı gösterilerini sürdürdüler.*

▼ *Duyarlı bir tartının kefesi üzerinde gergin olarak tutulan bir saç kılı, ektoplazmanın ağırlığını kanıtlıyordu. Ruhların yol açtığı rüzgârlar ya da müzik sesleri de, usta bir medyum için düzenlenmesi çok kolay oyunlardı.*

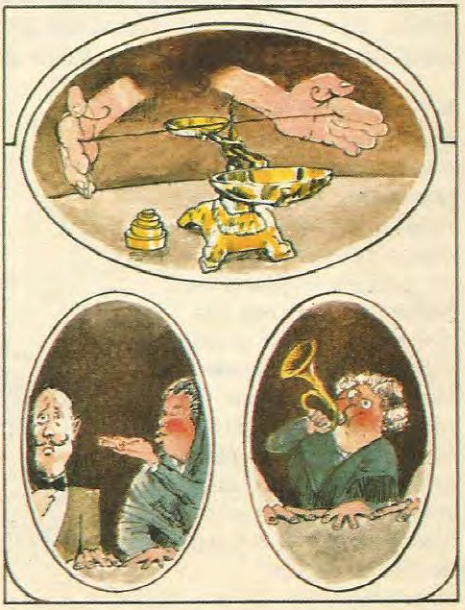

Düşlerin ruhsal önemi

Duyu ötesi algı olaylarının, değişmiş bilinçlilik durumları sırasında gerçekleşmesi olasılığının bulunduğuna ilişkin birçok kanıt vardır. Değişmiş bilinçlilik durumu, zihnin günlük yaşantı sırasındaki işleyişinden farklı bir düzeyde işlemesi anlamına gelmektedir. Duyu ötesi algının çoğu kez, gevşek ama uyanık bir durumdayken gerçekleştiği kanıtlanmıştır; bazen sinirsel bir gerilim durumunda da gerçekleşebilmektedir. Birçok Duyu ötesi algı olayı, kişinin uykuya dalmadan önce girdiği o yarı-bilinçlilik durumunda, ya da uykudan sonraki yarı-uyanıklık durumunda gerçekleşmektedir. Duyu ötesi algı yeteneğini artırmada önemli olduğu bilinen ipnoz gibi, bütün bunlar da değişmiş bilinçlilik durumlarının örnekleridir.

Bu değişmiş bilinçlilik durumları arasında en önemlisi, hayal gücümüzün serbestçe akıp gittiği ve anlatımını düşlerde bulduğu uyku halidir. Eğer birçok kez ileri sürüldüğü gibi, zayıf olan Duyu ötesi algı yeteneğimizi genellikle bilinçli zihin engelliyorsa, bu yeteneğin düşlerde belireceğini düşünmek oldukça mantıklı görünmektedir. Gerçekten de, normal olarak sürdürmeyi istemediğimiz birçok düşünce dizisinin, rahatsız edici düşler biçiminde bilincimize sokulduğu uzun zamandır bilinmektedir; ancak, bu düşlerdeki anlam çoğunlukla bir simge perdesi arkasında gizlidir. Düş yorumları psikanaliz (*ruhsal çözümleme*)in önemli bir bölümünü oluşturmakta ve değişik psikiyatri (*ruh hekimliği*) ekollerinin izleyicileri bunların anlamı konusunda çok çelişkili görüşler öne sürmektedirler.

Kehanet düşleri

Öte yandan, bazı düşlerin anlamı oldukça açıktır ve bunlar çoğu kez kehanet niteliği taşır. İki iskemlenin üzerinde duran maden bir tabutun içinde, göğsünde arasında bir kırmızı çiçek bulunan beyaz çiçeklerden oluşmuş bir buketle yatan erkek kardeşinin ce-

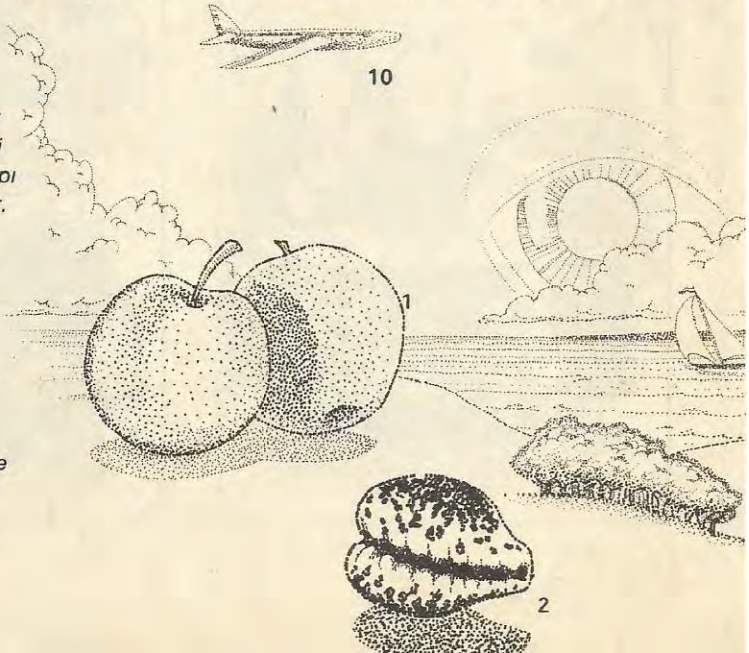

▶ *Freud'a göre, düşlerde gördüğünüz simgelerden birçoğu cinsel anlam taşımaktadır. Örneğin elmalar (1) göğüsleri ve çeşitli türdeki deniz kabuklarıyla (2) açık kapı (3) da vajeni simgelemektedir. Kapının ardındaki oda (4) rahmi simgelemekte ve kilidi anahtarla (5) açılmaktadır. Penisin bir sürü değişik simgesi vardır: Yılan (6), su kovası (7) ve kule (8) bilinen belli başlı örneklerdir. Suya atlayan adam (9) cinsel birleşmeyi, su (11) doğumu ve taç (12) ana-babayı simgelemektedir.*

sedini açıkça gören Mark Twain'in düşü bu tür düşlerin en iyi bilinen bir örneğidir. Gerçekten de, yalnızca birkaç hafta sonra, Mark Twain'in erkek kardeşi, gemi kazanının patlaması sonucu ölmüş ve Twain kardeşini gördüğünde, cesedi tıpkı düşündeki gibi iki iskemlenin üzerinde duran bir maden tabuta yerleştirilmişti. Twain cesedin yanında beklerken de, içeriye bir kadın girerek cesedin göğsüne aralarında tek bir kırmızı çiçek bulunan bir beyaz çiçek demeti bırakmıştı.

Düşlerdeki Duyu ötesi algı, uyanık durumdaki Duyu ötesi algı olaylarından farklıdır. Düşlerde algılanan bilgi daha eksiksizdir. Oysa, bu bilgi bir düşle algılandığından, birçok kişi birtakım uyarıları basit karabasanlar sanarak üzerinde bile durmaz. Öte yandan, bir kehanet düşünde algılanan olayların seyrinin değiştirilebileceğine ilişkin bazı kanıtlar vardır. Eğer bu doğruysa, kehanet düşlerinin aslında tek ve kesin bir geleceği göstermediği, ancak belli bir eylemde bulunursak başımıza gelecek olayları simgelediği sonucuna varılabilir.

Düş deneyleri

Düşlerin incelenmesi, paranormal incelemelerde önemli aşamalar kaydedilmesi yönünden büyük olanaklar sağladığından, düşlerin bütün ayrıntılarıyla incelenmesi için birtakım ileri teknikler geliştirilmiştir.

Vücut, mantığa aykırı görünen uyku adı verilen belli bir duruma geçtiğinde hepimiz bir gece içinde birkaç düş görürüz. Düş görmeye başladığımızda, kapalı gözkapaklarımızın altında gözlerimiz hızla hareket eder ve bu arada vücudumuz tam bir dinginlik içindedir. Kişi bu *Hızlı Göz Hareketleri* (*REM*) sırasında, uyanırsa, düşü bölünür ve bu düşün büyük bir bölümünü anımsayabilir. Eğer düş gören uyanmazsa, normal düşsüz uykuya geçer ve birkaç kez daha düşlü ve düşsüz uyku dönemleri geçirdikten sonra doğal biçimde uyandığında gece boyunca süren yoğun zihinsel işlevi hatırlamaz.

Parapsikolog bu durumdan yararlanabilir.

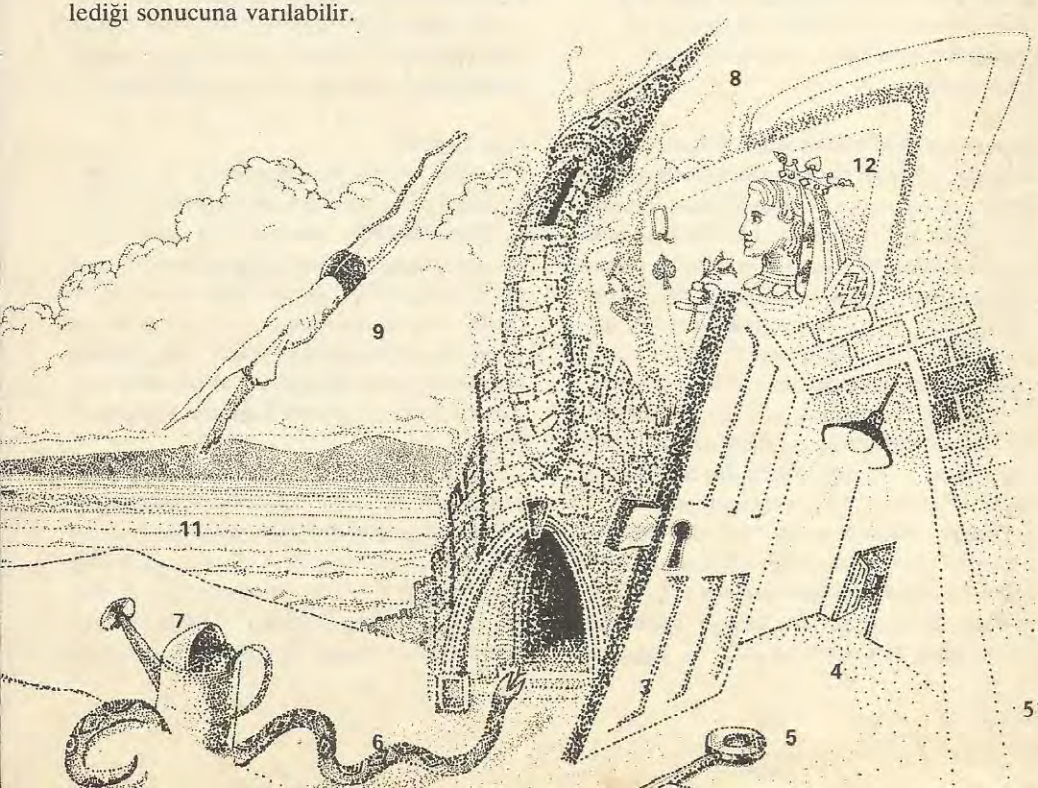

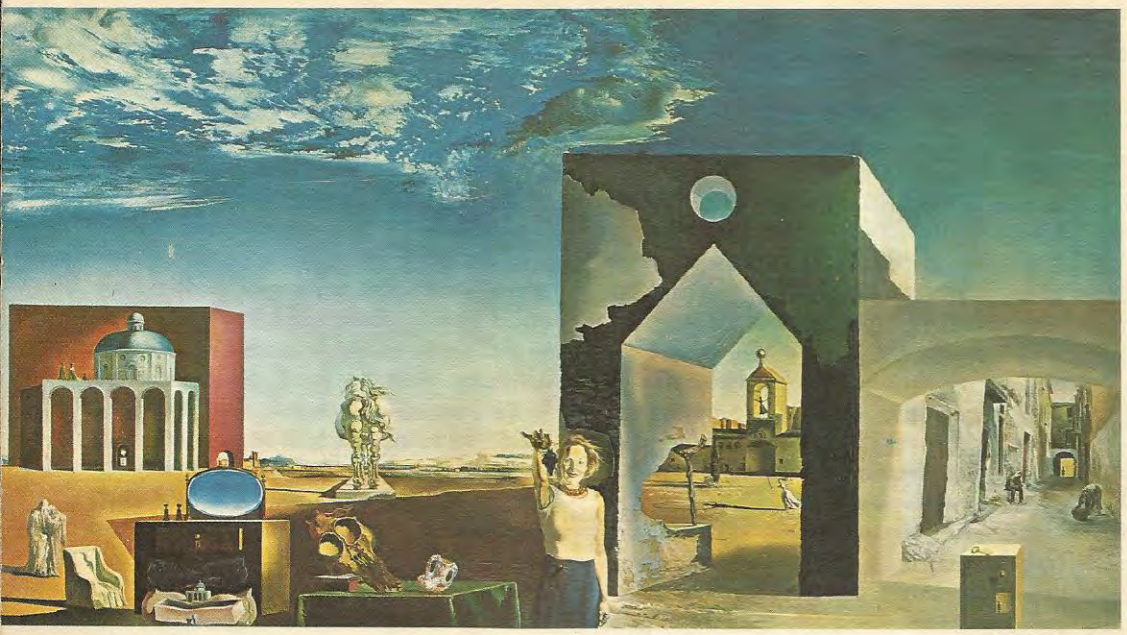

▲ *Salvador Dali'nin, diğer birçok yapıtı gibi, "Paranoya'nın Dış Çevresi" adlı tablosu da düşlere özgü belirsiz ve simgesel öğeleri içermektedir.*

New York'daki Maimonides Düş Laboratuvarında, gönüllü deneklerin uykudayken fiziksel ve zihinsel durumları dikkatle denetildi. Düş gören denekten 20-70 km. uzaklıktaki başka bir oda ya da yapıda, deneycilerden biri gelişigüzel seçilmiş ama duyusal içeriği olan, ilginç birkaç resimden biri üzerinde dikkatini yoğunlaştırdı. Zener kartlarıyla yapılan deneylerde, kartların üzerindeki simgelerin anlamsız niteliğinin deneklerde sıkıntı yaratması sonucu ortaya çıktığı düşünülen puan düşüşünün, bu resimler yoluyla önlenebileceği umulmaktaydı.

Denek, uyku sırasında her düş gördüğü dönemin sonunda uyandırılarak düşün içeriği konusundaki soruları yanıtlıyordu.

Bazı deneylerde de, *alıcıya* gönderilen Duyu ötesi algı haberini daha da yoğunlaştırmak amacıyla, *gönderici*'ye seçilen resme ilişkin daha fazla uyarı veriliyordu. Bunlar renkli fotoğraf filmleri, müzik ya da göndericinin eliyle tuttuğu birtakım cisimlerdi.

Düş iletimi

Önceden bilme (*prekognisyon*) ya da kehanet düşleriyle ilgili olarak yapılan daha ileri bir dizi deneyde, deneklerden kendilerinin de yer alacakları bir olayı düşlerinde görmeye çalışmaları istendi. Bu deney dizilerinde, deneyciler açısından herhangi bir önyargı olasılığını gidermek için, düş görenlerin yanıtlarıyla, amaçlanan olayların uygunluğunu saptama görevi bağımsız kişilere verildi.

Sonuçlar, Duyu ötesi algının varlığı konusunda o güne kadar elde edilen en inandırıcı kanıtları sağladı; üstelik deneyciler bazı vakalarda önceki deneyleri tekrarlayarak benzer sonuçlar da elde edebildiler (*bu durum, geçici nitelikteki parapsikoloji olaylarının incelenmesinde ender ulaşılan bir sonuçtur*).

Laboratuvar deneyleri

Bazı uyku laboratuvarlarındaysa, deneyciler daha başka bir girişimde bulunarak hem göndericinin, *hem de* alıcının uyumaları durumunda ne olacağını anlamaya çalışmışlardır. Acaba kişi gördüğü düşü başka birisine iletebilir miydi? Bir deneğe ipnoz altında Martin Luther King'i ve sokak kargaşalıklarını düşünde görmesi telkininde bulunuldu. Bu denek, düşünde King'in öldürülüşünü gerçekten de gördü; birisi bir taş atmıştı ve kargaşalık çıkması bekleniyordu.

Öbür denekse, hiçbir ipnotik telkin yapılmadığı halde, düşünde zenci bir polisin bir beyazı dövdüğünü gördü. Birisinin taş atmaya başlayarak kargaşalık çıkaracağından korktu. Başka deneylerde de bunun gibi benzer düşler elde edilmişse de, bu düşlerden hiçbiri Duyu ötesi algının varlığını kesinlikle kanıtlayacak kadar, amaçlanan konuya yaklaşamamıştı.

Düş araştırmaları, deneklerin Duyu ötesi algı olaylarını tam olarak *ne zaman* yaşayacaklarını deneycilerin bilmesini sağladığı için, daha anlamlı deneysel sonuçların elde edilmesini de olanaklı kılmaktadır. Zener kart deneylerinde olduğu gibi, ufak bir Duyu ötesi algı olasılığını ortaya çıkarmak için gerekli uzun ve sıkıcı bir tahmin işleminden kaçınılabilir ve ipnoz yardımıyla paranormal yetenek de olasılıkla artırılabilir.

Bazen, tam uykuya dalacağınız sırada, yatağın üzerinde düşüyormuş gibi bir duyguya kapıldığınız olur mu? Oldukça ürkütücü olabilen bu duyguya miyoklonik sıçrama adı verilir ve tıpkı hafif bir sara nöbetinde olduğu gibi beyindeki ani bir elektrik boşalımından ileri gelir. Bu son derece normaldir ve zaman zaman herkeste olur. Bazı kimseler uykuları sırasında yataktan yükseldiklerini hissederler; hatta tavana yakın bir yükseklikte havada durduklarını ileri sürenler bile vardır. Bu duygu, gerçek yükselim olmaktan çok, bir çeşit "gezerek ruhsalgörü" ya da vücutdışı yaşantı olarak açıklanabilir. Düş görme sırasında tam bir Vücutdışı yaşantı gerçekleşebilir. Bunun en ilginç örneklerinden biri A.B.D.'de yaşayan bir kadının bir transatlantikteki eşini Vücutdışı yaşantı yoluyla ziyaret etmesiydi. Eşinin kamarasını paylaşan birisi bu kadını gözleriyle görmüştür. Bu tanığın tanımları, kadının kocasının ve kadının geçirdiği Vücutdışı yaşantıya ilişkin sözleri birbirine uyuyordu.

▶ *Çağdaş düş laboratuvarlarında, denekler sıkıca kontrol edilen koşullar altında uyuyarak birkaç gece geçirirler. Deneklerin kafa derilerine yerleştirilen elektrotlarla beyinlerindeki elektriksel çalışma kontrol edilir ve bu sırada deneyci uykudaki deneğe göndermeye çalıştığı uzaduyumsal bir hedef üzerinde dikkatini yoğunlaştırır.*

Hayvanlarda duyu ötesi algı

Evlerinde hayvan besleyen birçok kişi, bir hayvanın sahibinin hareketlerini önsezi yeteneğinin inanılmaz derecelere ulaştığını fark etmiştir. Evin kedisi, sahibi ona yemek vermeye karar verdiğinde, hemen mutfağa koşar. Köpek, daha sahibinin ayak seslerini işitmesine olanak yokken, onun eve dönmekte olduğunu sezerek kapının önünde beklemeye başlar. Çobana yardım eden çoban köpeğinin yetenekleri efsaneleşmiştir. Acaba bütün bunlar paranormal yetenekler midir, yoksa hayvanların duyuları insanlarınkinden çok üstün olduğu için mi hiçbir açıklama bulunamamaktadır?

Eğitilmiş bazı hayvanların normal duyularının ne kadar duyarlı olduğunu gösteren birkaç olay vardır. Bazı atlar, köpekler, domuzlar, hatta kazlar sorulan soruları ayaklarını yere vurma gibi basit şifreler ya da birtakım kartları seçme yoluyla yanıtlayarak *zihin okuma* gösterilerinde bulunmuşlardır. Ancak, sahiplerinin yanlarında olmadığı zamanlar, bu hayvanlar hep başarısızlığa uğramışlardır; dolayısıyla, bu hayvanların aslında sahiplerinin belki de istemsiz olarak gönderdikleri, başkalarının algılayamayacakları, birtakım ipuçlarını kullandıkları açıktır. Örneğin, *konuşan* atlar buna bir örnektir: Ayaklarını düzenli olarak yere vururlar ve bu vuruşlar belli bir sayıya ulaşınca, sahiplerinin belli belirsiz bir hareketi onlara durmaları gerektiğini anlatır. Aynı yoldan, atlara belli sayılara göre harflerle yanıt verme ya da belli bir kartı seçme öğretilebilir.

Oysa, başka bazı Duyu ötesi algı olayları açıklanamamaktadır: Örneğin, Man Adasında yabani bir yunus balığı bir dalgıçla dostluk kurduktan sonra ortadan kaybolmuştu. Bir süre sonra, bu dalgıç Pembroke kıyısından 300 km. uzaklıkta denize dalmaya hazırlanırken, aynı yunus balığı kayığın yanında belirerek onu sevinçle karşıladı. Bu tür bir olayda raslantı olasılığı hesaplanamayacak kadar düşüktür.

Çinliler hayvanların *altıncı duyusunu* deprem tahmin işlemlerinin ayrılmaz bir öğesi olarak kullanacak kadar güvenilir bulmaktadırlar; yine de, bunun hayvanlara özgü bir önsezi biçimi mi, yoksa toprağın içinden ancak onların işitebildikleri hafif kımıldanmaların davranışlarını etkilemesi olarak mı açıklanacağı henüz kesinlikle aydınlanmış değildir.

Laboratuvar deneyleri

Hayvanlarda Duyu ötesi algıyı incelemek için yürütülen laboratuvar deneylerinde bazı umut verici sonuçlar elde edilmiştir. Bu deneyler, birçok bakımlardan insan deneklerde yapılan deneylerden daha elverişlidir; çünkü deneyler istenildiği kadar sık yinelenebilir ve denek sayısı hemen hemen sınırsızdır. Birçoğu gerçekleştirilmesi çok basit deneylerdir. Örneğin, bu deneylerden birinde, fareler, zemini bir bölmeyle ikiye ayrılmış bir kafese koyulmaktadır. Zeminin gelişigüzel bir bölümünden de hafif bir elektrik şoku verilmektedir. Eğer hayvanda önsezi yeteneği varsa, kafesin öbür bölümüne atlayarak şoktan kaçacaktır. Gerçekten de, bu deneyler ufak kemiricilerde bir dereceye kadar önsezi yeteneğinin bulunduğunu tutarlı biçimde göstermiştir.

Hayvanlar üzerinde ruhsal devim (*psikokinezi*) yeteneğine ilişkin deneyler de yürütülmüştür. Deney alanındaki ısı lambalarının çalışma süresini kontrol eden radyoaktif rastgele sayı jeneratörleri (*Bundan sonraki bölümde ayrıntılı olarak anlatılacaktır*) kullanılarak, kedi, kertenkele ve tavukların lambaların çalışma sürelerini değiştirebildikleri gözlemlenmiştir. Döllenmiş yumurtalarda bile böyle bir yetenek bulunduğunun kanıtlanmasıysa daha büyük tartışmalara yol açmıştır; öte yandan, döllenmemiş yumurtalarla yapılan deneylerde elde edilen puanlar, ancak olasılık hesaplarıyla eşdeğerdedir. Elektrik şoku verilen hamam böcekleriyle yapılan bir deneydeyse, böceklerin umulandan oldukça *daha fazla* sayıda şoka uğradıkları kaydedilmiştir: Bu deneyde elde edilen sonuçlarda raslantı olasılığı 8,000'de 1 oranındaydı.

Uzun yollardan sahiplerini izleyen köpeklere ilişkin birçok öykü anlatılmıştır. Yakın zamanlarda, sahibini bulmak için yaklaşık 500 kilometre giden İngiliz Setter türü köpek buna bir örnektir.

Hayvan göçleri

Bir göç yolu izleyerek yuvayı bulma davranışları, çeşitli tür hayvanların bilinen yeteneklerindendir. Kuşlar, su kaplumbağaları, som ve yılanbalıkları son derece uzak yerlerden göç ederek hiç yanılmaksızın gidecekleri yere varırlar; hatta som balıkları, yumurtadan çıktıkları ırmağa, akıntı yukarı yüzerek geri dönerler. Bu inanılmaz olaylar için, dünyanın manyetik alanına ya da Ku-

KUŞLARIN VE YILAN BALIKLARININ GÖÇ YOLLARI

tupsal ışınlamalara göre yön bulma, ya da denizcilerin sekstant yardımıyla başardıkları *astronomi seyri*'ne benzetme gibi birçok ustaca açıklama ileri sürülmüştür. Oysa, bütün bu yön bulma yöntemlerini safdışı bırakan deneylerde de hayvanlar, yollarını şaşırmaksızın gidecekleri yere varmaktadır. Örneğin, güvercinler gözlerine takılan buzlu camlara rağmen yuvalarının yolunu bulmuşlardır.

Kedi ve köpeklerin kilometrelerce uzakta bile olsalar, sahiplerini ya da eskiden yaşadıkları evin yolunu bulma yetenekleri çok şaşırtıcıdır. Kediler, ev halkının başka bir yere taşınmasından sonra eski evlerini bulmada özellikle yeteneklidirler; güvercinlerin yuvalarına dönmeleri de buna benzer. — ama bir köpeğin tümüyle yabancı bir çevrede sahibini bulması, Duyu ötesi algıdan başka hiçbir şeyle açıklanamaz.

▲ *Hayvanlar güçlü bir felaket önsezisine sahiptir. Fareler ve öteki hayvanlar deprem olacağını sezmekte ve belki de gerçekten "batan gemiyi" felaketten önce terk etmektedirler.*

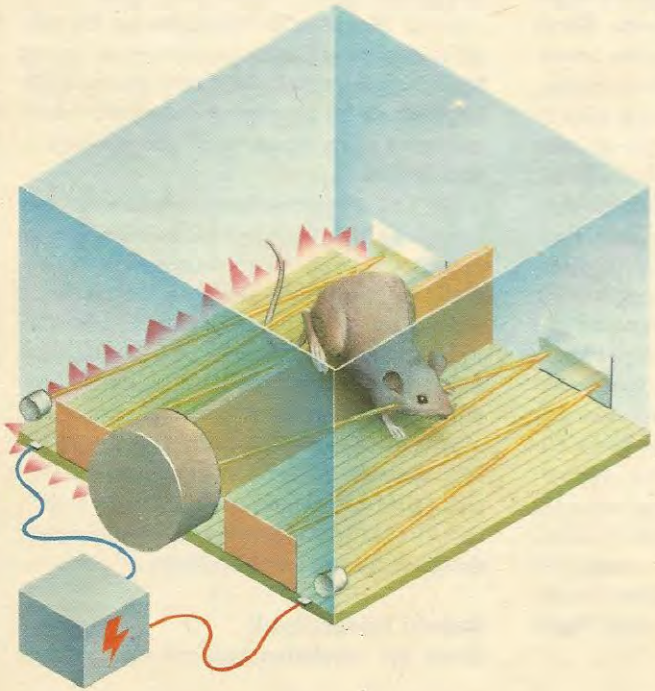

◀ *Herhangi bir bölümüne hafif bir elektrik şoku verilebilecek biçimde donatılmış basit bir deney kafesiyle, hayvanlarda önceden bilme (prekognisyon) deneyleri otomatikleştirilebilir. Hayvan alçak engeli atlayarak şoktan kaçınabilecektir. Atlaması sırasında bir fotosel aracılığıyla, kafesin içindeki konumu saptanmaktadır. Özel bir jeneratör de, bundan sonra kafesin hangi yanına elektrik verileceğini belirler. Böylece, deneycinin etkin bir katkıda bulunması gerekmemektedir. Farelerin elektrik şoku verilecek kafes bölümünden, salt raslantıdan beklenemeyecek kadar sık kaçtıkları saptanmıştır. Bu deneyde önceden bilme olasılığı rastlantıya göre, binde birden daha fazladır.*

Bilim ötesi

1930'lardan sonra paranormal olaylara ilişkin incelemeler, ana hatlarını Rhine ve çağdaşlarının belirledikleri çizgilerden yürütüldü. Deneylerden birçoğunda elde edilen sonuçlar istatistik yönden raslantı olasılığına çok yakındı. Ancak, 1960'ların sonlarında Batılı araştırmacılar bu konuda Sovyetler Birliği ve diğer Demir Perde ülkelerinde değişik tipte araştırmalar yürütüldüğünü fark etmeye başladılar. Bu deneylerde, ispiritizmacı medyumların en parlak dönemlerinde görülen çeşitten olaylar gerçekleştiriliyordu. Medyum Nelya Mihailova bir masanın yüzeyindeki ufak cisimleri hareket ettiriyor ve bir pusula ibresini hızla döndürüyordu. Öteki bazı medyum denekler, son derece büyük uzaklıklardan uzaduyum deneyleri yürüterek oldukça güvenilir sonuçlar elde ediyorlardı; bütün bunların yanı sıra, bir de eşsiz bir *ruhsal* fotoğrafçılık tekniği geliştirilmişti.

Bu deneyler başlangıçta Batılı araştırmacıları fazla etkilemedi Her şeyden önce, Rusların, Batılılar gibi incelemelerini dayandırabilecekleri, paranormal deneylerle dolu bir geçmişleri yoktu. Yaptıkları deneyler de çoğu kez yinelenebilir nitelikte değildi; parlak bir başarı Rusların geçerli bir sonuç elde ettiklerine inanmalarına yetiyordu. Ama çok geçmeden, Ruslar ve diğer Demir Perde Ülkelerindeki araştırmacılar, daha ayrıntılı gözlemlerle de desteklenen ilginç sonuçlar elde etmeye başladılar. Bu araştırmacılar, beyin çalışmasını, kan basıncını ve başka bir sürü vücutsal işlevi ölçerek, medyum deneklerinin fizyolojik durumlarıyla ilgili yoğun incelemelere önem veriyorlardı.

Uzaduyumsal mors

Böyle bir deneyde, Moskova ve Leningrad arasında uzaktan-uzaduyum ele alındı. Leningrad'da medyum Nikolayev'e, beyin dalgalarını kaydeden bir EEG aygıtı bağlandı. Gönderici Kamensky ise, 550 km. uzaktaki Moskova'da, telepatik duygusal enerji patlamaları yoluyla, mors alfabesini kullanarak bir haber göndermeye çalıştı. Kamensky deney sırasında gerekli *ruhsal enerji*'yi yayınlayabilmek için, zihninde Nikolayev'e fiziksel saldırıda bulunduğunu canlandırıyordu. Enerji patlamasının süresi, Mors alfabesindeki *nokta için 15 saniye, çizgi* içinse 45 saniyeydi. Moskova'da Nikolayev her bir ruhsal saldırının zamanını kaydetti ve bu sırada beyin dalgalarındaki değişimi gösteren EEG kayıtları da bu izlenimleri doğruladı. "*Ani*" anlamına gelen Rusça "*mig*" sözcüğü bu yoldan iletildi.

Bir Çek araştırmacısının yolunda yürüyen Douglas Dean de Amerika'da buna benzer deneyler yürüttü. Dean'ın çalışmalarının temeli, birçok kişide, duygusal bağları olan birinin adını düşündüklerinde kan miktarında kaydedilen hafif değişimdi. Bu ufak kan miktarı değişimini biz normal olarak fark etmeyiz, ama pletismograf adı verilen bir aygıtla bu değişim ölçülebilir. Dean'ın yürüttüğü deneylerde de bu aygıt kullanılarak basit bir şifre hazırlanmış ve böylece New York'dan Florida'ya kadar mors haberlerinin gönderilmesi gerçekleştirilebilmişti.

Ruhsal fotoğrafçılık

Uzun bir zamandan beri ruhsal araştırma-

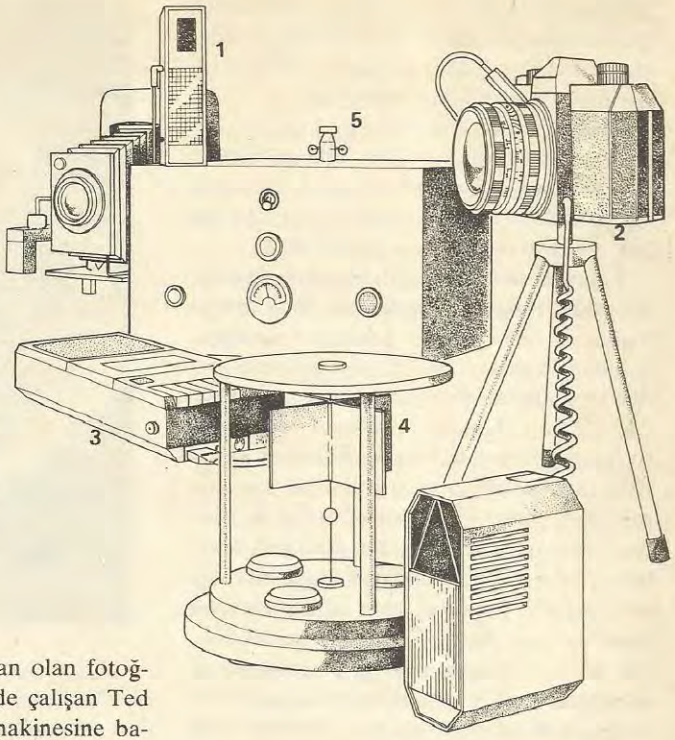

▶ *Araç kullanımı, olay ve yaşantıların otomatik olarak kaydedilmesini olanaklı kılarak, çağdaş ruhsal araştırmalarda değişim yaratmıştır. Flaşlı fotoğraf makinası (1) ve kızılötesi fotoğraf makinası (2), karanlıkta yürütülen seanslar sırasında görüntü kaydını gerçekleştirmektedir. Ses-kayıt aygıtı da (3) medyumun söylediklerinin harfi harfine kaydedilmesine olanak vermektedir. Aynı şekilde, "ruhların" neden olduğu hava akımları kaydedilebilmekte (4) ve başa makineler (5) sayesinde de ısı değişimleriyle dünyanın magnetik alanındaki değişimler ölçülebilmektedir.*

cıların kullandıkları araçlardan olan fotoğrafçılık, Şikago'daki bir otelde çalışan Ted Serios'un yalnızca fotoğraf makinesine bakıp düşünerek film üzerinde görüntüler oluşturabildiğinin ortaya çıkmasıyla yeni bir önem kazandı. Uri Geller de buna benzer *düşünce resimleri* oluşturmayı başarmışsa da, yöntemin hileye çok yatkın olduğuna inanan bazı kuşkucular bu olayların gerçekliğine karşı çıkmışlardır.

Sovyet bilim adamı Semyon Kirlian da, görüntü oluşturan yeni bir yönteme dayanan oldukça değişik bir fotoğrafçılık türü geliştirmiştir. Kirlian tekniğinde, fotoğraf makinesi kullanılmamaktadır. Bunun yerine, fotoğraf çekilecek olan cisim, renkli bir filmin üzerinde duran iki maden levha arasına yerleştirilmekte, levhaların arasına da saniyede 200,000 devir hızında titreşim yapan bir elektrik yükü uygulanmaktadır. Film banyo edildiğinde, şaşırtıcı birtakım renkli ışık iplikçikleri ve minicik parlak çizgilerle çevrili cismin görüntüsü çıkmaktadır. Elektrik yüklü maden levha üzerindeki filmin üstüne parmakla bastırıldığında da benzer sonuç elde edilmektedir. Bu güzel ve garip oluşumların, korona etkisiyle — yani bazen bir fırtına sırasında kutup ışığı (*Aurora Borealis*)nın ve Elmo Ateşi'nin yarattığı parlak ışık toplarının oluşmasına yol açan elektriksel olaylarla—ilgili olduğu bilinmektedir.

Öte yandan, bu ilginç Kirlian tekniği, bazı eşsiz uygulama alanları da bulmuştur. Örneğin, oluşan ışık iplikçiklerinin renklerinin, filme parmağını bastıran kişinin duygusal durumuna göre değiştiği gözlemlenmiştir. Görünüşe göre, ilaçlar, alkol, heyecan ve ruhsal bozukluklar, elde edilen görüntülerde belirgin değişiklikler yaratmaktadır.

İyileştirici güçlere sahip Ethel de Loach adındaki kadın medyumla birlikte bu konuda çalışan bir Amerikalı araştırmacı, kadının

normal dinlenme durumunda elde edilen mavi çizgilerin, kadın ruhsal güçlerini yayınlamaya başlar başlamaz parlak turuncu bir parıltıya dönüştüğünü bulmuştur.

Kirlian tekniği, normal olarak geçici nitelikteki paranormal olayları, hile suçlamalarına yer bırakmayacak bir biçimde otomatik olarak kaydetmesi yönünden araştırma için çok elverişli olanaklar sağlamaktadır.

Yalnızca insanlar değil, birtakım cisimler üzerinde yapılan deneyler de, hâlâ açıklanamayan bazı şaşırtıcı sonuçlar vermiştir. Yapılan ilk deneylerde, Kirlian aygıtının maden levhaları arasına yerleştirilen yapraklardan oldukça ilginç görüntüler elde edilmiştir. Çok geçmeden, bitkilerdeki virüs hastalıklarının, henüz normal yollardan saptanamayacak kadar erken bir evredeyken, Kirlian tekniğiyle çekilmiş fotoğraflarda lekeler ya da renk bozuklukları halinde belirdiği ortaya çıktı. Sonraları elde edilen sonuçlar daha da şaşırtıcıydı. Fotoğrafın çekilmesinden önce, yaprağın ufak bir parçasını kesip çıkaran Kirlian, o parça sanki hâlâ görünmez bir biçimde oradaymışcasına, resimde eksik parçaya ilişgin bir *hayalet* görüntünün oluştuğunu buldu. Batılı araştırmacılar bu deneyi tekrarlamayı yıllarca başaramadılar, ama birçok girişimden sonra bazı laboratuvarlarda buna benzer *gölge* görüntüler elde edildi.

Kirlian fotoğrafçılığının canlı vücudun çevresinde, bazı okültistlerin görebildiklerini ileri sürdükleri *ayla*'yı anımsatan elektrik alanlarını kaydettiği görüşü öne sürüldü. Başka bilim adamlarıysa, daha somut açıklamaları yeğleyerek, fotoğraf filmi üzerindeki parmağın basıncının, tıpkı parmaktaki ter miktarı ve deneğin deri ısısı gibi, elde edilen görüntünün rengini değiştirebileceğini savundular. Son araştırmalarda, bu değişkenlik etmenlerinin deney dışı bırakılması ve daha önceleri elde edilen tek tek resimleri değil de, ışık parlama ve iplikçiklerinin sürekli olarak kaydedilmesine olanak verebilecek biçimde aygıtların geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Psikotronik jeneratörler

Çekoslovakya'da Robert Pavlita, vücuttaki ruhsal gücün ruhsal devimin istendiği anda gerçekleştirilebilecek biçimde odaklaştırılmasına olanak veren araçlar bulduğunu ileri sürmektedir. Bu "*Pavlità Jeneratörleri*" çelik, pirinç, ya da başka maddelerden yapılmış, görünüşte hiçbir *makine* ile işlemeyen, ufak araçlardır. Pavlità, jeneratörlerinden biri üzerinde dikkatini yoğunlaştırarak, ya da yalnızca hafifçe başını değdirerek, aracı yüklemekte ve böylece jeneratör ilginç ruhsal devim olaylarını gerçekleştirmek üzere hazırlanmaktadır. Pavlità, jeneratörlerini kullanarak bir mil üzerinde dengelenmiş bir iğneyi döndürmeyi, manyetik olmayan maddeleri sanki güçlü bir mıknatısla çekiliyor-

◀ *Canlı bir yaprağın Kirlian tekniğiyle alınmış fotoğrafında, parlak bir ayla çevrili ve ışıltılı noktalarla kaplı bir görüntü oluşmaktadır.*

▶ *Resimde görülen mühendis, toprağın altına gömülü bulunan boru ve kabloların yerini belirlemek için, piyasada satılan "arama-çubuklarını" kullanmaktadır.*

▼ *Yaprağın bir parçası kesilip çıkarıldığında, bazen o parçanın hafif parlak bir "hayali" görülebilmektedir.*

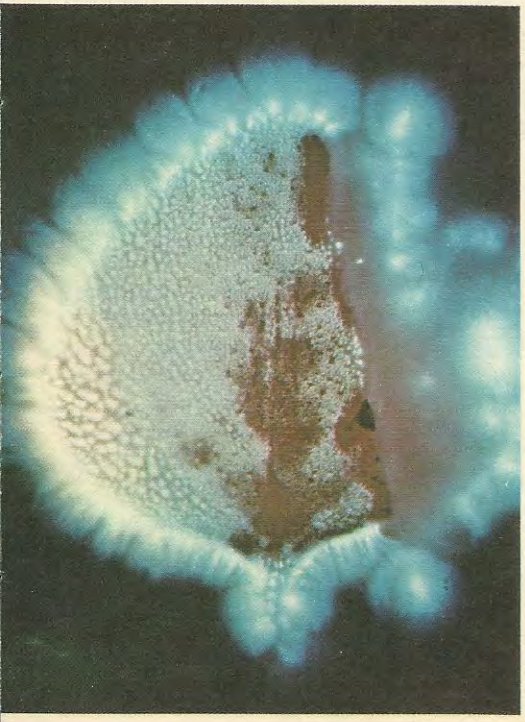

muş gibi oynatmayı, bitkilerin büyüme hızlarını artırmayı ve kirli su örneklerini arılaştırmayı başarmıştır. Pavlità Jeneratörleri artık Demir Perde dışı ülkelerde de pazarlanmakla birlikte, şimdiye kadar benzer başarıları bilinenlerin sayısı çok azdır.

Duygusal bitkiler

Bu ilginç raporlara karşın, aşırı biçimdeki ruhsal olaylar üzerindeki incelemeler Rusya ve öteki Demir Perde ülkelerinin tekelinde değildir. Amerika'da, Cleve Backster mantıksal açıklamalara meydan okuyan bazı deney sonuçları yayınlamıştır. Eski bir CIA ajanı olan Backster, şimdi poligraf makineleri adı verilen yalan-makinelerini kullanacak polisleri yetiştiren bir okulu yönetmektedir. Backster, bir gün makinenin normal işlevi olan deri elektrik direncini değil de, bir bitkinin su miktarındaki değişimleri ölçebilme umuduyla, poligrafın elektrodlarını bir ev bitkisine bağladı. Her nedense de, bitkiye *işkence* etmeye karar vererek, yap-

raklarından birini sıcak kahveye batırdı. Makinede hiçbir tepki kaydedilmedi. Sonra aklına yaprağı kibritle iyice yakmak geldi. Tam o anda, poligrafda şiddetli bir tepki kaydedildi; kayıt kaleminin çizdiği çizgi yukarıya doğru ani bir çıkış yaptı. Backster, bu belirgin duyarlığı denemek amacıyla, tuzlu suya yatırılmış canlı karidesleri kaynar suya attı. Her bir canlı karidesin ölmesi üzerine, bitki bir poligraf tepkisi gösteriyor, ama deneyde ölü karidesler kullanıldığında hiçbir tepki kaydedilmiyordu. Backster deneyi biraz daha geliştirmek için poligraf aygıtını otomatikleştirdi; böylece karidesler gelişigüzel aralıklarla kaynar suya atılıyordu ve bitki yine aynı tepkileri gösteriyordu.

Daha sonraki deneylerde Backster, başka bir bitkiyi kökünden söktükten sonra parçalayarak öldüren bir *katil suçortağı* kullandı. Bundan sonra, aygıta bağlı bitki *katili* tanıdı ve odaya her girişinde şiddetle tepki gösterdi.

Daha yakın zamanlarda, Backster başka basit yaşam türlerinde de aynı yeteneğin bulunduğunu kanıtlamıştır. Meyvelerle sebzeler, maya, mikroplar, kan hücreleri, hatta damaktan kazınarak alınan hücreler başka canlı türlerine yapılan zarara karşı aynı derecede duyarlık göstermişlerdir.

Başka bir yerde tekrarlanamaması durumunda, araştırmacıların bu çalışmayı ciddiye almaya yanaşmamalarına pek şaşmamak gerekir. Gerçekten de, aynı deneyi yapanlardan çok azı başarı elde etmiştir. Bu arada, yine bir Amerikalı olan Paul Sauvin, bitkilerle benzer sonuçlar elde edebileceğini düşünerek yapraklara yerleştirdiği duyarlı şalterleri, yalnızca bakarak *düşünce yoluyla* çalıştırmayı başarmıştı. Film yönetmeni Fritz Lang, Sauvin'in bitkilerini *iş başındayken* gösteren bir belgesel yapmıştır. Bir medyum denek Sauvin'in bitkilerine San Fransisco'dan Mors şifresiyle zihinsel haberler yollamış ve bitkinin tepkileri filmli bir osiloskop ekranına kaydedilmiştir.

Bu deneyler ne kadar garip görünürse görünsün, bilim dünyasında 7,000 bilim adamının Backster'in elde ettiği sonuçları ilk yayınladığı makalenin kopyalarını istemelerine ve en azından iki düzine Amerikan Üniversitesinin bu deneyi tekrarlama niyetlerini açıklamalarına yetecek derecede ilgi uyandırmıştır.

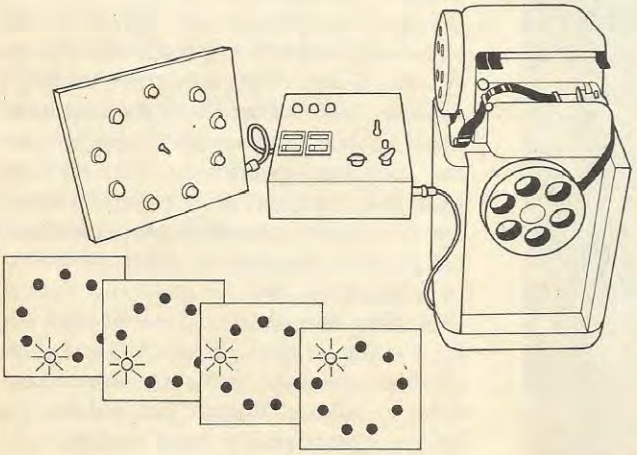

◀ *Schmidt ruhsal devim deney makinesi, bir sonraki hedef seçiminde en rasgele olasılıklara göre çalışır. Denek, ruhsal devim güçlerini kullanarak, daire biçiminde sıralanmış işaret lambalarının, önceden belirlenen bir yöne doğru sırayla yanmalarını gerçekleştirmeye çalışır.*

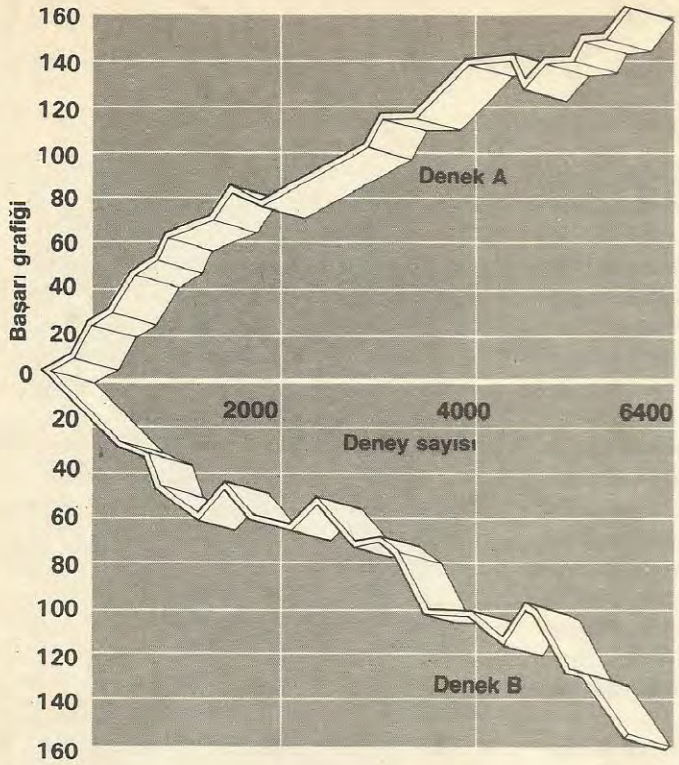

◀ *Birçok denek, Schmidt makinesini kullanarak, lambaların düzenli bir sıraya göre yanmalarını gerçekleştirebilmiştir. Bazen de, istenen sonuçlar elde edilememektedir. Resimde görülen bu iki deneyde, deneklerden biri lambaları istenen belli yönü izleyerek yakabilmiş, oysa diğer denekle yapılan deneyde lambalar istenenin tersi yönde yanmıştır. "ruhsal devim" adıyla bilinen bu durum, paranormal (normalüstü) olaylara ilişkin birinci deney kadar önemli bir kanıttır.*

Bilimötesi makineleri

Son yıllarda, Sovyetler Birliğinde parapsikoloji konusu, ciddi resmi eleştirilere uğramış ve belli başlı araştırmacılardan biri bu yüzden hapse bile atılmıştır. Öteki parapsikologlarsa Batıya kaçarak çalışmalarını sürdürmektedirler. Ancak, Avrupa ve Amerika'nın büyük bir bölümünde araştırmalar daha geleneksel çizgileri izlemektedir. Duyu ötesi algı ve ruhsal devim araştırmalarında otomatik makine kullanımının hemen hemen evrenselleşmesi büyük bir aşamadır. Bunların arasında en yaygın kullanılanı, bütün doğal olaylar içinde önceden bilinmesi en olanaksız olay — yani radyoaktif Strontium 90 partikülünün elektron salma süresi — yoluyla gelişigüzel hedef belirleyen Schmidt makineleridir.

Schmidt makinelerinin iki ana tipi vardır. Önsezi deneylerinde kullanılan makinenin üzerinde, yan yana dört işaret lambası bulunur; denek, yanacağını tahmin ettiği lambanın altındaki düğmeye basar. Deneğin yanıtı, herhangi bir hile olasılığını ortadan kaldırmak üzre, otomatik olarak kaydedilir. Mekanizması oldukça basittir. Radyoaktif kaynağa bağlı elektronik bir sayaç vardır. Bu sayaç dörde kadar sayar, sonra birden dörde kadar rakamları saniyede bir milyon kez sayarak sayımını kesiksiz sürdürür. Strontium 90 kaynaktan çıkan bir elektron sayacı durdurur ve sayacın ulaştığı birden dörde kadar olan rakam devresine bağlı olarak dört lambadan biri önceden bilinemeyen biçimde yanar.

Tıp ötesi

Bugün birçok hasta tedavi yöntemi, hiçbir çağdaş tıp sistemine göre sınıflandırılamamaktadır. Bunları "*paranormal*" sınıfına sokup sokamamamızsa, bugünkü tıp bilgisiyle kolayca açıklanabilen normal olaylar ve henüz bilinmeyen zihinsel güçlerin etkisiyle ortaya çıktıkları düşünülen olaylar arasındaki ayrım çizgisini çizdiğimiz yere göre değişir.

Bu olağandışı tıbbi tedavi yöntemlerini ele almadan önce, zihnin vücut üzerindeki gücüne ilişkin, klasik tıp biliminde kabul edilen bazı şaşırtıcı örnekleri gözden geçirmek yerinde olacaktır. Bunun belki de en aşırı örneği, insanın gerçek ya da imgelenen bir lânet sonucu kendi istemiyle kendini öldürdüğü "*voodoo ölümü*" (*Afrikalı büyücülerin uyguladığı büyü Voodoo olarak tanımlanır*) adı verilen olaydır.

Daha az aşırı bir düzeydeyse, zaman zaman hepimiz psikosomatik bozukluklar adı verilen ve zihinsel ya da duygusal bir bozukluğu izleyen baş ağrıları, mide ağrıları, çeşitli hastalıklar ve daha az önemli bir sürü sorunla karşılaşmışızdır.

Eğer vücut, zihnin etkisi altında kendi başına bozukluklar yaratabiliyorsa, zihnin sinir sistemine gönderdiği önceki yönergeleri kaldırarak ya da geri alarak bu bozuklukları iyileştirmesi de olanaklıdır. Tıp ötesinin kapsamına giren herhangi bir yöntem ele alınacağı zaman, bu ilke her zaman göz önünde tutulmalıdır. Hatta klasik tıp bile, doktorların hastalarına, tıbbi yönden etkisiz olmala-

▶ *Eski bir Çin yöntemi olan akupünktür günümüzde Çin'de ve dünyanın diğer ülkelerinde yeniden canlandırılmıştır. Yandaki resim, akupünktür iğnelerinin batırılabileceği noktaları göstermektedir.*

rına rağmen bazen önemli derecede iyileşme sağlayan *kocakarı ilacı* verdiklerinde, bu ilkeden yararlanmaktadır.

Akupünktür

Eski bir Çin tıbbında iyileştirme yöntemi olan akupünktür, klasik tıbbi yöntemlerle tıp ötesi arasında yer alan bir tedavi biçimidir. Çin tıbbı 2,000 yılı aşkın bir zamandan bu yana, batıdaki fikirlerin sızmadığı bir evrim içinde, yalnızca bir bölümünü akupünktürün oluşturduğu karmaşık bir tedavi yöntemi geliştirmiştir. Çinliler, geleneksel olarak doktorlarına yalnızca sağlıklı kaldıkları sürece ödeme yaparlardı; hastalandıklarında, ödemeyi keserlerdi.

Akupünktür, *ch'i* adı verilen ve vücutta 12 ana yol ya da meridyen boyunca dolaştığına inanılan, soyut bir *yaşam gücü* ilkesine dayanmaktadır. Bu meridyenlerin üzerinde, *ch'i*'nin dolaşımını akupünktüristin etkileyebileceği 700 ya da daha fazla nokta bulunur. Çin kuramına göre, *ch'i*'nin meridyenler boyunca olan dolaşım dengesinin bozulması hastalığa yol açmaktadır.

Akupünktür iğneleri, hastanın derisine ve derialtı dokularına, ağrı veya hastalığın belirdiği alanla görünüşte ilgisi olmayan noktalardan batırılır. Örneğin, boyunda yapılacak bir ameliyat için akupünktür ile anestezi sağlanacağı zaman, ameliyattan önce iğne önkola batırılabilir. Karın ameliyatları içinse, kulak memelerine iğne batırılır. Akupünktürist iğneleri batırdıktan sonra genellikle bunları düzenli biçimde döndürür; ya da son zamanlarda uygulanan daha geliştirilmiş teknikler uyarınca, hafif bir elektrik gücü kaynağına bağlanmış teller aracılığıyla bu iğnelere elektrik akımı verilir.

Akupünktürü tıpta hevesle kullananlar bile, bu kuramların hiçbir anatomik desteği bulunmadığı konusunda oybirliği içindedirler. Meridyenler görünüşte yok gibidir ve şimdiye kadar akupünktür noktalarında, iğnelerle uyarıldığında vücudun başka bir yerinde fiziksel değişimler yaratabilecek hiçbir yapı bulunamamıştır. Öte yandan, akupünktürün vücutta son derece ilginç birtakım değişimler yarattığı da bir gerçektir ve başlıca akupünktür noktalarından bazıları Kirlian fotoğrafçılığında yoğun tepki kaydedilen alanlara uygun düşmektedir.

Hastalık tedavisinde sadece akupünktür kullanımı batı ülkelerinde pek benimsenmemiş, hatta bugün Çin'de bile yaygınlaşmamıştır. Ancak, bu teknik, ister artrit gibi bir hastalıktan ileri gelsin, ister bir ameliyatla ilgili olsun, ağrıların dindirilmesinde gerçek-

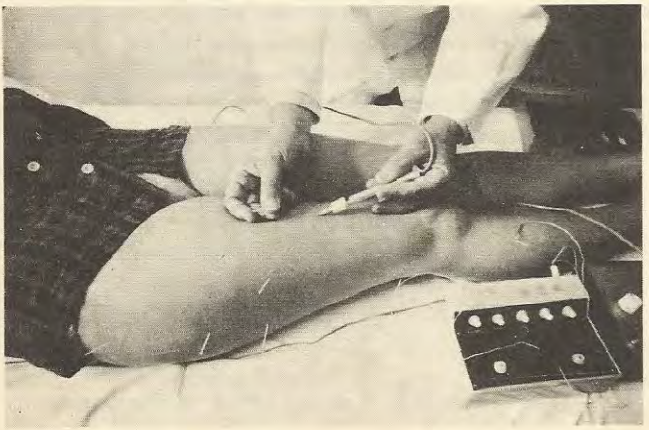

◀ *Modern akupünktür tekniğinde, sinirleri uyarmak amacıyla iğnelerden elektrik akımı geçirilmektedir ... ya da hiç değilse uygulamanın gerisindeki tıbbi gerekçe budur. Bu yoldan, ağrı duyumunu ileten sinirsel sinyallerin beyne ulaşması engellenerek bir yerel anestezi durumunun elde edileceğine inanılmaktadır.*

▲ *Bir homeopati dispanserinde, şifalı otlardan hazırlanan ilaçlar, ilacın asıl maddesine ait hemen hiçbir molekül kalmayıncaya kadar suyla tekrar tekrar seyreltilmektedir.*

ten yarar sağlamaktadır. Batılı doktorlar, akupünktür anestezisi altında, tümüyle bilinçli hastalar cerrahlarla sohbet ederlerken, hatta yiyip içerlerken, beyinlerinin ameliyat edildiği, akciğerlerinin bir bölümünün alındığı ya da tümörlerin kesilip çıkarıldığı ameliyatları izlemişlerdir.

Akupünktür iğnesiyle ağrının kontrolunu açıklayan, tıbbi yönden *saygıdeğer* birkaç kuram vardır. İğnenin döndürülmesinin ya da iğne yoluyla gönderilen elektrik akımının, ağrı duyumunu beyne ileten sinir uyartılarının normal akımını her nasılsa etkilediğine inanılmaktadır.

Homeopati

Aynı şekilde klasik tıp kapsamının hemen dışında belirsiz bir yerde bırakılan başka bir yöntem de, günümüzde geliştirilen ve homeopati adı verilen şifalı otlarla tedavi yöntemidir. Bu yöntem, eski ve büyüsel kökenli *benzer tedavilerin uygunluğu* inancından kökenlenmektedir. Homeopatinin ilkesi, önce yeterli dozlarda alındığında hastayı etkileyen hastalığa benzer belirtiler yaratacak doğal bir maddenin bulunmasıdır. Homeopati kuramına göre, bu madde düşük dozlarda hastadaki belirtiyi *giderici* etki gösterecektir. Kuram, bundan sonra daha da aşırı boyutlara genişletilmekte ve homeopatik bir ilacın, ne kadar çok sulandırılırsa iyileştirici etkilerinin de o kadar daha güçlü olacağına inanılmaktadır. Bazı durumlarda o denli aşırıya kaçılmaktadır ki, asıl ilaç bire yüz milyon ölçü suyla, hatta matematik hesaplamaya göre asıl ilaçtan *hiçbir* molekül kalmayıncaya kadar sulandırılmaktadır.

Şimdiye kadar hiç kimse homeopatinin nasıl etkin olduğuna ilişkin mantıklı bir kuram sunamadığından, bu yöntem çağdaş tıp biliminin kapsamı dışında kalmıştır.

Homeopatiye yakından bağlı başka bir tedavi yöntemi de, 1920'lerde Dr. Bach'ın bulduğu ve çeşitli çiçek türlerinin iyileştirici madde olarak kullanıldığı bir yöntemdir. Bu teknik, günümüzde İngiltere ve A.B.D.'de yeniden canlanmışsa da, ilaç bileşimleri üzerinde yapılan birkaç bilimsel deneyde analizciler bu bileşimleri arı sudan ayırt edememişlerdir.

Ruhsal cerrahi

Tıp ötesinin en ilginç olaylarından biri herhalde ruhsal cerrahi adıyla bilinen tekniktir. Görünüşte gerçekleşen olaylar için hiçbir *mantıksal* açıklama bulunamamıştır ve belki hiçbir zaman da bulunamayacaktır. Bu ya yeni ve son derece güçlü bir paranormal olaydır, ya da hasta kişiler üzerinde acımasızca oynanan bir şarlatanlıktır.

Halkın ilgisini ilk çeken ruhsal cerrah, "*Arigo*" takma adıyla tanınan Brezilyalı bir iyileştiriciydi. Arigo basit çakılar, sofra bıçakları, jiletler ve eline daha ne geçerse kullanarak, binlerce kişiyi ameliyat etmiştir. Birçoğu A.B.D.'den gelen doktorların oluşturduğu tanıklar önünde, Arigo bu kaba sa-

ba kesici araçlarla insanların vücutlarını yarmış, büyük tümörler çıkarmış ve sonra yalnızca yaranın iki kenarını birleştirip bastırarak yaraları kapatmıştır. Hiç antiseptik önlem alınmamasına karşın, bu vahşice denebilecek biçimde yapılan ameliyatlardan sonra hiçbir iltihaplanma vakası kaydedilmemiştir. Arigo'nun yaptığı bazı ameliyatlarda çekilen fotoğraflar oldukça şaşırtıcıdır; bunlardan kiminde, gözleri ya da göz kapakları altına sokulan koskoca bıçaklardan görünüşe göre canları hiç acımayan hastalar görülüyordu.

Arigo'nun biraz daha önemsiz başka bir yan yeteneğiyse, hastayı hiç muayene etmeksizin anında teşhis koymasıydı; teşhisten sonra yazdığı anlaşılmaz reçetenin de son derece yararlı olduğu söylenmekteydi. Brezilyalı tıp yetkililerinin Arigo'nun çalışmalarından hiç hoşlanmamalarına ve ona ölümüne kadar amansızca baskı yapmalarına pek şaşmamak gerekir. Öte yandan, bu arada yerkürenin öbür yanında, Filipinler'de, düzinelerle ruhsal cerrah ortaya çıktı.

Arigo gibi, Filipinli cerrahlara da yaptıkları ameliyatlar sırasında ruhlar yol göstermektedir! Öte yandan, bu cerrahlar hastalarının etlerini kesmek için Arigo gibi bıçak kullanmayıp, ruhsal yollardan etin kendiliğinden yarılmasını sağlamaktadırlar... ya da izleyicilere böyle görünmektedirler. Birçok araştırmacı ve incelemeci bu ameliyatların aldatmaca olduğu kanısındadır. Filipinli cerrahlar parmaklarını görünüşte hastalarının vücutlarına gömerek çıplak elleriyle büyük doku parçalarını koparıp çıkarmaktadırlar. Parmaklarını geriye kıvırmalarına ve çıkardıkları dokunun yalnızca önden bakanın görüşünden gizlenmesine elbette olanak vardır. Cerrahların ellerinde beliren kan analiz edildiğinde bazen insan, bazen de hayvan kanı olduğu anlaşılmıştır. Garip bir vakada, bir çocuktan alınan bir tümör analiz için bir araştırmacıya verilmiştir. Araştırmacı bu dokunun bir tümör olduğunu, ama yalnızca göğüs kanserinde oluştuğundan, çocuklarda bulunamayacak türden bir tümör olduğunu belirlemiştir.

İnanç tedavisi

Belki de ruhsal cerrahi inanç tedavisinin aşırı bir örneğidir; en azından 2,000 yıldan beri elle tedavi yaygın olarak kullanılmaktaydı. Oysa, birçok vakada, böyle bir fiziksel dokunma da gerekli değildir ve her çeşit inanç tedavisinin ortak yanının dua olduğu söylenebilir. Lourdes'te oldukça sık geçen vakalar gibi Katolik Kilisesinin yarattığı mu-

◀ *Filipin'lerde, ruhsal cerrahlar hastalarını görünüşte çıplak elleriyle ameliyat ederek tümörler çıkarmakta ve hiçbir iz bırakmaksızın yaraları kapatmaktadırlar. İleri sürdükleri gibi gerçekten eti mi yardıkları, yoksa akıllı aldatmacalarla çalışan şarlatanlar mı oldukları konusunda karar vermek oldukça güçtür. Birçok hasta, dünyanın bir ucundan kalkarak ameliyat olmak için bu cerrahlara başvurmaktadır.*

cizeler, son yıllarda, tanrısal kökenli olarak kabul edilmeden önce, uzman tıp araştırmacıları tarafından inceden inceye araştırılmıştır. Bunlardan bazılarının çağdaş tıp biliminin esaslarıyla açıklanması olanaksızsa da, özellikle kanser gibi hastalıklarda vücudun birdenbire iyileşmesi gibi, bazen rastlanan kendiliğinden iyileşmelerden de söz etmek yerinde olacaktır.

Ayrıca, inançla iyileştiricilerin elde ettikleri sürekli iyileşmelere ilişkin kanıtlar da vardır. 1955 yılında, bir Alman iyileştiricinin 538 hasta üzerinde yürüttüğü tedavi incelenmiştir. Hastalar çoğunlukla beş yıl ya da daha uzun bir süreden beri geleneksel yollardan tedavi gören, kronik hastalıklı kimselerdi. Uygulanan inanç tedavisinden sonra, tıp araştırmacıları hastalardan %9'unun gerçek fiziksel düzelme kaydettiklerini ve %61'inin de kendilerini daha iyi hissettikleri ya da durumlarında geçici bir fiziksel düzelme kaydedildiğini rapor etmişlerdir. Öte yandan, durumlarında kötüleşme kaydedilen hastaların %50'sinin, kendilerini daha iyi hissettiklerini söylemeleri, telkin ve inancın etkisini ortaya koymaktadır.

Estebany

Kaydedilen iyileşmelerden birçoğunda telkinin etken olduğu söylenebilir, ama hayvanlardaki iyileşme üzerinde yapılan deneylerde elde edilen iyileşme oranları telkinle açıklanamaz. Bu konuda derilerinde ufak yaralar oluşturulan fareler üzerinde deneyler yapıldı. Estebany adlı Macar medyum, yaralı fareleri günde iki kere 20'şer dakika süreyle avuçlarında tuttu. Karşılaştırma amacıyla, başka bir fare gurubunu eşit sürelerle öğrenciler avuçlarında tuttular; üçüncü bir fare gurubuysa avuçta hiç tutulmadı. Estebany'nin avuçlarında tutulan fare gurubu, öbür farelere göre, istatistik yönden anlamlılık taşıyan bir iyileşme gösterdi.

Estebany'nin, bitkiler üzerinde yapılan deneylere katılmasıyla daha da ilginç sonuçlar elde edildi. Önce tuzlu suya batırılarak

◀ *Harry Edwards İngiliz inançla iyileştiricilerinin en ünlüsüydü ve kliniğinde binlerce hastayı tedavi etmişti. İnanç tedavisi ağrı, astım, cilt kızarıklıkları ve çeşitli iç hastalıkları gibi zihnin etkileyebileceği bozukluklarda olumlu sonuçlar vermektedir. İpnoz gibi, inanç tedavisi de telkine yatkın kimseler üzerinde güçlü bir etki gösterebilir; yine de, elde edilen olumlu sonuçlar her zaman sürekli olmamıştır.*

zayıflatılan arpa tohumları, zedelenmelerine yeterli bir süre fırınlandı. Bu tohumlar toprağa ekildiğinde, Estebany'nin elinde tuttuğu bir şişedeki tuzlu suya batırılan tohumların öbürlerine oranla çok daha hızlı büyüdükleri görüldü. Eğer bir iyileştirici büyümeyi hızlandırabiliyorsa, bazı kimselerin bunun tersi bir etkiyi de yaratabilecekleri düşünüldü. Psikolojik yönden normal bir kişi ve şiddetli bunalım geçiren iki kişinin şişeleri tutmasıyla deney tekrarlandı. Bunalımlı hastaların tuttukları şişelerin içindeki suya batırılan tohumlar, diğerlerine göre daha yavaş büyüdüler.

Daha başka deneyciler, Estebany'nin yalnızca elini dokundurarak bir deney tüpündeki biyokimyasal tepkiyi hızlandırabildiğini ve hastanede yatan hastaların alyuvar sayılarını yükseltebildiğini saptadılar.

İyileştiricilerin, Kirlian tekniğiyle çekilen filmlerde kaydedilen türden ışık iplikçikleri gibi, olağandışı bir enerji türü yayınladıklarına ilişkin bazı kanıtlar vardır. Amerikalı iyileştirici Olga Worral, radyoaktif maddelerden yayılan evrensel ışınlar ve nötronlar gibi parçacıkları belirlemek için yüksek-enerji fiziğinde kullanılan *bulut-odası* adıyla bilinen bir aygıtta, dalgaya benzer garip biçimler oluşturmayı başarmıştır. Eğer doğrulanırsa, bu deneyler *telkin*'in dışında başka bir açıklama bulunmasına olanak sağlayacaktır.

Radyestezi

Daha *görkemli* bazı aygıtlar da aslında etkinliklerini görünümlerine borçlu gibidirler; kadran ve düğmelerle kaplı karmaşık kontrol tablolarının ardında genellikle bir elektrik devresinden başka hiçbir şey yoktur. Radyestezide kullanılan bu *kara kutular*'da etkin parçalar bulunsaydı bile, ileri sürüldüğü gibi makineye konulan bir damla kandan nasıl hastalık teşhisine varacaklarını, hatta uzaktaki bir hastayı nasıl tedavi edeceklerini anlamak yine de güç olurdu. Bu

▲ *Radyestezi, hem hastalık teşhisi, hem de hastanın tedavisi için görkemli bir makineden yararlanan bir iyileştirme yöntemidir. Duyarlı bir araç olarak çoğu kez aynı zamanda sarkaç da kullanılır. Radyestezistler, bu aygıtı kullanarak, belki de hiçbir zaman yüzlerini görmeyecekleri hastalarla, bir kağıt parçasına damlatılmış bir damla kandan başka hiçbir bağlantı yolları olmaksızın, hastalıklarını teşhis ederek onları tedavi ederler.*

radyonik makinelerden bazılarında, makineyi kullanan kimse, bir eliyle kadranları yönetirken, öbür elinin parmaklarını makineye monte edilmiş bir levha üzerinde ileri geri oynatarak birtakım bulgular elde etmektedir. Doğru bulgu elde edilince, parmaklarını levhaya süren kişinin levhada bir *yapışkanlık* hissettiği söylenmektedir. Bu tıbbi makinelerin birkaç çeşidi vardır ve özellikle A.B.D.'de ilaç ve ecza yapımını düzenleyen FDA örgütü bu makineleri kullananlara karşı şiddetli tepkilerde bulunmuştur. Bu tepkiler bir ara öylesine şiddetlenmiştir ki, "*Orgon akümülatörü*" adını taktığı bir aygıtla hastalık tedavisine ilişkin bireysel görüşlere sahip saygın bir psikiatr olan Wilhelm Reich, FDA'nın emriyle bütün aygıtları ve kitapları yok edildikten sonra, hapis cezasına çarptırılmıştır.

Değnekle su arama

Eski bir beceri olan "değnekle su arama", tüm Duyu ötesi algı türleri arasında en pratik olanıdır. Üstelik son derece tutarlı sonuçlar sağlar. Toprak altındaki su kaynaklarının belirlenmesi için çiftçiler ve inşaat mühendisleri uzman su arayıcılarından yararlanmaktadırlar. Vietnam'da ve başka yerlerde maden ocakları ve gizli sığınakları bulmada bu konuda yetenekli kişilerin yardımlarına başvurulmuştur; hatta bazen polisler, bulunamayan bir cesedin yerini böyle bir arayıcıya aratmaktadırlar. Bu tür arama teknikleri aslında çok basittir ve arayıcı, diğer normalüstü yeteneklere sahip kimselerin tersine, güçlerini uygularken hiçbir özel zihinsel durum geliştirmek zorunda değildir.

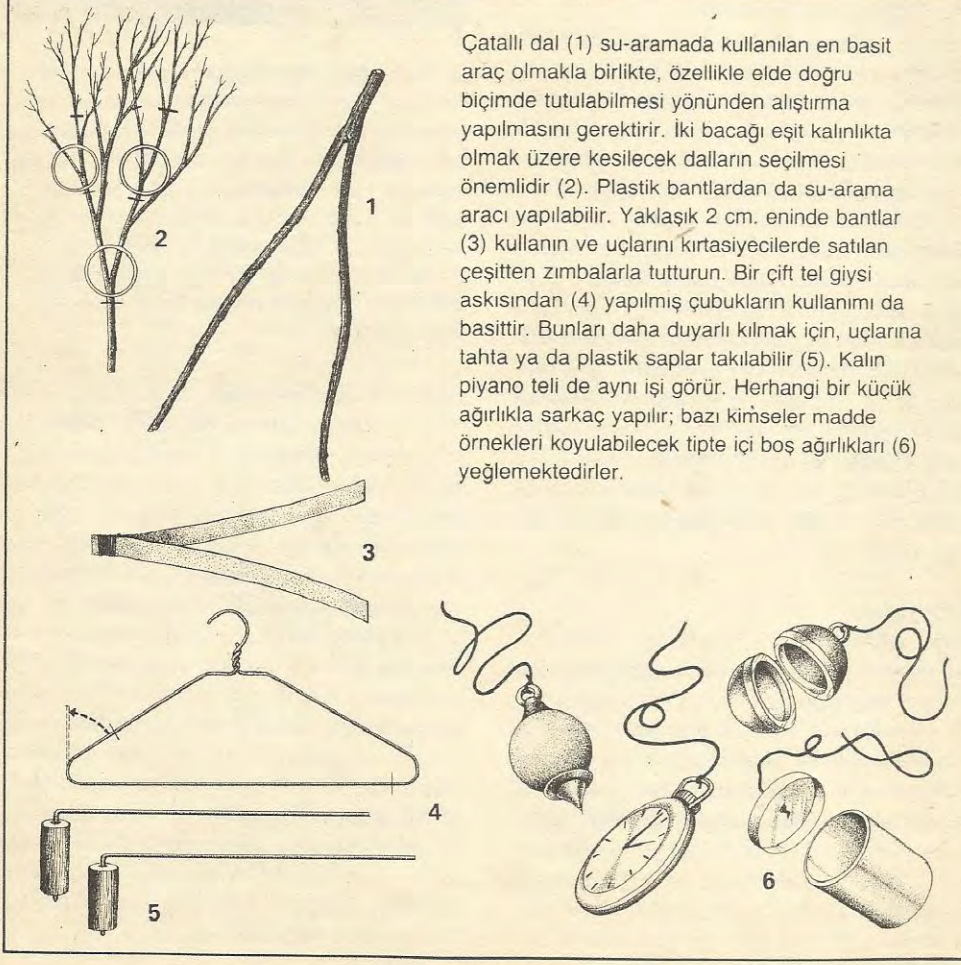

Çatallı dal (1) su-aramada kullanılan en basit araç olmakla birlikte, özellikle elde doğru biçimde tutulabilmesi yönünden alıştırma yapılmasını gerektirir. İki bacağı eşit kalınlıkta olmak üzere kesilecek dalların seçilmesi önemlidir (2). Plastik bantlardan da su-arama aracı yapılabilir. Yaklaşık 2 cm. eninde bantlar (3) kullanın ve uçlarını kırtasiyecilerde satılan çeşitten zımbalarla tutturun. Bir çift tel giysi askısından (4) yapılmış çubukların kullanımı da basittir. Bunları daha duyarlı kılmak için, uçlarına tahta ya da plastik saplar takılabilir (5). Kalın piyano teli de aynı işi görür. Herhangi bir küçük ağırlıkla sarkaç yapılır; bazı kimseler madde örnekleri koyulabilecek tipte içi boş ağırlıkları (6) yeğlemektedirler.

Su arama değneği

Geleneksel olarak çatallı bir dal parçasıyla yapılan *değnekle su arama* tekniği, yüzlerce yıldan beri hiç değişmeden günümüze kadar süregelmiştir. Asıl gereç, tahtası sağlam, ama esnek bir ağaçtan yeni kesilmiş, her iki bacağı da yaklaşık eşit kalınlıkta, çatallı bir dal parçasıdır. Dal, kalınca olan sapı kısa kalacak ve iki uzun bacağı olacak (*sapan çatalı*) biçimde kesilir. Boyutlar önemsizdir. Uzunluğu 7 cm. ile 1 metre arasında olan dalların hepsi işe yararsa da, en uygunu yaklaşık 45 cm. uzunluğunda olanlardır. Öte yandan, seçeceğiniz ağaç türü çok önemlidir. Eşit uzunlukta çatallı dalları olan ağaç türü her ne kadar az bulunursa da, buluncaya kadar aramanız gerekir. Fındık ağacı gelenekseldir, ama salkım söğüt ve kavak dalları da amaca özellikle uygundur.

Böyle esnek dalların seçilmesinin nedeni, dalı elinize aldığınızda hemen anlaşılır. Dalın bacaklarını avucunuzun içinde ya da başparmağınızla parmak eklemleriniz arasında sımsıkı tutabilirsiniz. Dalın iki bacağını sıkı sıkı kavradıktan sonra, bileklerinizi içeriye doğru bükerek, dalın bacaklarının yaylanmasını sağlamanız gerekir. Bunu yaparken, dalın ucu ya kalkacak ya da inecek ve dümdüz durmasını sağlamak için belki tutuşunuzu biraz ayarlamanız gerekecektir. Dirseklerinizi iyice yana açıp dalı düz tutarak ileri geri yürümeye çalışın. Bu, değnekle su aramanın temel tekniğidir.

Su arama çubukları

Oldukça yeni bir su arama aracı olan L-biçimli basit çubuklar, kullanımı en basit olanlardır. Çubuklar elde hafifçe tutulur ve her iki çubuk öne doğru sallanarak birbirlerine ve yere paralel duruncaya kadar bilekler yavaşça döndürülür. Bu teknikte de, çubukları düzgün tutmayı öğrenmek için, önce ileri geri yürüyerek alıştırma yapmalısınız.

Daha geliştirilmiş çubuklar da yapılabilir ya da satın alınabilir. Örneğin, sap takılmış çubuklar daha kolay sallanır. Yuvarlak küçük tahta parçaları, ortasına matkapla delik açılıp çubukların uçları bu deliklere geçirildikten sonra sap olarak kullanılabilir. Rimel ve öteki kozmetik kutuları gibi silindir biçimli ufak cisimler de bu amaca uygundur. Değişik uzunlukta çubuklarla da deneyler yapmak isteyebilirsiniz. Uzun çubuklar az duyarlı olmakla birlikte, rüzgârla savrulmaları olasılığı daha azdır.

Sarkaç

Üçüncü su arama tekniği, yine çok eskiye dayanan, basit bir sarkaçtır, yani, bir ipin ucuna bağlı hafif bir ağırlıktır. Sarkaç yaparken, önce uygun bir ağırlık seçmeniz gerekir. Piyasada satılan sarkaçlar da vardır, ama kendiniz de istediğiniz maddeden bir sarkaç yapabilirsiniz. Sarkaçta ilk ve tek önemli özellik, ağırlığın simetrik olmasıdır; yani ip ağırlığın tam merkezine tutturulmalı-

▲ *Lloyd George ve eşi, su arama çubuklarının tutulması için iki temel yöntem gösteriyorlar.*

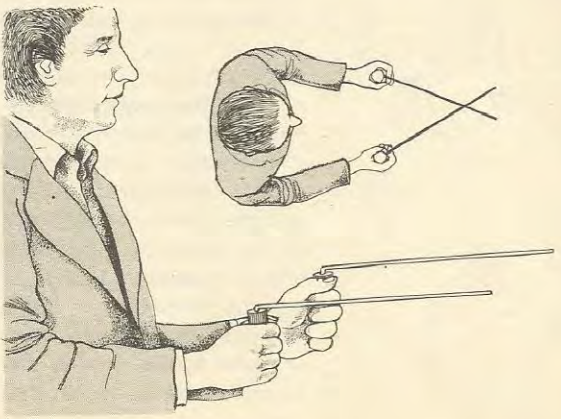

dır, yoksa sarkaç düzgün bir biçimde sallanmaz. Madeni eşyalar satan bir dükkanda bulabileceğiniz çeküller bu işe çok uygundur. Belki de, dolap kapaklarına takılan uygun büyüklükte (*çapı yaklaşık 2 cm.*)bir plastik tokmak da bulabilirsiniz.

Diğer su arama araçlarında olduğu gibi, sarkacı da yürürken nasıl tutacağınızı öğrenmek için alıştırmalar yapmalısınız. Kolunuz vücudunuza dayanmadan, açık ve gevşek tutulmalıdır. Dikkatinizi de, ileri geri sallanan sarkaç üzerinde toplamalısınız.

▼ *Sarkacınızı başparmağınızla işaret parmağınızın arasında tutun (1) ve hafifçe sallanmaya bırakın (2). Hedefe yaklaştığınızda sarkaç daireler çizmeye başlayacaktır.*

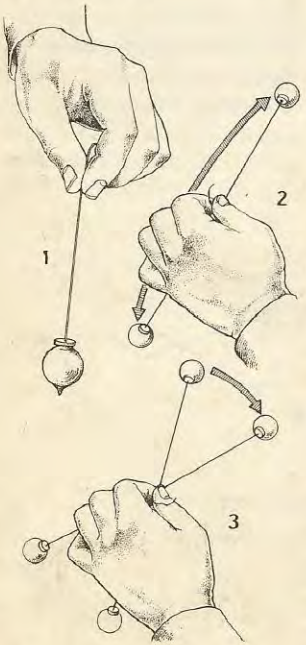

Su arama teknikleri

İster dal, ister çubuk, ister sarkaç kullanın, hedefe yaklaştığınızda elinizdeki araç, bilek ve kollarınızdaki çok hafif kas hareketlerinin basit, ama duyarlı bir mekanik büyütücüsü görevini yapacaktır. Su arama aracıyla paranormal bir bağlantının söz konusu olmadığı bellidir; aracın hareketleri yalnızca sizin vücudunuzdaki hareketlerin büyütülmüşüdür. Çok başarılı bazı su arayıcıları bu işi yaparken yalnızca ellerini kullanmaktadırlar.

Su arama aracınızı nasıl kullanacaksınız? Su arama, en basit biçimiyle, altında su bulunduğu tahmin edilen bir arazide ileri geri yürümekten ibarettir. Elinizdeki araç da, suyun varlığını belli etmelidir. Eğer dal kullanıyorsanız, su bulunan yere yaklaştığınız zaman dalın ucu aşağıya doğru eğilecektir. Çubuklar, hemen hemen suyun akış yönüne paralel durumda, çapraz biçimde kalacaktır. Sarkacın ise, düzenli ileri geri salınımı, dairesel bir salınıma dönüşecektir. Su arama aracındaki bu hareketler, bir dereceye kadar sizin beklentilerinize göre belirlenir. Eğer suya yaklaştığınızda, dalın ucunun yukarıya doğru yükselmesini beklerseniz, gerçekten de böyle olacaktır. Dolayısıyla, suyun varlığını nasıl bir tepkinin belirteceğine önceden karar vermeniz gerekir. Olumlu tepkiyi gözlemlediğiniz zaman, hiç kuşkusuz *bir şey* olmaktadır. Dal öylesine belirgin hareketler yapar ki, bu hareketi durdurmak çok güçtür — hatta dal kırılabilir bile. Diğer araçların hareketlerini de yine kendinizin etkilediğinizin çoğu kez farkında bile olmazsınız.

Elinizdeki araçtan bir tepki aldığınız zaman, (*amatörlerden %50'sinin bir tepki elde etmesi olanağı vardır*) toprağın altında gerçekten su olup olmadığını araştırarak doğrulayın. Bir hendeğin kenarı boyunca, arazinin kurutulması için yerleştirilen su kanalları bulabilirsiniz. Bu kanalların yönünü kaydedebilirsiniz. Özel bahçelerde, onarımcıların çalışma çukurlarının kapaklarında, ana su borusunun yönü gösterilir. Yine de, kuyu açma gibi güç bir işi başarmadan, iyi bir su arayıcı olup olmadığınızı anlamak oldukça güçtür.

Yerini bulduğunuz suyun derinliğini de basit bir kuralla belirlemeye çalışabilirsiniz. Bu kurala göre, elinizdeki araçtan tepki aldığınızda hedefe olan uzaklık, suyun toprağın altında bulunduğu derinliğe eşittir. Böylece, toprağın iki metre derinindeki bir su borusuna yaklaştığınız zaman, bu hedefe iki metre uzaklıktan zayıf bir tepki alırsınız, borunun üzerinden geçerken tepki artar ve öbür yanından iki metre uzaklaşınca da yine zayıf bir tepki sezilir. Bu işlem çok alıştırma yapmayı gerektirir ve önce hedefinizin yol açtığı asıl tepkiyi diğerlerinden ayırt etmeyi öğrenmeniz gereklidir.

Bu teknikler yalnızca su aramak amacıyla kullanılmaz. Bazı kimseler bu yoldan madenler, madeni paralar ve bir sürü başka maddeler de bulabilmektedirler. Ancak, ne ararsanız arayın, zihninizde hedefinizin tam bir görüntüsünü canlandırmanız gerekir. Rasgele bir arama yapmayın, çünkü o zaman elde edece-

ğiniz tepkiler ancak rasgele olacaktır.

Uzaktan su arama

Zamanla tekniğinizi geliştirerek, gizli hedefinizin bulunduğu yerde yürümenize gerek kalmadan, uzaktan da bu hedefi arayabilirsiniz. Kolunuzu öne doğru uzatın ya da uzun bir tahta sopa kullanın. Sopanın ya da kolunuzun arama yapacağınız alanı tarayabileceği bir biçimde dönün. Dönerken, diğer elinizde tuttuğunuz sarkacı izleyin ve sarkaç dairesel salınım yapmaya başladığında durun. Belirlediğiniz bu yönü kazıklarla işaretledikten sonra biraz uzaklaşarak aynı işlemi tekrarlayın. İşaretlediğiniz iki çizginin kesiştikleri noktada hedefinizi bulacaksınız. Bu işlem bir harita üzerinde, sopa yerine kalem kullanılarak da yapılabilmekle birlikte, bu tür arama işlemleri çok alıştırma yapmayı gerektirir.

Hedefe ilişkin daha fazla bilgi sağlayan başka bir sarkaçla su arama tekniğini, uzun bir sarkaç kullanan Tom Lethbridge geliştirmiştir. Lethbridge, her biri değişik bir hedefi işaret eden bir dizi sarkaç hızı ya da ip uzunluğu saptamıştır. Örneğin, 56 cm'lik bir sarkaç uzunluğu, gümüş ya da kurşun, 71 cm'lik uzunluk kalay, 73 cm. de altın ararken kullanılmaktadır. Lethbridge'in kitaplarında sarkaç hızlarına ilişkin ayrıntılı tablolar vardır; ama en doğrusu, deneyerek kendi yönteminizi kendiniz bulmanızdır, çünkü elde edeceğiniz bulguların, başka arayıcıların bulgularından oldukça farklı olduğunu göreceksiniz.

İçlerine aranan maddenin bir örneği koyulan sarkaç ağırlıkları kullanılarak da benzer sonuçlar elde edilmektedir. Çubuk kullanmayı yeğliyorsanız, bir elinizde madde örneğini çubuğa değecek biçimde tutabilirsiniz. Bu örneklerin arayıcıya hedefini daha çok hatırlatarak, simgesel bir işlev görmekten başka bir işe yaradıkları pek söylenemez.

▼ *Hedefinize doğru yürürken (1), su-arama aracınız kesin bir tepki göstermelidir. Çatallı dalın ucu aşağıya doğru eğilir (2), pandül daire çizer (3), ve çubuklar çapraz biçimde kesişir (4).*

Uzaduyum ve ruhsalgörü

Eğer belirgin bir uzaduyum ya da ruhsalgörü yeteneğine sahip olacak kadar talihliyseniz, belki de bundan günlük yaşamınızda bir ölçüde yararlanıyorsunuzdur. Duyu ötesi algı gücü kişiden kişiye son derece değişkendir ve olasılıkla bir dereceye kadar normalüstü yetenek vardır. Duyu ötesi algı yeteneğinizi bir kere fark ettikten sonra, bunu daha etkin bir biçimde kullanmak için kendinizi eğitmeye başlayabilirsiniz. Ancak, birtakım yeteneklere sahip olduğunuza ne kadar inanırsanız inanın, başkalarının buna bu kadar kolay inanmayacaklarını bilmeniz gerekir.

Uzaduyum ve ruhsalgörü incelemelerinde kullanılan birtakım belli teknikler vardır. Bunlardan amatörler için en basit olanı, J.B. Rhine'nin geliştirdiği Zener kartlarıyla yapılan alıştırmalardır. Bazı ülkelerde paranormal ve okültizmle ilgili kitap ve eşyalar satan özel kitapçılarda 25'lik Zener kart desteleri bulunmaktadır.

Zener kartlarını —Eğer bulunması olanaksızsa— basit ve kolay bulunan gereçlerden yararlanarak siz de hazırlayabilirsiniz. Beş karttan her birinde kullanılan beş temel simgeden biri bulunmak üzere, kartların üzerine bu simgeler (*daire, kare, üçken, haç ve dalgalı çizgiler*) çizilmelidir. Çizilen simgenin kartın arkasından görünmemesi önemlidir; bu nedenle, simgeleri doğrudan doğruya yüzeye çizeceğiniz için, çok kalın kartlar kullanmalısınız.

Kullanılan simgelerde duygusal öğe bulunmaması nedeniyle duyacağınız sıkıntı duygusu, Duyu ötesi algı deneylerinin sonuçları üzerinde olumsuz etki gösterebilir. Belki de, ailenizin bireyleri, eviniz, vb. gibi sizin için yoğun duygusal anlam taşıyan simgeler çizerek hazırlayacağınız bir kart destesi daha uygundur;

Puanların kaydedilmesi

Gerek duyacağınız başka bir şey de, puanlarınızı kaydedeceğiniz tablodur. Bu, her biri 25 kutuya

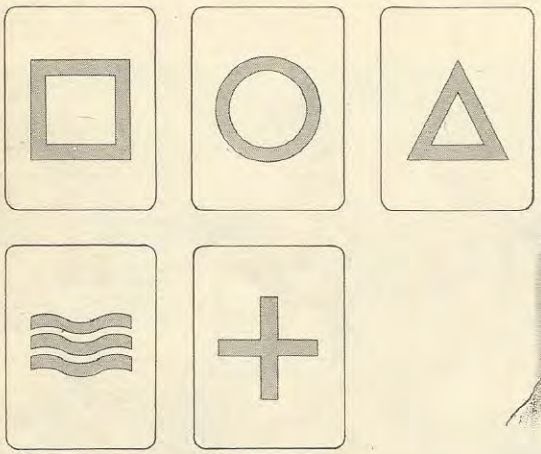

▲ *Deneyler için hazır Zener kartları bulamazsanız, bu basit simgeleri kullanarak kartları kendiniz de yapabilirsiniz. Puanlarınızı her zaman titiz bir kesinlikle kaydedin, çünkü küçücük bir hata bile gelişigüzel sonuçları, duyu ötesi algı sonuçlarına benzetebilir.*

bölünmüş kolonlar çizili, sol kenarında kartlardaki simgelerin bulunduğu basit bir kartondur.

Test yapılacak en kolay Duyu ötesi algı biçimi ruhsalgörüdür. Kartlarınızı iyice karıştırıp masanın üzerine, yüzleri alta gelecek biçimde koyun. Şimdi en üstteki kartta bulunduğunu tahmin ettiğiniz simgeyi önünüzdeki tabloya işaretleyin, bu kartı açmadan kaldırın ve diğerinin üstünde olduğuna inandığınız simgeyi işaretleyin. Deste bitinceye kadar bu işlemi sürdürün. Bundan sonra kart destesini çevirerek sonuçları kontrol edin ve tabloda işaretli tahminlerinizin yanındaki boşluklara doğru simgeleri kaydedin.

Uzaduyum deneyi de, *gönderici* olarak bir yardımcı kullanılarak, aynı yoldan yapılabilir. Bu durumda, gönderici önünde duran kartları birer birer çevirirken *şimdi* diye seslenir. Kartları göremeyeceğiniz bir uzaklıkta bulunmanız gereklidir. Yardımcınızın bir kartın çevrildiğini her belirtişinde tahmininizi kaydedin.

Gerek uzaduyum, gerekse ruhsalgörü deneyinde, tüm bir deste içinde beş kartı doğru olarak tahmin etmeniz normaldir. Deneyi tekrar tekrar yapın ve yorulduğunuz zaman, toplam puanı, yaptığınız deney sayısına bölerek ortalama puanınızı hesaplayın. Eğer tutarlı olarak beşin üzerinde puan elde etmişseniz, Duyu ötesi algının gerçekleşmiş olması söz konusudur. Yine de, bunu kesinlikle kanıtlamak için çok daha geliştirilmiş deneyler gereklidir.

Psikokinezi

Duyu ötesi algının birçok türü, görünüşte bizdeki normal sezgi yeteneğinin bir uzantısı gibidir. Biz bu yeteneğimizin ne zaman çalıştığını ender olarak fark ederiz; hatta etkin bir biçimde çalışırken bile bunu kanıtlamak oldukça güçtür. Dolayısıyla, psikokinezi ya da ruhsal devimle cisimleri hareket ettirme, çok daha güç başarılan ve gerçekleştiğinde de çok daha belirgin olan bir beceridir.

Bir cismi zihin gücünüzle hareket ettirmeyi ilk denemeye başladığınızda, sizde böyle bir güç bulunsa bile, büyük bir olasılıkla henüz zayıftır (öte yandan, örneğin *"kötü ruhların dadandığı"* sanılan evlerde geçen olaylarla ilgili kişiler, güçlü ama kontrol edemedikleri bir Psikokinezi (*ruhsal devim*) yeteneğine sahiptirler). Önemli başarılar gerçekleştirmeye çalışmadan önce, bulunabilecek en hafif cisimleri hareket ettirmeye çalışarak ruhsal devim yeteneğinizi geliştirmek yerinde bir davranış olur.

Duman, ruhsal devim yeteneğinizi denemek için bulabileceğiniz en hafif maddedir. Eğer uzun bir kamıştan, bir bardağın içine yavaş yavaş ağzınızdaki sigara dumanını üflerseniz, bardağın dibinde bir duman *birikintisi* oluşturabilirsiniz. Bardağın üstüne hava akımını kesen bir fincan tabağı da kapatırsanız, duman orada birkaç dakika kalır. Şimdi dikkatinizi dumanın üzerinde yoğunlaştırın. Dumanın ortada kabardığını ya da bardağın bir yanına toplandığını gözünüzün önüne getirmeyi deneyin. Bütün hedef maddeler arasında en hafifi olan bu dumanda belirgin bir hareketlenme yaratacak kadar talihli olabilirsiniz.

Sarkacı hareket ettirme

Becerinizi daha somut bir cisimde denemek istiyorsanız, çok hafif bir sarkaç yapabilirsiniz. Önce bir izole bant parçasından, yaklaşık olarak bir bezelye tanesi büyüklüğünde bir topak yapın. Parmaklarınız arasında gergin tuttuğunuz bir saç telinin ucunu da bu topağa bastırarak yapıştırın. Saç teli topağın içine sağlamca yapışacaktır. Saç telinin diğer ucunu da, resimde görüldüğü gibi, yapışkan bant ya da zamkla bir bardağın dibine yapıştırın. Bardağı baş aşağı çevirdiğinizde, camla korunan ufacık, duyarlı bir sarkacınız olacaktır.

Şimdi dikkatinizi sarkaç üzerinde yoğunlaştırın ve onu dokunmadan sallandırmaya çalışın. Büyük bir olasılıkla bunu başaracaksınız. Ama, yoksa dirseklerinizi masaya mı dayamıştınız? Şu halde, bardağı yere koyun ve yeniden deneyin. Yine sallanıyor mu? Şimdi de bardağı hiçbir titreşimin ulaşamayacağı bir beton zemine koyun. Sarkacı

Sallanan sarkaç

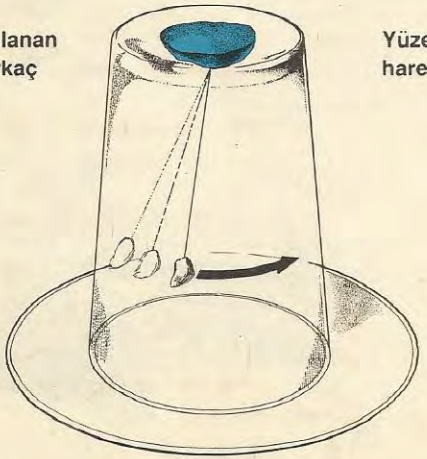

Yüzen cisimlerin hareket ettirilmesi

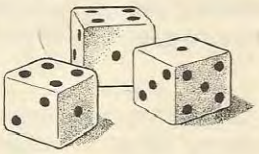

hâlâ sallandırabiliyorsanız, sizde ruhsal devim yeteneği bulunabilir (yine de, vücudunuzdaki statik elektrik yükünün sarkacın sallanmasında etken olabileceğini gözden uzak tutmamak gerekir).

Yüzen cismin hareket ettirilmesi

Bir bardak sudan yararlanarak, başka bir duyarlı ruhsal devim aracı hazırlayabilirsiniz. Temiz bir bardağa çok dikkatle su doldurursanız, yüzeysel gerilim adı verilen olay sayesinde bardağın kenarlarından biraz yüksekte berrak bir su yüzeyi elde edebilirsiniz. Ruhsal devim için seçtiğiniz hedef cismi bu yüzey üzerinde yüzmeye bıraktığınızda, ruhsal devim etkisi altında cisim su yüzeyinde serbestçe dönecektir. Bu amaç için çeşitli cisimler seçebilirsiniz. Manyetik maddeleri hareket ettirmeyi denemek istiyorsanız, suyun yüzeyine bir dikiş iğnesini bırakın. İğne, suyun yüzeyinde yüzecektir. Manyetik olmayan madenlerle deney yapmak için de, hedef olarak bir parça alüminyum çikolata kağıdı kullanabilirsiniz.

Ne kullanırsanız kullanın, dikkatinizi hedefi su yüzeyinde döndürme üzerinde yoğunlaştırmalısınız. Sarkaç deneyinde bazı dış etkenlerin oynadığı rolü görmüş olduğumuz için, herhalde artık dirseklerinizle masayı oynatmıyorsunuzdur. Ama acaba yüzünüzü, yayınladığı ısı nedeniyle oluşan ufak hava akımlarının hedef cismin hareket etmesine yol açabileceği derecede bardağa yaklaştırdınız mı? Ağzınızdan ya da burnunuzdan verdiğiniz soluğun bir hava akımı yaratmadığından emin misiniz? Bir kavanozu tüm deney aracının üzerine baş aşağı kapatarak bu olasılıkları ortadan kaldırın ve deneyinizi sürdürün.

Zar atma

Birçok kişi zarların elverişli bir ruhsal devim hedefi olduğu kanısındadır; oysa, zarların yuvarlanırken hedef sayıyı taşıyan yüzlerinin hangi yanda olduğunu bilmek için ruhsalgörünün gerekli olması ve zarların hareket ettirilebilmeleri yönünden oldukça ağır cisimler olmaları gibi bazı sakıncaları vardır. Zarları plastik bir bardak içinde sallamakla, sonucu olumlu yönde etkileme olasılığını ortadan kaldırmış olursunuz. Önce tutturmayı istediğiniz sayıya karar vermeli ve dikkatinizi bu sayı üzerinde yoğunlaştırmalısınız. Bu sayıyı raslantıyla tutturma olasılığı altıda birdir. Deneylerin tekrarlanması, elde edeceğiniz bir başarının gerçekten ruhsal devim sonucu olması olasılığını artıracaktır. Öte yandan, özellikle üzerindeki noktaların deliklerden oluştuğu zarlar ne de olsa *hileli* sayılır; çünkü böylece altıyı gösteren yüz, zarın en hafif yüzüdür ve atıldığında raslantıdan beklenenden daha sık olarak üstte kalacaktır. Bu sorunu çözümlemek için, rasgele seçilmiş sayıları tutturmaya çalışabilirsiniz. Bunun için de, bir telefon rehberinin herhangi bir sayfasını açarak, alt alta dizilmiş telefon numaralarının bir ve altı arasında olan son rakamlarını bir kağıda sırayla kaydedin. Bu rakamlar bizim amaçlarımıza uygun yaklaşık bir gelişigüzel sıralamayı sağlayacaktır. Şimdi kaydettiğiniz bu rakamları sırayla tutturmaya çalışın.

Uzaduyum ve ruhsalgörü deneylerindeki gibi, elinizden geldiği kadar çok sayıda deney yapmalı ve sonra toplam puanınızı yaptığınız deney sayısına bölerek, raslantıdan beklenen altıda bir başarı oranını tutarlı biçimde aşıp aşmadığınızı anlamalısınız. Aslında, elde ettiğiniz sonuçların gerçekten istatistik anlamlılık taşıyıp taşımadığına karar vermek için, daha geliştirilmiş istatistik analizlere gerek varsa da, bunlar bu kitabın kapsamı dışında kalmaktadır.

Ruhlardan haber alma

Eğer ölümden sonra yaşama inanıyorsanız, ruhlarla haberleşmek için — ya da daha "mantıklı" bir açıklamayı yeğlerseniz, bilinçaltınızdan bilgi elde etmek için — yerleşmiş birkaç teknik vardır. Bu tekniklerden bazılarına şiddetli eleştiriler yöneltilmiştir ve birçok kimse "ruhların işine karışmanın" felaket getireceği kanısındadırlar. Eğer özellikle duyarlı bir yapınız varsa, ya da kendinizin şu ya da bu yönden sinirli olduğunuza inanıyorsanız, ruhlarla haberleşmeyi denemeyin; çünkü ister ruhlarla, ister kendi zihninizin karanlık köşeleriyle bağlantı kurun, büyük bir olasılıkla bazı tatsız ve rahatsız edici haberler alırsınız.

Görünüşe göre paranormal yollardan haberler almada en güvenilir yöntemlerden biri otomatik yazıdır. Birçok kişi, planşete gibi basit bir mekanik araçtan yararlanmayı daha kolay bulmaktadır (*aşağıdaki şekle bakınız*). Bu aracın kullanımı çok basit olmakla birlikte, diğer haberleşme biçimlerinde olduğu gibi, herhangi bir güvenilir sonuç elde etmeden önce kendinizi uygun zihinsel duruma sokmanız gerekmektedir.

Dirseğinizi masanın üzerinde yüksekte tutarak ve kolunuzu elinizden geldiğince gevşeterek, elinizi planşete'nin üstüne koyun. Şimdi bütün vücudunuzu gevşetin ve ne tür bir haber almayı umduğunuzu düşünün. Eğer bir soruna çözüm arıyorsanız, o sorunun tüm yönlerini ve ayrıntılarını düşünmelisiniz. Eğer ruhlarla bağlantı kurmak istiyorsanız, haberleşmek istediğiniz kişinin görüntüsünü zihninizde iyice canlandırın. Bundan sonra denemeyi durdurarak, zihninizi bambaşka bir yöne sürükleyecek bir düşünce zincirini izlemeye başlayın. Gevşemeye yardımcı olmak üzere, hafifçe çalan bir müziği dinleyebilir ve ışıkları biraz loşlaştırabilirsiniz. Eğer talihliyseniz, ve bir parça da olsa medyumluk yeteneğiniz varsa, bir süreden beri elinizin kağıt üzerindeki plançeteyi hareket ettirdiğini ve ortaya çıkan karalamalar içinde belli sözcüklerin olduğunu birden fark edeceksiniz.

▼ *Üçken biçimli bir tahta parçasının iki köşesine minik tekerlekler takarak kendinize bir "plançete" hazırlayabilirsiniz. Öbür köşedeki delikten de bir kurşun ya da tükenmez kalem geçirilir.*

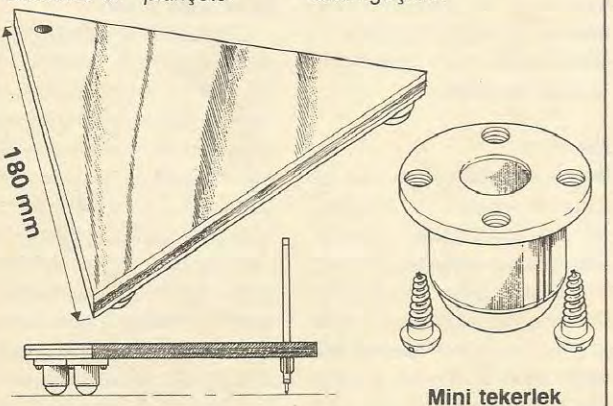

▲ *Kullanım sırasında, medyum elini bir kağıt parçası üzerinde serbestçe gezinen çete'nin üzerine koyar.*

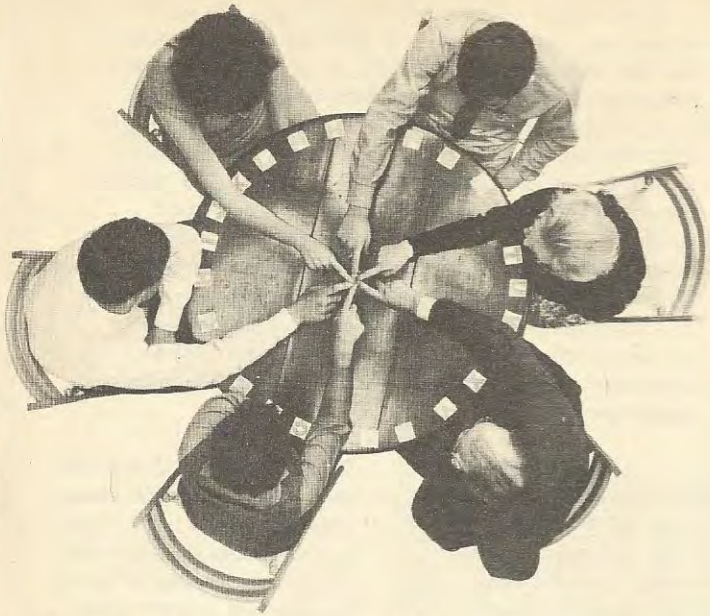

▲ *Seansa katılanlar, dolaşarak haberi yazan evet-hayır tahtasının üzerine parmaklarını dokundururlar.*

Evet-Hayır tahtası

Birçok kişi Evet-Hayır tahtasının kaba bir çeşidi olan, eski *ayna ve bardak* adlı salon oyununu oynamıştır. Bu oyunun tekniği çok basittir: Cilalı bir masanın (*cilalı masa yerine, parlak yüzü üstte kalacak biçimde masanın üzerine koyulan bir ayna da iş görür*) kenarı boyunca çepçevre, üstlerinde alfabenin harfleri ve *evet* ve *hayır* sözcükleri yazılı kağıt parçacıkları dizilir. Aynanın üzerine baş aşağı kapatılan bir fincana, seansa katılan herkes işaret parmaklarını dokundurur. Bir kişi yüksek sesle ruhların bir haber getirip getirmediklerini sorar; genellikle *evet* yanıtı alınır ve fincan aynanın üzerindeki harfleri birer birer dolaşarak önce haberin yöneltildiği kişinin adını, sonra da haberin içeriğini yazar.

Bu haberlerin bazıları çok basmakalıp olmakla birlikte, bazen seansa katılanları rahatsız edecek ölçüde özel konuların ortaya çıktığı da olur. Fincanı parmakla iterek *hile* yapmak çok kolaydır ve belki de bu istenmeyen haberlerin yazılmasında da zihin bilinçaltı bir hileye başvurmaktadır.

Kristal küre

Bazı kehanet ya da ruhlarla haberleşme yöntemleri, başarılarını belki de bir dereceye kadar kişinin kendi kendisini ipnotize etmesine borçludur. Örneğin, otomatik yazıda başarılı bir haberleşme için gerekli olan dalgın ve gevşemiş ruhsal durumdan psikologlar *değişmiş bilinçlilik durumu* olarak sözederler. Kristal küre, ayna, ya da başka bir araçla yapılan kehanetlerde, kişinin kendine sanrılar görmeye başlayacağı bir zihin durumu yaratması gereklidir; yine de, bu durum sanıldığı kadar ürkütücü değildir.

Bu işlemi denemenin en kolay yolu bir ayna kullanmaktadır. Eski bir saat camı (*saatin üzerindeki bombeli cam*) işe yarayabilir. Bu camın *çukur* yüzünü siyaha boyadıktan sonra camcı macunuyla bir tahtanın üzerine yapıştırarak kendinize bir ayna hazırlayın. Kehanet denemesi yapacağınız zaman, karanlık bir odada aynanızı önünüze koyun ve seans sırasında rahatsız edilmemeniz için gerekli önlemleri alın. Aynaya bakın — ama yansıyan görüntülere değil, bakışlarınızı hafifçe bulandırarak aynanın çok derinlerine yöneltin. Ulaşmaya çalıştığınız kişiyi, ya da görmek istediğiniz yeri gözünüzün önüne getirmeye çalışın. Aşırı bir çaba göstermeyin, ama bir süre tutmaya çalışın. Daha önce tartıştığımız birçok öbür olayın tersine, kehanet deneylerinde en iyi sonuçlar yorgun olduğunuz zaman elde edilecektir. Oluşan görüntüleri görmeye başlamanız olasılığı vardır; bunlar önceleri, bir şey görüp görmediğinizden emin olamayacağınız kadar çabuk gelir geçer. Başarılı kişiler, tıpkı minicik bir televizyon ekranı gibi, aynada sürekli görüntüler görürler. Acaba bu kişiler aslında gözleriyle mi, yoksa zihinleriyle mi görmektedirler? Aslında bunun pek önemi yoktur. Eğer yetenekli bir medyumsanız, belki de hiçbir araç kullanmaksızın haber alma kolaylığını kazanırsınız.

Kim kimi kandırıyor?

İnsanın kendisini normalüstü bir olayın gerçekleştiğine inandırması oldukça kolay, her şeye hemen inanan kişileri inandırmasıysa daha da kolaydır. Ne yazık ki, gerçekten normalüstü görünen daha az gösterişli birtakım olayları çoğu kez gölgeleyen düzmecilik ve hileler, parapsikolojinin bocalamasına neden olmuştur. Bu konunun henüz içine girmemiş kimselere duyu ötesi algı etkisiymiş gibi görünen bazı basit hileler, etkin olabilmeleri için aslında insan davranışına ilişkin epey bilgiyi gerektirirler. Bu hileler eğlendirici birtakım salon oyunları olabilir ve bu gibi başarılı gösteriler bir yandan kuşkuyla karşılanan bazı medyumların gösterilerine karşı daha eleştirici bir tutum takınmanıza neden olurken, öte yandan da normalüstü güce sahip olduklarını ileri sürmeyen sihirbazların yeteneklerine karşı saygı duymanıza yol açabilir.

◀ *Özenli bir fotomontaj tekniğiyle hazırlanmış bu resim, Hintlilerin ünlü İpe Tırmanma Gösterilerini yansıtmaktadır. Gerçek görüntü büyük bir olasılıkla telkine ve kitle ipnozuna dayanmaktadır.*

Tıpkı Duyu ötesi algıya benzeyen birkaç *sihirbazlık* hilesini açıklayan sayısız kitap vardır. Bazı sihirbazlar öylesine inandırıcı gösteriler yaparlar ki, hayranları çoğu kez onlarda paranormal yetenekler bulunduğunda diretirler — hatta sihirbazların kendileri bunu yadsısalar bile! Bu tür tutumun en aşırı örneklerinden biri de ünlü yanılsamacı (*illüzyonist*) Harry Houdini'nin aslında başarılı bir medyum olduğuna ilişkin, bugün bile süren inançtır. Houdini'nin yaşamının büyük bir bölümünü düzenbaz medyumların foyalarını ortaya çıkararak geçirmesine ve gerçek olarak kabul edebileceği bir tek medyum bile bulamamasına karşın, bu inanç son derece yaygındı.

Konuşan sarkaçlar

Yaklaşık 75 yıl kadar önce, bazı düzmeci medyumlar güçlerine bir kanıt olarak basit, ama inandırıcı bir gösteriye başvuruyorlardı. Duyu ötesi algı yeteneğini sınayan gerçek deneyleri tartışırken gördüğümüz bazı sakın-

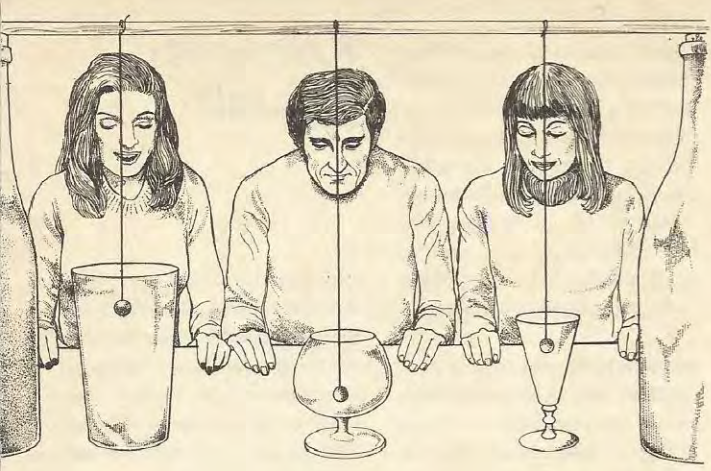

◀ *"Konuşan Sarkaçlar" kullanılarak, haberler ve sorulara yanıtlar alınabilir. Sarkaçların hareketleriniyse, farkında olmadan, seansa katılanlar yönetirler.*

calardan yararlanarak, bu gösteriyi siz de rahatlıkla yapabilirsiniz. Ancak, önceden birkaç kişinin yardımını sağlamanız gereklidir. Bu kişilerden mühür yüzükleri, nikâh yüzükleri, ya da özel değer taşıyan başka ufak cisimler isteyin. Bunların her biri uzun birer ipe bağlanmalıdır — yukarıdaki resimde görüldüğü gibi. Daha sonra ipler bir cetvele bağlanır ve cetvel de iki uzun şişe üzerine dengeli bir biçimde yerleştirilir. İplerin kadeh ya da bardakların kenarlarına dokunmadan sallandırılmaları sağlanır. *Konuşan* sarkaçlarınız artık hazırdır.

Ufak bir masa üzerine hazırladığınız bu araç önünüzde olmak üzere, yardımcılarınıza ellerini masanın üzerine koymalarını söyleyin. Bütün bu işlemlere doğrudan katılmanız gerekli değildir. Hep birlikte, ruhsal devim gücüyle ya da isterseniz ruhların yardımıyla, yüzüklerden birini hareket ettirmeyi deneyeceğinizi açıklayın. Yardımcılarınızın dikkatini hareket ettirilecek yüzüğe çekin ya da onların yüzüklerden birini seçmelerini söyleyin. Şimdi hepinizin düşüncesi seçilen yüzük üzerinde yoğunlaşmalıdır. Birkaç dakika içinde, seçilen yüzük sallanmaya başlayacak ve bardağın kenarına dokununcaya dek hızlanacaktır. Şimdi başka bir yüzük seçin; bu kez birinci yüzük duracak ve ikincisi yine bardağa dokununcaya dek sallanmaya başlayacaktır.

Bu olay nasıl gerçekleşmektedir? Çok basit! Yardımcılarınızın ellerinden masayı hafifçe sallayan ufacık titreşimler yayılmaktadır. Bu titreşimler sarkaçları harekete geçirir ve yardımcılarınız, bilinçaltı zihinleri belli bir yüzüğü belledeğinden, hiç farkına varmadan bu ufacık hareketlerin hızını değiştirirler. Böylece, sarkaç sonunda bardağın kenarına çarpıncaya kadar, sallanmanın hızını artırırlar.

Peki neden diğer sarkaç ya da sarkaçlar aynı hızda sallanmaz? Bir sarkacın sallanma hızı ipin uzunluğuna göre değişir ve yukarıdaki örnekte görülen sarkaçların ip uzunlukları biraz farklıdır. Dolayısıyla, hedef sarkacımızın düzenli bir biçimde sallanmasına yol açan titreşim miktarı, diğer sarkaçlarda yalnızca hafif bir kımıldanma yaratacaktır.

Yardımcıların dikkati ikinci sarkaca çekilir çekilmez, titreşim hızı değiştiğinden birincisi giderek durur.

Hiçbir hile amacı güdülmeyen, Evet-Hayır tahtası ile yapılan seanslarda da aynı etkinin varlığı kanıtlanabilir. Seansa katılanlar fincanın yarı yarıya yazılmış bir sözcüğü tamamlayacak harflere yöneldiğini gördüklerinde, bekledikleri sözcüğün çıkması için parmaklarının fincan üzerindeki basıncını artırarak bu belli sözcüğün yazılmasını sağlarlar.

Evet-Hayır tahtasının seansa katılanların ellerini serbestçe altında hareket ettirebilecekleri bir yükseklikte, mat bir karton parçasıyla kaplanması gibi basit bir çare, haberleri yöneten fincanın hareketini görmenin seansa katılanlara özgü bir yetenek olduğunu kanıtlar. Tahtanın üzeri böyle kaplandığı ve bir yanda oturan bir gözlemci *haberi* kaydettiği zaman, fincan genellikle abuk sabuk şeylerden başka birşey *yazmaz*.

Yüksüğü bulma

Birçok "*sözde-ruhsal*" olayda başarı, denemeye katılanların — tarafsız kalmak için bilinçli bir çaba gösterseler bile — sonuç elde etme isteklerine dayanır. Bu tutumla ilgili en inandırıcı denemelerden biri de, medyum bir kişinin odadan çıkmasından sonra dikkatle gizlenen bir cismi bulduğu *zihin okuma oyunu*'dur. Deneyerek zamanla bunu siz de yapabilirsiniz.

Bu oyunda, en iyi ve en inandırıcı yol, gözlerinizi bağlatmanızdır. Cismin gizlenmesinden sonra, odaya dönmeniz için biri size yardım eder. Bu yardımcının bileğinden hafifçe tutarak, odanın içinde gelişigüzel dolaşın. Onun bileğindeki normal hafif kas geriliminin, siz belli bir yana yöneldiğiniz zaman azaldığını fark edeceksiniz; kas gerilimindeki bu ufak değişimlerden yararlanarak, gizlenen cismin odanın hangi köşesinde olamayacağını saptayabilirsiniz.

Cismin gizlendiği yeri bulmaksa, çok daha önemsiz bir bilmecedir; çünkü bir kimsenin gözlerini görüntüyü tümüyle engelleyecek biçimde bağlamak olanaksızdır — hatta göz yuvalarının üzerine yapışkan bir bant bile yapıştırılsa! Böylece, burnunuzun yanlarından göz ucuyla bakarak sınırlı bir alanı her zaman görebilirsiniz. Bu ufacık görsel yardımın yanı sıra yardımcınızın istemeden vereceği sürekli ipuçları hedefin yerini bulmanıza olanak verecektir. Becerikli bir yanılsamacı (*illüzyonist*) bu tekniği kullanarak, bir eli yardımcısının bileğinde olmak üzere, otomobil kullanarak kentin oldukça uzak bir kesiminde saklanan bir iğneyi bulabilmiştir. Siz bu kadarını gerçekleştiremeseniz bile, Duyu ötesi algı deneylerine ya da sihirbazların gösterilerine katılan kişilerin istemeden ne kadar çok ipucu verdiklerini çok geçmeden fark edersiniz. Bu ipuçları olmasaydı, sihirbazlar birçok gösterilerini gerçekleştiremezlerdi.

Havaya Kaldırma oyunu

Dikkatin biraz yoğunlaştırılması ve oldukça fazla telkin yardımıyla, birkaç kişiden oluşan bir grup, yalnızca parmaklarıyla dokundukları bir kimseyi, normal gücümüzün tümüyle ötesinde görünecek biçimde havaya kaldırabilir. Deneğiniz, ayakları bitişik, dirsekleri bükük ve elleri kucağında olmak üzere, bir iskemleye oturtulmalıdır. Deney sırasında altı yardımcıya gerek vardır; eğer bunlar çocuk olursa, oyun daha da gösterişli olur. Bütün yardımcılarınız işaret parmaklarını uzatarak deneğin diz, dirsek ve kol altlarına dokunurlar. Bundan sonra siz deneğinizin karşısına geçerek avucunuzla onun kafasına iyice bastırırken, bir yandan da yardımcılarınız dikkatlerini deneği havaya yükseltme üzerinde yoğunlaştırmalarını söylersiniz. Herkesin yeterince konsantre olduğunu anladığınız zaman, elinizi birden çekerek elinizden geldiğince inandırıcı bir biçimde *şimdi* diye seslenirsiniz. Deneğiniz, yalnızca altı parmak ucuyla havaya yükselecektir.

Koruyucu piramit

Okültistler uzun bir süredir Mısır'daki piramitlerle, özellikle Büyük Keops Piramitiyle ilgili birtakım esrarlı güçlerin varlığından kuşkulanmaktaydılar. Piramiti ziyaret eden Bovis adlı bir Fransız, içeriye girdiğinde orada ölen kedi ve başka ufak hayvanların cesetlerinin çürümeyip korunduğunu fark etti: Yaklaşık bir metrekarelik ufak bir piramit modeliyle deneyler yaparak, Firavunun mezarının bulunduğu bölümle aynı konuma yerleştirdiği bir kedi cesedini mumyalamayı başardı. Bu çalışmayla ilgilenen bir Çek mühendisi de deneyi tekrarladı ve yaptığı ufak piramitlerin içinde, bozulabilir cinsten çeşitli maddelerin bozulmadan korunduklarını keşfetti. Bundan sonra Drbal daha da ileri bir keşifte bulunarak ufak piramitin içine yerleştirilen körlenmiş jiletlerin birkaç gün içinde yeniden keskinleştiklerini ortaya çıkardı. Bu durum ancak piramidin yüzlerinden birinin, dünyanın manyetik alanı yönünden gerçek kuzey yönünü gösterecek biçimde yapıldığı ve deney cismi olarak da paslanmaz çelik yerine adı jiletler kullanıldığı takdirde gerçekleşmektedir. İnanılmaz görünmesine karşın, Drbal bugün okültizm araçları satan dükkânlarda kolayca bulunabilen bir *jilet- bileğicisi*'nin patentini almıştır. Siz de aşağıdaki resmi örnek alarak, sert kartondan

ufak bir piramit yapıp, ileri sürülen bu savları kendiniz deneyebilirsiniz.

Piramit, kenarları yapışkan bant ya da zamkla yapıştırıldıktan sonra, tabanının kenarları tam olarak yerkürenin manyetik kuzey-güney, doğu-batı eksenleri doğrultusunda ve elektrikli aygıtlardan iyice uzakta bir yere yerleştirilmelidir.

Artık piramitinizin besinleri koruma gücünü deneyebilirsiniz. Karton taban üzerine, piramitin doruğunun tam altına koyacağınız bozulabilir cinsten ufak yiyecek parçalarının, kurama göre, giderek çürümeden kurumaları gerekir. İsterseniz modelin boyutlarını büyüterek daha büyük maddelerle de deney yapabilirsiniz.

Piramitin ileri sürülen diğer özelliği de, körlenmiş jiletleri yeniden keskinleştirmesiydi. Jileti karton taban üzerine, keskin kenarları doğu-batı doğrultusunda kalacak biçimde koyun. Birkaç gün içinde yeniden keskinleşmesi gerekir. Deneyip görün!

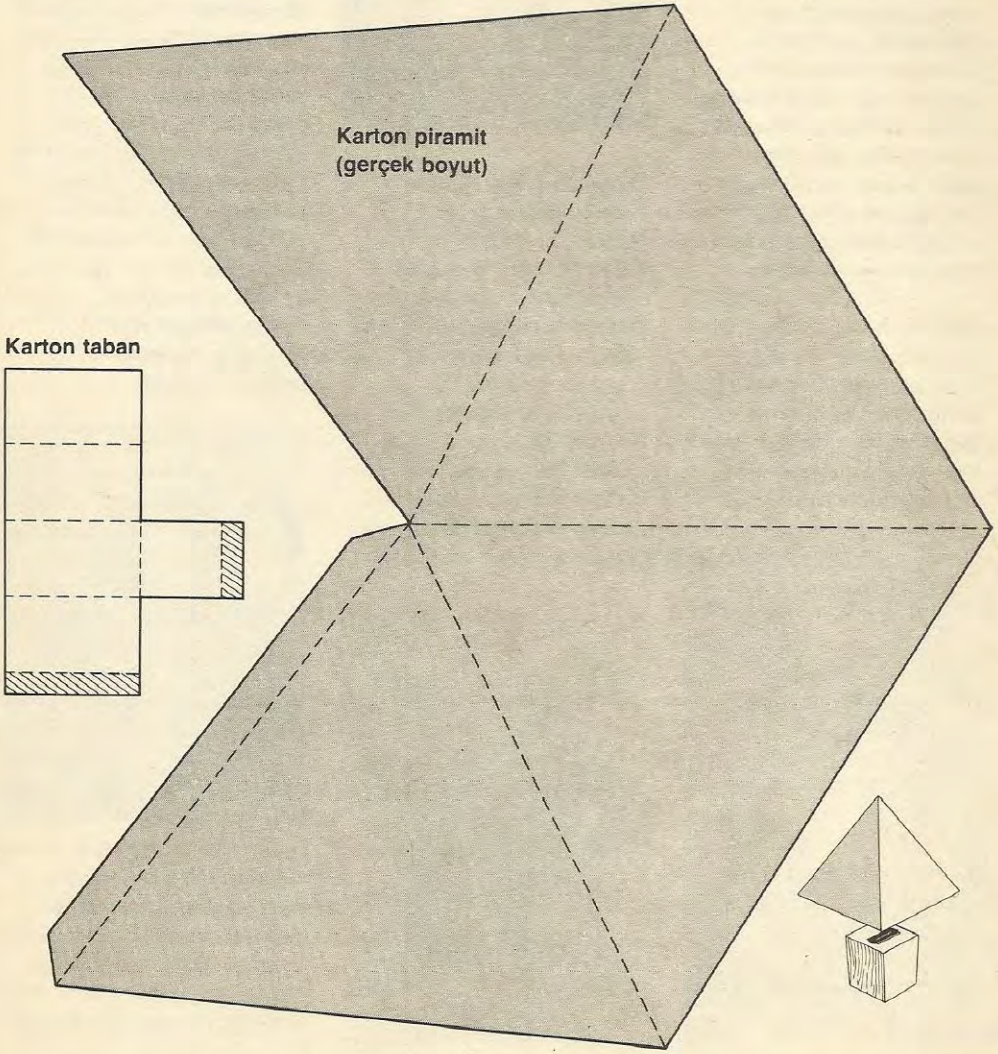

Biyografiler

Ruhsal olayların birçok örneklerine geçmişte de rastlanmış olmakla birlikte, bunların çoğu dinsel inançlar ve büyüyle ilgili görülüyordu. Oysa günümüzde araştırmaya değer sayılan birçok olay tarih boyunca gerçekleşmiş, ancak bunlar bugünkünden farklı biçimde yorumlanmıştır.

Shipton Ana 1488'de doğmuş, bir kâhin olarak ün salmış ve efsaneye göre çocukluğunda çevresinde birçok ruhsal olay gerçekleşmiştir. Kehanetlerinde tren ve telgrafın icadını bildirdiği söylenmiştir.

Friedrich Anton Mesmer 1734'de Avusturya'da doğmuştur. 1778'de Paris'te hastaları, kendi "*hayvansal manyetizma*" kavramına göre tedavi ederek ipnotik iyileştirici niteliğiyle ün kazanmıştır. Trans durumu yarattığı hastalarından birçoğunda, titreme nöbetlerinden sonra hastalık belirtileri geçmekteydi. Mesmer büyük bir olasılıkla, psikosomatik hastalıkları olan hastalar üzerinde başarılıydı.

Ira ve William Davenport 19'uncu yüzyılın en ünlü medyumlarından olan Davenportlar, Fox kız kardeşlerin ruhlarla haberleşme gösterilerinden kısa bir süre sonra tanınmışlar ve şaşırtıcı fiziksel etkiler yaratarak ilgi çekmişlerdir. Örneğin, karanlık bir odada elleri ve ayakları bağlı olarak otururlarken, yakınlarındaki bir yere asılı müzik araçları kendi kendilerine çalıyordu. Daha başka gösterilerde de, bir ahşap kabinin içinde yine elleriyle ayakları bağlanıyor ve kabinin kapısında ruh elleri beliriyordu. Üstün birer gösterici olan bu çiftin ruhsal yetenekleri ne yazık ki hiçbir zaman daha sonraki araştırmacıların yeterli bulacakları bir biçimde kanıtlanamamıştır.

Fox kız kardeşler Margaret ve Kate Fox, 19'uncu Yüzyılın ikinci yarısında, ruhlarla ilgili olaylar konusunda İngiliz ve Amerikan toplumlarını saran büyük ilgiyi başlatan iki kız kardeştir. Fox kız kardeşler işe

önce ruhlardan tıkırtılar yoluyla gelen haberler alarak başlamışlardır. Daha sonra da medyumluğun en şaşırtıcı fiziksel gösterilerinin hemen hepsini gerçekleştirmişlerdir. İleri yıllarda bu gösterileri hile suçlamalarına uğramıştır. Bugün bile gösterilerinin ne kadarının gerçek olduğu hâlâ kesinlikle bilinememektedir. Margaret Fox yaşlandığı, sağlığını yitirdiği ve alkolik olduğu dönemlerde düzmeciliğe başvurduğunu itiraf etmiştir.

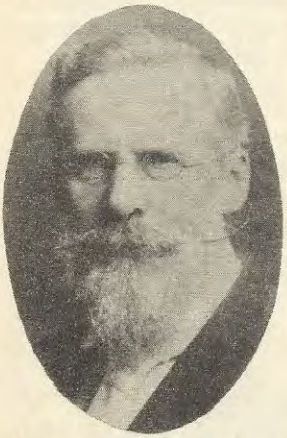

William Crookes 1832-1919 yılları arasında yaşayan ve zamanının en ünlü ruhsal araştırmacılarından biri olan William Crookes, İngiltere Fizik Kurumunun da Başkanı olan saygın bir fizikçiydi. W. Crookes, medyum D.D. Home üzerinde araştırmalar yapmış ve onun güçlerinin gerçekliğine inanmıştı. Bu görüşleri bilim adamlarının şiddetli eleştirilerine uğradı ve zamanın skandalcılarının W. Crookes ile medyum Florence Cook arasında bir ilgi kurmaları üzerine bu saldırılar daha da arttı.

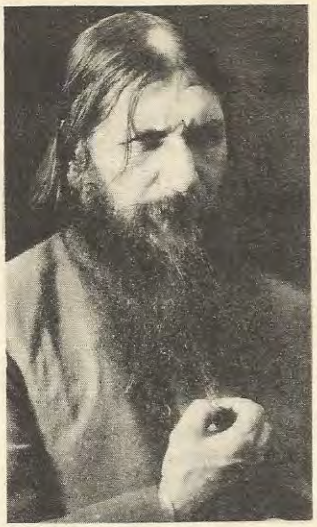

Grigori Rasputin Rasputin, Çariçe Aleksandra üzerindeki garip etkisi ve hemofilili Prens Aleksis'i ölümden kurtaran iyileştirici güçleriyle tanınır. Rasputin, birtakım mucizelerin gerçekleştirildiği *isterik* dinsel gösteriler düzenleyen Khlysty tarikatına mensup bir rahipti. Bazı uysal ve yatkın kişiler üzerinde şaşırtıcı bir telkin gücüne sahip olan Rasputin, bu kişileri kullanarak saraya girmeyi başardı. Sonunda saraydaki etkisi öylesine güçlendi ki, Rus Devrimine yol açan etkenlerden birinin de Rasputin olduğu söylenebilir.

Eusapia Palladino 1854'de İtalya'da doğan Eusapia Palladino ya gelmiş geçmiş en güçlü medyumlardan biri, ya da eşsiz bir aktristi. Modern psişik araştırmacılar onun yetenekleri konusunda hâlâ son derece farklı görüşler ileri sürmektedirler. Oybirliğiyle varılan sonuçsa, Eusapia'nın aslında başarılı bir medyum olduğu, ancak güçleri yeterince işlemediğinde, ya da gerçekleşen olayları kendisi yeterince gösterişli bulmadığında hileye başvurduğu ve birçok kez bu hilelerin anlaşıldığı yolundadır. Usta araştırmacıların gözlemi altında gerçekleştirdiği olaylar arasında iskemle ve masaların ve kendi kendini yükseğe kaldırması olayları da vardı.

Bundan başka seans odasında havada ufak ışıkların yanıp sönmesini, tef ve gitarların havada dolaşarak kendi kendilerine çalmalarını da gerçekleştirirdi. Eusapia bu güçlerini kanıtlama konusunda özel bir istek göstermemekle birlikte, çok sayıda incelemede bilim adamlarına yardımcı olmuştur. 1918'de son bulan yaşamının sonlarına doğru yetenekleri söndü ve bu dönemde yaptığı seanslarda artık başarılı olamadı.

Harry Houdini 1874-1926 yılları arasında yaşayan Houdini dünyanın en ünlü

yanılsamacısıydı (*illüzyonist*). Yaşamının ileri dönemlerinde, gösterilerini gerçekleştirmek için benzer yanılsama tekniklerine başvuran medyumların maskelerini düşürmeyi kendine uğraş edindi. Birçok kişi Houdini'nin kendi gösterilerinin paranormal (*normalüstü*) yollardan gerçekleştiği sanıyordu. Houdini'nin ruhsal konulara ilgi duyması, annesinin ölümünden sonra bir medyum aracılığıyla onun ruhuyla temas kurmaya çalışmasıyla başladı; ama çok geçmeden düş kırıklığına uğradı. Houdini, gerçekleştireceği olaylarda kendisini kandırabilecek herhangi bir medyuma 10,000 dolar vereceğini açıkladı, ama bu ödüle hiçbir talip çıkmadı. Kötü bir kaza sonucu ölmesinden sonra, ölüler dünyasından kaçarak ailesi ve dostlarıyla bağlantı kurup kuramayacağını araştırmak amacıyla seanslar yapılmaya başlandı. Houdini'den hiçbir haber alınamayan bu seanslara ancak yakın zamanlarda son verildi.

Gérard Croiset 1909'da doğan Croiset halk arasında, "*Utrecht Büyücüsü*" adıyla anılır. Croiset çok erken yaşlarından beri ruhsalgörü yeteneğine sahipti; bu yeteneği okul çağlarında ortaya çıktı: Croiset öğretmenine, onun bir gün önce birlikte olduğu, giysisine kırmızı bir gül takılı kadınla sonunda evleneceğini bildirdi. Bu gerçekten de doğruydu: Öğretmeni, bir gün önce nişanlısını görmeye gitmişti ve kızın giysisine kırmızı bir gül takılıydı. Croiset özellikle bir psikometrist olarak ün kazanmıştır; anlatması istenen olayla ilgili bir cismin yardımıyla, geçmiş olaylara ilişkin bilgi veriyordu. Ulaştığı şaşırtıcı kesinliğin bir örneği daha önce anlatılmıştır. Croiset ayrıca çok kere zihnini üzerinde odaklaştırdığı cisimlerin yardımı olmaksızın da son derece uzak kapsamlı ruhsalgörü olaylarını gerçekleştirebilmektedir. Birçok vakada cinayetlerin çözümlenmesinde polise yardımcı olmuş, bir kez de öldürüldükten sonra binlerce kilometre uzaklıktaki Kuzey Karolina plajına gömülen iki kızın cesedinin bulunmasında Amerikan polis örgütünün yararlandığı bir harita çizmiştir. Croiset'nin cinayete ya da kazaya kurban gitmiş

▼ *Alman parapsikoloğu Hans Bender (sağda), Croiset'i (solda) inceleyen ünlü araştırmacılardan biridir.*

kimselerin cesetlerinin yerini ruhsalgörü yoluyla bulmasına ilişkin ilginç bir nokta da, bazen tanımladığı yerin ölen kimsenin kendi gözleriyle gördüğü son yer olmasıdır. Kaybolan bir kimsenin yerini belirlemesi istendiğinde, Croiset bu kimsenin o anda yaşayıp yaşamadığını hemen yanıtlayabilmektedir. Croiset bugün bir inançla tedavi kliniğini işletmekte ve hastalarını eliyle dokunarak iyileştirmektedir. Croiset'nin birçok hastalığa ruhsal yollardan koyduğu teşhisler daha sonra ayrıntılı tıbbi laboratuvar deneyleriyle doğrulanmaktadır.

Rahip Pio 1887-1968 yılları arasında yaşamış olan Rahip Pio, vücudunda "*yara*" adıyla bilinen yaraların (*vücutta kendiliğinden oluşan ve İsa'nınkileri andıran yaralar*) en ilginç örneklerini taşımaktaydı. Öteki bütün yaracılar gibi, Rahip Pio da dünyadan elini eteğini çekmiş ve kendisini dine adamıştı. Vücudundaki yaralar üç yıllık ağrı ve rahatsızlıklardan sonra 1918 yılında belirmeye başladı ve yaşamının sonuna kadar sürekli olarak kanadı. Rahip Pio, daha sonra doğrulanan birçok kehanette bulundu ve mucize olarak nitelendirilebilecek birkaç olayı gerçekleştirdi. Bunlar arasında gözleri doğuştan kör olduğu halde, onu ziyaret ettikten sonra görme yeteneğine kavuşan en az iki kişi vardı. İtalya'da Rahip Pio'nun izleyicileri, onun bir aziz olarak anılmasını istemektedirler.

Konstantin Raudive Eski bir Letonyalı olan Raudive, birçok medyumluk tekniğine kıyasla, bilinçaltı zihnin etkisine daha az uğrayan bir ruhlarla haberleşme yöntemi geliştirmiştir. Kullandığı aygıtlar basit olup bir ses-kayıt aygıtı ve boş bir ses-bantından oluşmuştur. Aygıt çalıştırıldıktan sonra, Raudive ruhları "*konuşmaya*" çağırır. Bu ses-bantı çalındığında, deneycinin soruları arasındaki boşluklarda duyulan hafif hırıltıların yanı sıra sesler ya da çeşitli dillerde konuşmalar işitilebilmektedir. Başkaları da Raudive tekniğiyle aynı sonuçları elde etmişler ve bilimsel kontrollu deneylerde, medyum ses-bandına hiç dokunmadığı ya da kayıt aygıtının bantı etkileyebilecek tüm radyasyonu perdelemesi gereken bir Faraday kafesine yerleştirildiği halde seslerin belirdiği kanıtlanmıştır. Bazı kimseler tam işitilemeyen bu seslerin yalnızca dinleyicilerin hayal gücünde varolduğunda diretmektedirler. Bu görüş biraz kuşkuludur, çünkü söz konusu sesleri birçok kimse işitmiştir. Ayrıca, seslerin medyumun zihninde, banttaki manyetik parçacıkları etkileyen ruhsal devim süreçleri yoluyla belirdiği ileri sürülmüşse de, bu durum ancak son derece karmaşık bir ruhsal devim uygulaması olarak nitelendirilebilir.

Kuda Bux Bux belki de gelmiş geçmiş ateşte-yürüyenler arasında en çok incelenenidir. 1935 yılında Kuda Bux, korlarla dolu 430 derece ısıdaki 3 metrelik bir hendekten hiç yara almadan yürüyerek geçinceye kadar, ateşte-yürüme gösterilerinin hileyle gerçekleştirildiği sanılmaktaydı. Gösteriyi taklide yeltenen bir izleyicinin ayakları kötü biçimde yandı, ama daha sonraları ortaya ayakları yanmadan ateşte yürüyebilen birçok kişi çıktı.

Arnall Bloxham Bloxham bazı kişileri trans durumuna sokarak daha önceki yaşamlarına ilişkin ayrıntıları anımsamalarını sağlamakta uzmanlaşmış bir ipnotizmacıdır. Bu kişiler *yaşantılarını* anlatırlarken banta alınan ses-kayıtları şimdiye dek yüzlerce saatlik bir hacmi

▲ *1935'de genç Hintli Kuda Bux, bilim adamlarından oluşan bir izleyici gurubu önünde, ateşte yürümüştür.*

bulmuştur. Bloxham'ın kayıtlarını inceleyen uzman tarihçiler, bunlardaki bilgilerin tarihsel yönden kesin olduğunu, hatta bazen çok az kişinin bilebileceği türden ayrıntıları içerdiklerini bulmuşlardır. Dolayısıyla, bantlardaki bilgilerin trans deneklerinin bilinçaltı zihinlerinden, ya da uzaduyumsal yoldan Bloxham'ın zihninden kökenlenmesi olasılık dışı görünmektedir; yine de, bu iki olasılık tam anlamıyla gözden uzak tutulamaz.

Edgar Cayce 1877-1945 yılları arasında yaşamış olan Cayce, *Uyuyan Kâhin* adıyla tanınan Amerikalı bir medyumdu. Yalnızca, kendisinde bir trans durumu yarattıktan sonra kehanette bulunabiliyordu. Kehanetlerinden bazıları uzak gelecekle ilgiliydi; ama en kayda değer yeteneği trans durumundayken hastalıkları teşhis ve hastaları tedavi etmesiydi. Öldüğü zaman geride, kırk üç yıllık bir süre içinde tedavi edilen en az 30,000 hastayla ilgili raporları bıraktı. Edgar Cayce herhalde gelmiş geçmiş en başarılı inançla iyileştirici bir kişiydi. Atlantis ve piramitlerin anlamı gibi, bazı okült kuramlarını ciddiye almak güçse de, çok sayıda hastayı başarılı biçimde iyileştirdiğine hiç kuşku yoktur. Amerika'daki Cayce Vakfı bugün hâlâ onun adını yaşatmakta ve çalışmalarını sürdürmektedir.

Robert Leftwich Bir İngiliz medyum olan Leftwich, değnekle-su bulmasıyla ün kazanmıştır. Leftwich ya bir çift maden çubuk, ya da geleneksel çatallı dalı kullanmaktadır; ancak bu *dal* da genellikle plastiktendir. Leftwich'in öteki birçok *arayıcı*'dan farkı, yalnızca su-bulmak için çalışan uzman arayıcılardaki kayıtsız tutumun tersine, ruhsal güçlere duyduğu yoğun inançtır. Leftwich, sahip olduğu güçlü ruhsalgörü yeteneğinden otomobil sürerken yararlanmaktadır, çünkü yolun ilerisindeki birçok dönemeci ruhsalgörüyle önceden *görebildiğine* inanmaktadır. Bunların yanı sıra, Leftwich istediğinde vücutdışı yaşantı olayları yaşayabilmektedir ve evinin bir odasına *buz gibi bir sütun* biçiminde yerleşmiş bir *hayaleti* de kovmayı başarmıştır.

Sözlük

Ajan: Uzaduyum deneylerinde gönderici için kullanılan terim.
Alfa denetim: Beyindeki alfa dalgalarını denek için belirgin duruma getirerek, bu dalgaların oluşum hızını artırma yöntemi.
Alfa durumu: Beyinde alfa ritminin oluştuğu durum. Birçok parapsikologun paranormal olayların gerçekleşmesi yönünden elverişli olduğuna inandığı, bir uyanık-gevşeme durumudur.
Alfa ritmi: Beyinde düzenli dalga yayınlarını oluşturan bir elektrik boşalımı; bu dalgalar kafa derisine bağlanan bir elektroansefalograf aygıtıyla ölçülür.
Astral beden: Bazı kimselerce belli durumlarda vücuttan ayrılabildiğine inanılan, fiziksel vücudun ruhsal kopyası.
Astroloji: Gerek gelecekteki olayların, gerekse seansa katılanların kişiliklerinin astronomik olaylara dayanılarak yorumlandığı bir kehanet yöntemi.
Ayla: Vücudu çepçevre sardığı ve bazı medyumlarca görülebildiği söylenen bir tür paranormal ışın bulutu. Kirlian tekniğiyle çekilen fotoğraflarda bazen Ayla'nın belirdiği ileri sürülmektedir.

Çapraz iletişim: Bir medyumun aldığı ve başka bir medyuma gelen bir habere ilişkin değiniler içerdiği için ruhlarla haberleşmenin geçerli bir kanıtı sayılan haber.

Değişmiş bilinçlilik durumu: Normal bir uyanıklık durumu olmayan düş görme, ipnoz ve meditasyon ile uyuşturucu madde kullanımının yarattığı durumlar gibi bir durum. Bütün bu durumlarda duyu ötesi algı yeteneğinde güçlenme kaydedilmiştir.
Denek: Bir ruhsal yetenek yönünden incelenen kişi.
Doğru tahmin: Bir duyu ötesi algı deneyinde elde edilen doğru yanıt.
Duyu Ötesi Algı (ESP): Normal duyular kullanılmaksızın bir olayı bilme ya da birinin zihnini okuma. Duyu Ötesi Algının kapsamına yalnızca *uzaduyum* (*telepati*), *klervoyans, prekognisyon* ve *retrokognisyon* girer.
Düşme etkisi: Uzun süreli duyu ötesi algı deneylerinde çoğu kez kaydedilen, olumlu puan sayısındaki düşüş.

EEG: Elektroansefalograf; kafa derisine bağlanan elektrotlarla, beyindeki elektriksel çalışmayı kaydeden aygıt.
Ektoplazma: Medyumların ürettiği ileri sürülen ve ruhlara ya da ölmüş kişilerin görünümlerine dönüşen bir madde.
ESP: bkz. Duyu Ötesi Algı.
Evet-Hayır tahtası (*viya*): Ruhlarla haberleşme ya da bilinçaltından gelen haberleri almada kullanılan basit bir araç. Fransızca ve Almanca'da "*evet*" anlamına gelen oui (*vi*y) ve ja (*ya*) sözcüklerinden türetilmiştir.

Fenomen: Duygularla algılanan her şey, olay.

Gezerek ruhsalgörü: Bir kimsenin zihin yoluyla uzak bir yere ulaşarak, orada olan birtakım olayları gördüğünü bildirdiği, vücutdışı yaşantı'ya benzer durum.

Hedef: Bir duyu ötesi algı deneyinde, deneğin belirlemeye çalıştığı cisim, resim ya da sözcük.

I Ching: *Değişimler Kitabı*; *Achillea millifolium* adlı bitkinin yere gelişigüzel atılmış saplarının biçimlerine bakılarak yorumlanmasını anlatan eski bir Çin elkitabı; son derece önemsenen ve psikolojik yönden incelikleri olan bir kehanet biçimidir.

İkinci kişilik: Bir kişide başka bir zihnin varolduğu bir "*değişmiş bilinçlilik durumu*". *Çoğul kişilik*'te de, başka başka zamanlarda ayrı zihinler egemen olur. Bazen bir akıl hastalığı belirtisidir.
İpnoz: Deneğin, transı yaratan kişinin telkinlerine karşı son derece yatkınlaştığı bir trans durumu. Duyu ötesi algı yeteneğini güçlendirme amacıyla çoğu kez ipnoz uygulanır.
İyelik: Bir kimsenin zihnini başka birisinin ya da bir ruhun ele geçirerek kontrolu altında tutması.

Kehanet: Ruhsal gücü kullanarak ve genellikle kristal küre, kahve telvesi, Evet-Hayır tahtası, vb. araçlardan yararlanarak, gelecekteki olaylara ilişkin bilgi verme.
Kişilik yitimi: Bir gerçekdışılık ve "*kendi vücuduna ait olmama*" duygusu. Bu, ruhsal bir durum olduğu kadar, vücutdışı yaşantı olaylarının gerçekleştiği zihinsel durumun da bir tanımıdır.
Klervoyans: Ruhsalgörü. Normal duyular kullanılmaksızın ve başka birisinin zihinin yardımı (*uzaduyumdaki gibi*) olmaksızın bilgi edinilen bir duyu ötesi algı biçimi.
Kontrol: Trans durumundaki medyuma yol gösteren, vücutsuz bir zihin. Bu ya bir ruh, ya da genellikle medyumda bulunan *ikinci kişilik*'tir.
Kontrollu düş: Uyuyan kişinin düş gördüğünün bilincinde olduğu ve düş içeriğini etkileyebildiği bir düş türü. Bazen uzaduyumsal dış durumlarıyla ilgilidir.
Koyunlar ve keçiler: Paranormale inanan ve duyu ötesi algı deneylerinde genellikle raslantıdan yüksek düzeylerde puan tutturan (*koyun*) kişilerle, raslantıdan düşük düzeylerde puan tutturan kuşkucu kişileri (*keçi*) tanımlamak üzere kullanılan terimler.
Kötü ruhların dadanması: Cisimlerin hiçbir neden olmaksızın kendi kendilerine hareket ettikleri ya da havada savrulduklari paranormal olayların patlak vermesi. Bu tür olaylarla çoğu kez ilgili olan çocuk ya da gençlerin bu konuda bilinçli bir amaçları yoktur. Bu tür olayların, istenmeden ortaya çıkan ruhsal devim olayları oldukları söylenebilir.

Levitasyon: Yükselim. Paranormal yollardan vücudun (*ya da cisimlerin*) yerden yükseltilmesi. Başarılı levitasyon gösterileri yapan yalnızca birkaç medyum vardır.

Meditasyon: Dikkatin içe yöneltildiği ve bilincin genişlediği bir zihinsel durum.
Medyum: Trans durumuna girerek başka türlü edinilemeyecek bilgileri elde edebilen kişi, paranormal yetenekli kişi.
Mesmerizm: İlk olarak Mesmer'in uyguladığı, ipnotik bir durum yaratma yöntemi.

Otomatizm: Bilinçli zihnin kontrolunda olmayan eylem; örneğin, otomatik yazı.
Oturum: Medyuma başvuran kişilerin ruh çağırmak için katıldıkları seans.

Paranormal (*normalüstü*)**:** Günümüzde kabul edilen doğa kurallarıyla yorumlanamayan bir olay.
Parapsikoloji (*Ruhbilim ötesi*)**:** Zihin faaliyetine bağlı olarak ortaya çıkan paranormal olayların bilimsel yollardan incelenmesi.
Plançete: Otomatik yazı elde etmede kullanılan kalemi taşıyan araç.

Prekognisyon (*önceden bilme*)**:** Paranormal yollardan, gelecekteki olaylara ilişkin bilgi edinme.
PSI: Paranormalin bütün yönleriyle ilgili olarak kullanılan bir kısaltma.
PSI isabeti: Bir duyu ötesi algı deneyinde, sürekli olarak raslantıdan beklenemeyecek ölçüde yüksek puan tutturma.
Psikokinezi (*Ruhsal devim*)**:** Cisimlerin salt zihin gücüyle hareket ettirilmesi.
Psikometri: Medyumun geçmiş olayları yorumlamasında bir cismin odak işlevi gördüğü bir tür ruhsalgörü.
PSI yanılması: Bir duyu ötesi algı hedefine tutarlı olarak isabet ettirememe. Duyu ötesi algı'ya karşı kuşkucu tutum gösterenlerin raslantıdan beklenemeyecek kadar düşük puanlar tutturmaları, bu yanılmanın da paranormal nitelikte olduğunu göstermektedir.

Radyestezi: Paranormal güçlerin sarkaç ya da özel bir makine aracılığıyla hastalık teşhisi ve tedavisi için kullanılması.
Radyonik: Radyestezinin temel kuramı.
Rasgele sayılar: Bir duyu ötesi algı deneyi sırasında hedef seçiminde gelişigüzellik sağlamak için matematik yollardan ya da bir makine aracılığıyla elde edilen sayılar.
Re-enkarnasyon (*Yeniden dünyaya gelme*)**:** Ruhun ölümden sonra yaşamını sürdürdüğünü ve başka

birisinin vücuduyla yeniden dünyaya gelebileceğini savunan doktrin. Belli başlı birkaç dinin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Rehber ruh: Bkz. *Kontrol.*

Retrokognisyon: Geçmişteki olayları paranormal yollardan bilme.

Sarkaç: Su-aramada kullanılan, ucuna ağırlık bağlı bir ip.

Seans: Bir medyumun, yanında bulunanlara bilgi sağlamak için paranormal yeteneklerini kullandığı oturuma verilen ad.

Su-arama: Kehanet yoluyla toprağın altında su, maden, gömüt, vb. bulmak.

Tarot kartları: Çoğu kez kehanet için kullanılan ve üzerlerinde son derece simgesel resimler bulunan kart destesi.

Telepati: Uzaduyum; duyu ötesi algı yoluyla, iki zihin arasında doğrudan haberleşme.

Tepki: Bir duyu ötesi algı deneyinde, deneğin yanıtı ya da tahmini.

Tinselcilik: Medyumlar aracılığıyla ruhlarla haberleşilen ve ayrıca hastalıkların ruhsal yollardan iyileştirilmelerine yönelik bir inanç.

Trans: Bilinçaltındaki bilginin yüzeye çıktığı bir "*değişmiş bilinçlilik durumu*". Ya da, zihni ruhlarla haberleşmeye elverişli kılan durum.

Translokasyon (*ya da Teleportasyon*)**:** Bir cismin bir an içinde bir noktadan diğerine hareket ettirildiği, hatta hiç iz bırakmaksızın katı cisimlerden geçirildiği, henüz iyice kanıtlanamamış bir paranormal güç. Görünüşte, tüm fizik kurallarına ters düşmektedir.

Vücutdışı yaşantı: Kişinin kendisini zihinsel olarak vücudunun dışında bulduğu ve çoğu kez "*kendi vücuduna dışardan bakabildiği*" bir zihinsel durum.

Yaşam-denetim: Normal olarak algılanamayan (*alfa ritmi gibi*) birtakım vücutsal işlevlerden bizi bilinçli kılma yöntemi.

Zener kartları: Uzaduyum ve ruhsalgörü deneylerinde hedef olarak kullanılan kartlar. Üstlerinde basit geometrik simgeler vardır (*daire, haç, kare, yıldız, dalgalı çizgiler*).

Dizin

İtalik rakamlar *resimleri* göstermektedir.

Aberfan felaketi, 38-39, *39*
Acı kontrolu, 23
Ajan, 89
Akupünktür, 64-66, *64*, 65
Aleksandra, Çariçe, 85
Aleksis, Prens, 85
Alfa, denetim, 89
  durumu, 89
  ritmi, 14, 89
Arigo, (Brezilyalı iyileştirici), 67
Astral beden, *34*, 89
  yolculuk, 35-36
Astrolog, *10*
Astroloji, 37, 89
Ateşte-yürüyenler, *25*
Ayla, 60, 89

Bach, Dr., 66
Backster, Cleve, 61-62
Beeton, Mrs., 45
Bender, Hans, *86*
Bilimötesi, 58-63
  makineleri, 62-63
Biofidbek, bkz. Yaşam -Denetim
Bitkiler: Duygulu, 60-62
Bloxham, Arnall, 32-33, *33*, 87-88
Brezilya, 26
Broad, Profesör, 30
Brown, Rosemary, *26*
Bulut odası, 69
Bux Kuda, 87, *88*
Büyücü, 9-10, *10*
Büyücülük, 9, *11*

Cayce, Edgar, 88
Cinler, 20, 43, 76, 84
Cook, Florence (medyum) 85
Croiset, Gérard, *28*, 86
Crookes, William, 85
Crowley, Aleister, *9*

Çapraz iletişim, 30, 89
Çatallı dal, 70, *70*, 71
Çiçek özü tedavisi, 66

Davenport, Ira ve William, 84
Dean, Douglas, 58
Dee, John, 9-10, *10*
Değişmiş bilinçlilik durumları, 14, 79, 89
Değnekle su bulma, 6, 70-73, *71*, *73*, 88
  çatal dalla, 71, 88
  çubuklarla, 71, 88
  pandülle, 71-72
  teknikler, 72-73
  uzaktan 73
De'ja vu, 37
Denek, 89
Depersonalizasyon, bkz. Kişilik Yitimi
Dixon, Jeanne, *39*
Doğru tahmin, 89
Drabal, Karle, 82
Dumanı ruhsal dirim yeteneğiyle hareket ettirme, 76
Durugörü, bkz. Ruhsalgörü
Duygulu bitkiler, 60-62
Duyu ötesi algı, 4, 6, 7, 11, 12, 14, *14*, 16, 16-17, *17*, *21*, 23, 55, 76, 80, 89
Duyu ötesi algı deney makinesi, 16-17
Dürer, Albrecht, *44*, 45
Düşler, 50-53; *50-51*, *52*, 53; deneyleri, 51-52; düş iletimi, 53 kehanet düşleri, 37-38, 50-51;
Düşme etkisi, 89
«Düşünce grafiği», *43*, 59
Düzmeci psişikler, 47-49, *47*, *48-49*, 80-83, *80*, *81*, *82*, *83*, 84, 85

Edwards, Harry, *68*
Ektoplazma, 47,48, *47*, 89
Elawar, Imad. 32
Elektroansefalograf (EEG), 12, 14, 36, 45, 58, 89
Ejiptolog, 32
Enok dili, 10
ESP bkz. Duyu ötesi algı
Estebany, 68-69
Euclid, 9
Evans, Colin, *19*
Evet-Hayır tahtası, 27, 79, 89
Eysenck, Prof. Hans, 14

Falcılık, *37*
Faraday kafesi, *14*, 16, 87
Felaket önsezileri, 37-40, *38*
Filipinler; ruhsal cerrahlar, 67, *67*
Flaşlı fotoğraf makinaları, 48
Fotoğrafçılık, Kirlian, *44*, 59-60, *60-61*; ruhsal fotoğrafçılık, 58-60, *59*
Fox kız kardeşler (Margaret ve Kate), 11, 42, 84
Franklin, Benjamin, 10
Franklin, John, *28*
Frenolog, 9
Fenomen, 89

Geller, Uri, 18, 45-46, *45*, *46*, 59
Gevşeme teknikleri, 23
Gezerek ruhsalgörü, 89
Gizemciler bkz. Mistikler
Gizlenen nesneyi bulma, 82
Guirdham, Artuhur, *31*
Guthrie, Malcolm, 15

Hallüsinasyonlar, bkz. Sanrılar
Hayvan göçleri, 57, *57*
Hayvanlar: «eğitim görmüş», 54; «altıncı duyu», 7, 54 kurbanları, 9; tinsel tedavileri, 68; yuva yapma davranışları, 57;
Hayvanlarda duyu ötesi algı,

54-56, *54-55, 56*
Hayvanlarda önceden bilme, 54-55, *57*
Hayvansal manyetizma, 10, 84
Hedef, 89
Hemingway, Ernest, 34
Hintlilerin ipe tırmanma gösterisi, 10, 22, *80*
Home, Daniel Douglas, 42-43, *42*, 85
Homeopati, *66*, 66
Houdini, Harry, 80-85-86
Hurkos, Peter, *15*

I Ching 89

İkinci kişilik, 89
İkizler, yakın bağ, 12-13
İnançla tedavi 67, 68, *68*, 69
İpnotizma, ipnoz, 10, 11, 23, 32, *32*, 33, 53, *68*, 79, 84, 87, 89;
yaralar ve ipnotizma, 24-25
İspiritizma, 11, *27*
İyelik, 89

Kahve falı, *37*
Kamensky, 58
Kaşık bükme, 18, 45, *46*
Katarlar, *31*
Kediler, evlerini bulma yetenekleri, 57
Kehanet, *9*, 10, *10*, 37, 79, 84, 87, 90
Kehanet düşleri, 37-38, 50-51, 52
Kelly, Edward, 9-10
Kennedy, Başkan John F., *39*, 40
Kennedy, Robert, *39*, 40
Keops piramidleri, 82
King, Martin Luther, 40, 53
Kirlian fotoğrafçılığı, *44*, *59-60*, 60-*61*, 65, 69
Kirlian, Semyon, 59
Kirlian tekniği, 60, *61*
Kişilik yitimi, 35, 90
Kişiyi aşkın bilinçlilik, 36
Klervoyans, bkz. Ruhsalgörü
Koestler, Arthur, 34
Kontrol, 90
Kontrollu düş, 90
«Konuşan» atlar, 54
Konuşan pandüller, 80-81, *81*
Kotsoudis, Rodinos, *23*
Koyunlar ve keçiler, 90
Köpekler, evlerini bulma yetenekleri, *57*
Kötü ruhlar, 20, *20*
Kötü ruhların dadanması, 90
Kristal küre, *37*, 79

Lang, Fritz, 62
Lapp şamanı, *9*
Lateau, Luise, 24
Lawrence, D.H., 34
Leach, Ethel Dr., 59
Lechler, Dr., 24
Leftwich, Robert, 88
«Leopold» (kontrol), *30*
Lethbridge, Tom, 73
Levitasyon, 90. Ayrıca bkz. Yerden Yükselme; Yükselim.
Lloyd, George, *71*

Maimonides Düş Laboratuvarı New York, 52
Manning, Mathew, 28, *44*, 53-55
Manyetik akımlar, 10
güçler, 10
Masa tıkırtıları, yerden yükselmesi, 27, 48
Meditasyon, 90
Medyumlar, 4, 9, 11, 14, *18*, *19*, 20, 24-25, 26-30, *26*, *27*, *30*, *37*, 42-45, *42*, 78-79, *79*, 80, 84, 85, 90;
düzenbaz medyumlar, 47-49, *47*, *48-49*, 79, 80
Mesmer, Friedrich (Franz) Anton, 10, 84
Mesmerizm, 90
Metal bükme, 45, *45*
Mezopotamya, 9
Mısırlı ruh, *ba*, *36*
Mihailova, Nelya (Nelya Kulagina), 20, *21*, 58
Mistikler, 22, 23, 31
oluşturdukları yaralar, 23-24
Mitchell, Ed, 16
Murphy, Bridey, *31*
Mucizeler, 67-68
Mürekkep lekesi deneyi, *37*
Myers, F.W.H., 30

Neumann, Teresan, *22*
Nikolayev, 58

Okültist, *9*, *34*
Okültizm, *6*, *8*, 9-10, 27
Oliver, Isaac (ruh), 44
Orgon akümülatörü, 69
Otomatik ekipman (ESP deneyleri için), 16-17
Otomatik müzik besteleri, *26*
Otomatik resimler, 30, *44*, 45
Otomatik yazı, 27-28, 29-30, *30*, 44-45, *44*, 78, 79
Otomatik zar atma makinesi, *18*
Otomatizm, 90
Oturum, 90
Ouija, (Viya), bkz. Evet-Hayır Tahtası

Ölümden sonra yaşam, bkz. Yeniden Dünyaya Gelme
Ölülerin diriltilmesi, 10
Önceden bilme, 63, 93
hayvanlarda, 54-55, *57*
Önseziler, 37-40, *39*, *41*
Öz-kontrol, 23

Palladino, Eusapia, 48-49, 85
Parabilim, bkz. Bilimötesi
Paramedikal, bkz. Tıpötesi
Paranormal, 4, *5*, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 25, 26, 28, 60, 78, 90
Parapsikolog, *17*. 25, 36
Parapsikoloji, *7*, 10, 25, 63, 80, 90, 92
Pavlità jeneratörleri, 60
Pavlità, Robert, 60
Pio, Rahip, 87
Plançete, 27-28, *78*, 90
Poligraf makineleri, 61
Pratt, Dr., 15
Prekognisyon, bkz. Önceden

bilme, 90
PSI, 90
PSI isabeti, 90
PSI yanılması, 90
Psikokinezi, 4, 7, *7*, 55, 76-77, 81, 87, 90
Psikometri, 90
Psikometrist, 28, 86
Psikosomatik bozukluklar, 64
Psikotronik jeneratörler, 60
Puanların kaydedilmesi, 74-75

Radyestezi, 69, *69*, 90
Radyoaktif rasgele sayı jeneratörleri, 55, 63
Radyonik, 90
Rahip-büyücüler, 9
Randi, 46
Rasgele sayılar, 55, 63, 90
Rasputin, Grigori, 85
Raudive, Konstantin, 87
Re-enkarnasyon, bkz. Yeniden Dünyaya Gelme, 90
Rehber ruhlar, 28, *30*, 91
Reich, William, 69
REM uykusu, 51
Resimler: otomatik, *44*, 45; Geller'in reprodüksiyonları, 45-46, *46*
Retrokognisyon, 90, 91
Rhine, J.B., *6*, 14-15, 19, 58, 75
Robertson, Morgan, 39
Ruh elleri, 42-43, *42*, 48, 84
Ruhsal Araştırma Derneği, 11, 24, 30, 48, 74, 88
Ruhsal bağlar, 13-14
Ruhsal cerrahi, 66-67, *67*
Ruhların çıkardığı tıkırtılar, 11, 26-27, *27*, 93
Ruhsal devim, 4, 18, *18*, 19, *20*, 21, 25, 55, *62*, 63, *63*
Ruhsal fotoğrafçılık, 58-60, 59, *60-61*
Ruhsal görü, 4, 9-10, 11, 12-17, *15*, 28, 36, 74-75, 86, 90
Russel, Bertrand, 45
Rusya, ruhsal araştırmalar, 58, 60, 62
R 101 hava gemisinin düşüşüne ilişkin önseziler, 38, *38*

Sarkaç, 71-72, *72*, 91
Sarkaç, konuşan, 80, *81*
Sarkaç, sallanan, 76-77
Sanrılar, 35
Sauvin, Paul, 62
Schmidt, Helmut ,19
Schmidt (PK) deney makineleri, 19, *62*, 63, *63*
Seanslar, 11, *11*, *18*, 26-27, *27*, 42-43, 47-49, *47*, *48-49*, 78-79, *79*, 91
Serios, Ted, *43*, 58
Ses-kayıt aygıtı, ruhlarla haberleşmede, 87
Shelley-Mark, *46*
Shipton, Ana, 84
Sihirbazlar, 46, 81
Sihirbazlık hileleri, 80-83, *80*, 81, *82*, *83*
Sihirli piramid, 82-83, *83*
Singapor dinsel töreni, *24-25*
Smith, Bayan, *30*
Spencer, Stanley, *33*
Spiritüalist, 26
SPR, bkz. Ruhsal Araştırma Derneği
Stevenson, Ian, 32
Su arama, 91
Su arama teknikleri, 72

Şamanlar (rahip-büyücüler), 9
Şeytan, 9, *11*, 20

Tarot kartları, *8*, 91
Tart, Charles, 36
Telepati, bkz. Uzaduyum,
Telepatik mors, 58, 62
Tepki, 91
Tıp ötesi, 64-69
Tighe, Virginia, *31*
Tinsel tedavi, 69
Tinselcilik, 11, *27*, 91
Titanın Batışı, 39-40
Titanik, batışına ilişkin önseziler, 38, *38*, 39-40,
Trans, 26, 27, 30, 47, *47*, 84, 87, 91
Transandantal, 14
Translokasyon 91
Twain, Mark, 50-51

Uzayduyum, 4, 12-17, *12*, 13, 14, *15*, 25, 27, 28, 58, *58*, 74-75

Vietnam, 70
Viya, bkz. Evet-Hayır Tahtası
Vudu ölümü, 74
Vücudun yerden yükselmesi, *11*, 19, 20
Vücut dışı yaşantı, *34*, 35, *35*, 36, 91
Vücuttan ayrılma, 34

Watts, Bayan Alaric, *30*
Woodruff, 15
Woolf, Virginia, 34
Worrall, Olga, 69

Yanılsama duyusu, 37
Yalan makinaları, 61
Yaralar, 22, 23, 24, 86-87; ipnotizma ve yaralar, 24-25
Yaşam-denetim, 22, 23, 91
Yeniden dünyaya gelme, 31, 32, 34, 78
Yerden yükselme, *42*, 42, 43, 48, *48*, 49, 84
Yogiler, 14
Yükselim, *11*, *19*
Yüzen cisim, Ruhsal devim yeteneğiyle hareket ettirilmesi, 77

Zar atma, *18*, 19, 77
Zen, 14
Zener kartları, 14-15, 19, *49*, 52, 53, *74*, 74-75, 91
Zihin okuma, 82

REMZİ KİTABEVİ

YÖNELİM DİZİSİ

Bilgi - Beceri Başvuru

Hepimizin ilgi duyduğu konularda
modern bir görüşle hazırlanan
her konuyu üç bölümde ele alan bu dizide

Bilgi bölümünde, o konudaki gerçekleri
Beceri bölümünde, yeteneklerinizi geliştirme yollarını
Başvuru bölümünde, ayrıca yararlı bilgileri bulacaksınız

Kimi zaman yaşantımız içinde öylesine garip olaylarla karşılaşırız ki bu olaylara herhangi bir çözüm bulmak bizim için hemen hemen olanaksızdır. Örneğin, Bermuda Üçgeni, Hint fakirlerinin halata tırmanması ve Filipinler'de elle yapılan ameliyatlar bizim için yanıtlaması oldukça güç olaylardır. Ruh çağırma seansları hepimiz için oldukça ilginçtir. Bazı ruhsal olaylara bilim adamları dahi bir çözüm bulamamıştır. Bu kitap, siz okurlarımızı bu konularda aydınlatmak amacıyla hazırlanmıştır.

Dizideki kitaplar

1 Sağlık ve Yaşam
2 Seramik ve Çömlekçilik
3 Astroloji; Yıldızlar ve Geleceğimiz
4 Resim Sanatı
5 Fotoğraf Sanatı
6 Yoga
7 Anne Olurken
8 Seks ve Yaşam
9 Altıncı duyu, Duyu Ötesi Algı
10 Sağlıklı Beslenme
11 Otomobili Tanıyalım
12 Çocuk Bakımı

Fiyatı 75 Lira